

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

మంగళవారము, ఆగస్టు 26, 2008

12 వ శా. స. XIV స. వాల్యూం -- VII సంబంధం -- 2

శక సంవత్సరము - 1930, భాద్రపదం - 4

TUESDAY, THE 26th AUGUST, 2008

12 L.A. XIV S. VOL-- VII No. - 2

4 - Bhadra, 1930 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	డా. (శ్రీమతి) జి. కుతూహలమ్మ
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	:	శ్రీ గురునాథ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి శ్రీ డి.నరేంద్రకుమార్ శ్రీ కె. నగేష్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తులజానంద్ సింగ్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్. అంజయ్య శ్రీ డి.శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ.నర్సింహారాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. జగన్నాథరావు శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీమతి ఎ.సాయిలక్ష్మి శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి శ్రీ జి.వెంకట కృష్ణ శ్రీ జి.ఎల్. నర్సింహారావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(పన్నెండవ శాసనసభ)
(పదునాల్గవ సమావేశము : రెండవ రోజు)
మంగళవారము, ఆగస్టు 26, 2008
సభ ఉ. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానములు గురించి

MR. SPEAKER: Today, I have received the adjournment motions. The Adjournment Motion given notice of by Sri Yanamala Ramakrishnudu Garu and others regarding abnormal increase of prices of essential commodities and shortage of petrol, diesel affecting badly on the living conditions of the common and middle class people has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri E. Rajender Garu and others regarding demolition of the existing office building for Telangana Regional Development Board without showing the alternate office accommodation and demoralizing the Telangana Regional and Planning Board by non-allocation of proper funds and responsibilities has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah Garu and others regarding abnormal increase in the prices of essential commodities and black-marketing the same due to failure of the vigilance department has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Chada Venkat Reddy Garu and others regarding the need to supply essential commodities through public distribution system at reasonable prices to the people by controlling the ever increasing prices of essential commodities and taking stringent action on the hoarders has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Akbaruddin Owaisi Saheb and others regarding wide spread irregularities in the functioning of Andhra Pradesh State Wakf Board has been disallowed.

The Adjournment Motion given notice of by Sri Komireddi Ramulu Garu regarding the expediting Metpally Railway Line to connect Korutla, Kammarpally and Nizamabad has also been disallowed.

I request Ramulu Garu to use his influence at New Delhi for expediting the railway line. As far as the other issues are concerned, the matter has been raised in the Business Advisory Committee, some provisions have been shown to the Hon'ble Members.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ స్థానాల వద్ద నిలబడి " పెట్రోల్, డీజిల్ స్టాకులో కోత- సామాన్యుడికిది కడుపు కోత" " పెరిగిన ధరలకు హద్దు లేదు- కాంగ్రెస్ కు బుద్ధి లేదు" అని రాసివున్న ప్లకార్డులను సభలో ప్రదర్శించారు.)

ఈ రోజు, రేపు మీరు కోరిన మేరకు బిఎసిలో అజెండా నిర్ణయించటం జరిగింది. దాని ప్రకారం ఈ రోజు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు, వరదలు మొదలైన వాటిపై చర్చ వుంటుంది. రేపు ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన అంశాలపై అంటే ఆరోగ్యశ్రీ పై చర్చ వుంటుంది. మిగతా విషయాలపై ఎల్లండి తరువాత చర్చించటానికి వేరే ప్రావిజన్స్ క్రింద టేకప్ చేయాలన్న నిర్ణయం తీసుకున్నాము. Further, if there is any scope for taking it up under any rule, please bring it to my notice, definitely I will examine it.

SRI AKBARUDDIN OWAISI (CHANDRAYANGUTTA): The Wakf Board employees are on strike for the past four days. The marriage certificates are not being

issued. The concerned Minister can go and talk to the employees and resolve the problem.

MR. SPEAKER: As far as the wakf issue is concerned, today itself you can raise it in the zero hour and the Hon'ble Minister will take necessary action.

(Interruptions from Sri E. Rajender)

రాజేందర్ గారూ, తెలంగాణ ప్రాంతీయ బోర్డు కార్యాలయ స్థలాన్ని భవనాన్ని డెవలప్ చేసే అంశం గురించి చర్చించాలనుకుంటే You give notice under Rule 344 or Rule 74. Definitely, we will take it up for discussion. If you want to make a mention about it then kindly avail the opportunity in the zero hour.

Now, these are the options available for you. Kindly avail any one of them. Now, I will begin with the question hour.

(Interruptions)

I am not disputing it. If you still think that there is any other option available, you can meet me in my chambers and I will definitely look into it.

శ్రీ చాడా వెంకట రెడ్డి(ఇందుర్తి): ఈ ప్రభుత్వానికి ధరల మీద అదుపు లేదుసార్. మార్కెట్లో కేజీబీయ్యం . . . 26 రూపాయలయ్యింది.

MR. SPEAKER: As agreed by the Hon'ble Floor Leaders, we have fixed the agenda. If you now feel that there is some other issue equally important for you then you can always come back to me I will advise you accordingly. Now let us get back to the agenda.

శ్రీ ఎమ్.ఎ.గౌహర్(కర్నూలు): నిత్యావసర వస్తువుల ధరలపై ఈ ప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం కంట్రోల్ లేదు సార్

SRI AKBARUDDIN OWAISI(Chandrayanagutta): The marriage certificates are not being issued due to the ongoing strike by the Wakf Board employees. The concerned Minister can go and talk to the employees and see that the strike is called off. No work is taking place in the Wakf Board. My request to the Government through you is that a Minister can represent the Government to discuss with the striking employees so that the strike could be called off.

MR SPEAKER: Owaisi Sahab, you can raise this issue in the Zero Hour.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: There is no likelihood of any Question Hour or Zero Hour in this pandemonium. Any one of the Ministers should go and discuss with them, but no one is ready to go there in this regard.

MR. SPEAKER: Owaisi Saheb, you please be seated. My appeal to all of you is that I have read out the Adjournment Motions given by you and I have advised you about the various options available. Kindly avail any one of them. ఫ్లోర్ లీడర్స్ మీరంతా సూచించిన మేరకే అజెండా ఫిక్స్ అయ్యింది.This is what we have decided in the Business Advisory Committee.

(Interruptions from Sri K.Atchannaidu and Dr. N. Janardhan Reddy)

These are the decisions taken by the B.A.C.

శ్రీ చాడా వెంకట రెడ్డి: కృత్రిమ కొరత సృష్టిస్తున్న వ్యాపారులపై దాడులు చేసి అక్రమ నిల్వలు బైటికి తీస్తుంటే కేసులు పెడుతున్నారు.

శ్రీ ఎమ్.ఎ.గవూర్: ధరలిలా మండిపోతుంటే సామాన్య ప్రజలు ఎలా జీవిస్తారు సార్?

MR. SPEAKER: We have already had a discussion in the B.A.C. మీరు సూచించిన విధంగానే మొదలు వరదలు, తరువాత హెల్త్ అంశాలపై డిస్కషన్ టేకప్ చేస్తున్నాము. మీరు లేవనెత్తిన అంశాలు కూడా ఇంపార్టెంట్. నేను కాదనటం లేదు. That also will be taken up. Then some Members wanted a discussion on price rise, irregularities in Wakf Board and on some other issues. There are provisions available to accommodate each and every request. Kindly avail them and all the issues can be taken up for discussion.

SRI P. KESHAV(URAVAKONDA): All the Members want to have a discussion on the price rise.

MR. SPEAKER: If all the Members want to have a discussion, definitely it will be taken up. Even if some Members want and majority of the Members does not want then also it will be taken up for discussion.

ఉ. 8.40

శ్రీ ఎం.ఎ. గవూర్ : సార్, గవర్నమెంట్ పాస్ ఓవర్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు... గవూర్ సార్... మీరు నిన్న సూచించింది ఈ రోజు ఎజెండా. ఈ రోజు ఎజెండాను మీరు పూర్తి చేయండి. రేపు సూచించిన ఎజెండా రేపు వస్తుంది. అది మీరు పూర్తి చేయండి. ఎల్లండి మీరు సూచించిన ఎజెండా ఎల్లండి వస్తుంది. Now, the responsibility lies on the House to finish the listed agenda. Unless each one of you cooperate then it becomes very difficult for me to run the House. The issues raised by you are utmost important. There is no second opinion on that. The Government is willing and you are also willing to discuss them. There is no dispute about it.

శ్రీ ఎం.ఎ. గవూర్ : గవర్నమెంట్ను ఆస్యూరెన్స్ ఇవ్వమనండి సార్.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

MR. SPEAKER: Kindly be seated now.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్(కమలాపురం): సార్, ఆఫీసు పెడతారో పెట్టరో, ఇస్తారో, ఇవ్వరో చెప్పమనండి సార్.

డా. కె. నగేష్ (ఆలేరు): సార్, తెలంగాణ అభివృద్ధి బోర్డు చైర్మన్ను వేసారు, ప్రణాళికాబద్ధంగా పనిచేస్తుందని చెబుతున్నారు. చెప్పమనండి సార్.

(సి.పి.ఐ. పార్టీ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి గారి నుంచి సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : వెంకట్ రెడ్డి గారు చూడండి. నిన్న మీరే తీసుకున్న నిర్ణయమిది. మొదట వరదలు, తరువాత ధరలు అని మీరే చెప్పారు. దాని ప్రకారంగానే అజెండాలో వుంది. Where is the dispute? The session has not commenced in its true sense. Kindly understand that today is the first day.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ గౌరవ సభ్యుల నుండి సభకు అంతరాయం)

నగేష్ గారూ.. రాజేందర్ గారూ... now kindly listen to me. I have been advising you. You have been raising the matter relating to a building and its functioning. దానిపైన చర్చ కావాలంటున్నారు. Kindly give me a notice and it will be allowed.

డా. కె. నగేష్ : చర్చ కాదు సార్....

MR. SPEAKER: You see while disallowing your adjournment motions నేను మీకు స్పష్టంగా సూచించాను. ఈ రూల్ క్రింద మీరు లేవనెత్తిన అంశాన్ని టేకప్ చేయడానికి స్కోప్ వుంది. Kindly avail that scope. Now, let us continue with the business. Today is the first day... ఏ రోజు అజెండా ఆ రోజే పూర్తి కావాలని మీరే సూచించారు. How do I complete it?

(సిపిఎం పార్టీ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ నోముల సర్పంచయ్య గారిచే అంతరాయం)

ఇప్పుడూ.... సర్పంచయ్య గారూ... మీరు సూచించిన ప్రాధాన్యతాంశాలే ఈ రోజు అజెండాలో వున్నాయి.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్ : సార్, బివీసీలో వాళ్లు ఒప్పుకోలేదు.

MR. SPEAKER: As a Hon'ble Member you have a right and I have shown you the rules under which you can take it up. I have shown you various provisions. మీకు తెలియదని కాదు. మీకు అన్నీ తెలుసు. అయినా నేను చెప్పాలి కాబట్టి, ఏ రూల్ క్రింద ఏం టేకప్ చేయాలనేది మీకు సూచించాను. That's enough. Let us not convert this into a debate. The question hour is more important.

(సిపిఐ, సిపిఎం, తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీల గౌరవ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

చూడండి, ఇప్పుడు లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టరు గారు, ఇంటర్వీస్ అవుతారు. వారు మాట్లాడారు కాబట్టి మేమూ మాట్లాడతాము అంటారు మీరు. That is not proper. See an adjournment motion cannot be converted into a debate. The rules are very established and there are established conventions. I can re-assure the Hon'ble Members - మీరు ఏ అంశాన్ని లేవనెత్తాలనుకున్నారో, మీరు నిన్న అన్నవి కాకుండా, కొత్త అంశాలేవన్నా వున్నా, if you can be time bound then all the matters can be addressed. All of us have to be responsible in completing the agenda listed for the day. That's enough. ఇప్పుడు, సర్పంచయ్య గారూ... రోజయ్య గారు మాట్లాడాలి అంటారు. వారు మాట్లాడగానే, వారు మాట్లాడారు కాబట్టి నేను దానిపైన స్పందించాలని అంటారు. There is no ambiguity. The Minister for Legislative Affairs will spell it out. దాంట్లో ఏదైనా స్పష్టత లేకుంటే, ఇప్పుడు చాలా స్పష్టంగా నేను చెప్పాను మీకు. ఇవాళ మొదటి రోజు. మీరు నిన్న సూచించిన

ఎజెండా లిస్ట్ అయివుంది ఈ రోజుది, రేపటిది. ధరల విషయం ఎల్లండి టేకప్ చేద్దాము. I have already suggested this in the BAC. దాంట్లో ఏదైనా మార్పు కావాలనుకుంటే, you kindly meet me in my chambers and we will work it out. ఎల్లండి మాట్లాడే అంశానికి ఈ రోజు అల్లరి ఎందుకు మీకు? Why should you agitate on this? సర్పింహాయ్య గారూ.. kindly understand.

. ఎల్లండి రాబోయే అంశమిది. మీరే సూచించారు. ఈ రోజుది, రేపటిది మీరు అడిగిన అంశాలన్నీ అజెండాలో వున్నాయి. Let's kindly complete it now.

ఉ. 8.50

శ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ): గవర్నమెంట్ సిద్ధంగా లేకుండా, చర్చకు ఎట్లా వస్తుంది సార్?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి(ఘన్పూర్): ఇదే అంశం మీద 344 చర్చ పెట్టండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : 344 పోస్ట్ చేయమని, I have asked you. మీరు నోటీస్ ఇవ్వండి. If you give a notice then it will be listed for day after tomorrow. సర్పింహాయ్య గారూ... it is agreed now. ఇప్పుడు, హౌస్ లో మీరందరూ సూచించిన తరువాత, మీ సూచన మేరకు ఎజెండా ఫిక్స్ అయ్యింది. There is no dispute on that.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి సభకు అంతరాయం)

MR. SPEAKER : You see, under Rule 344 it will be taken up. I have already made it clear.

(సిపిఎం పార్టీ ఫ్లోర్ లీడర్ శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్య గారి నుంచి సభకు అంతరాయం)

శ్రీ పి. కేశవ్ : గవర్నమెంట్ ను ఒక్కమాట చెప్పమనండి సార్.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి : గవర్నమెంట్ ను స్పందించమనండి సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అక్కడ పక్కన వినండి, వాళ్లు అంగీకరించిన తరువాత మళ్లా ఇదేమిటి? ఇప్పుడు, సర్పింహాయ్య గారూ.. వెంకటరెడ్డి గారూ.. I have made it clear, ఈ రోజు రేపు ఎజెండా మీరు చెప్పింది టేకప్ చేసాను. ఎల్లండి, it will be taken up. ఎల్లండి అంశానికి ఈ రోజు అల్లరెందుకు? It is agreed and it will be taken up.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్య(నకైకల్) : అంత నిర్లిప్తంగా వుంటే ఎట్లా సార్?

మిస్టర్ స్పీకర్ : సర్పింహాయ్య గారూ... ఇప్పుడు మినిస్టర్ గారు మాట్లాడటానికి సిద్ధంగా వున్నారు, వారూ... మీరూ... అంటుంటే అల్లరవుతుంది. Nobody is allowed to speak on that. Please, kindly cooperate. You have already lost already 15 minutes on this issue. మీరు ఈ ఆవేదన, ఆందోళన నిర్ణయించిన అంశంపై ఎందుకని అడుగుతున్నాను. It is already decided. Kindly be seated now. సర్పింహాయ్య గారూ... నేను చెప్పేది మీరు దయచేసి వినండి. నేను చెప్పేది ఏమంటే the matter is agreed, మీరు అడిగింది టేకప్ చేయబడుతుందని చెప్పాము. Kindly listen to what I am saying.

ఎల్లుండి టేకప్ చేస్తున్నాము. It will be listed. We have agreed to it. నిన్న ఫైనలైజ్ చేసుకున్నాము, it will be listed అని చెబుతున్నాము కదా.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : సార్, మేము 344 క్రింద నోటీస్ ఇచ్చాము. ఇమిడియట్గా తిరిగి ఇస్తున్నారా చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీహరి గారూ.. 344 క్రింద నోటీస్ ఇవ్వమని చెప్పాను, మీరు ఆలోచించి ఇచ్చానన్నారు. It will be taken up. What more can the house assure? ఎల్లుండి అంశం ఎప్పుడు ఏ సమయంలో చర్చించాలనేది ఇప్పుడు చెప్పడం ఎట్లా? You have already given your notice.

(INTERRUPTIONS)

Yesterday's BAC has agreed to it and it will be taken up.

శ్రీ పి. కేశవ్ : ప్రభుత్వం అగ్రి కావడం లేదు.

MR. SPEAKER: We have agreed and it will be taken up.

SRI. AKBARUDDIN OWAISI : No work whatsoever is going on in the Wakf Board. Marriage Certificates are not being issued.

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER: Rajender garu, Owaisi saheb, I have very categorically made it clear.

SRI. AKBARUDDIN OWAISI : One Minister should go from the Government's side and discuss with the striking employees so that the strike could be called off, but no one is willing to go there and discuss with them.

MR. SPEAKER: There will be Zero Hour after the Question hour. You can raise the issue in the Zero Hour.

(INTERRUPTIONS FROM SRI AKBARUDDIN OWAISI)

MR. SPEAKER : Owaisi sab, you please be seated. రాజేందర్ గారూ.. కూర్చోండి. ఒక్కనిమిషం. సర్పంచాయ్య గారూ... వెంకటరెడ్డి గారూ... ఇప్పుడు రోజయ్య గారు చెబితేనే మీరు సంతృప్తి చెందుతారు. You are not satisfied with what the Chair has stated. OK. Minister for Legislative Affairs!

డా. కొణిజేటి రోజయ్య : అధ్యక్షా, నిన్న జరిగినటువంటి బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో పెద్దలందరూ పాల్గొన్నారు.

MR. SPEAKER: After the Minister's speech, nothing more will be added. The matter is already decided.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు శ్రీ ఎం.ఎ. గృహ్ మరియు పి. కేశవ్ గార్ల నుంచి సభకు అంతరాయం)

శ్రీ పి. కేశవ్ : సార్, మీరూ.. ప్రభుత్వం మాట్లాడుకునేవి మాకు ఎట్లా తెలుస్తుంది సార్?

డా. కొణిజేటి రోశయ్య : అధ్యక్షా, నిన్న జరిగినటువంటి బిజినెస్ అడ్వయిజరీ కమిటీలో, గౌరవనీయులైనటువంటి పెద్దలందరూ పాల్గొన్నారు. ఈ శాసనసభ సమావేశాలు వచ్చే నెల ఆరవ తారీకు వరకు జరుగుతాయి అంటే ఒక రోజు పెంచండి అని అడిగారు. ముందు ప్రత్యేకమైన సమస్యలున్నాయని చెప్పినప్పుడు, ప్రైన్ రైజ్ కూడా ఒకటని చెప్పిన మాట వాస్తవం, ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరించింది. తమ సమక్షంలోనే ఈ రోజు రైతులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు, వర్షాల వల్ల కలిగినటువంటి నష్టాలు, ఎరువుల కొరత, ఇత్యాది సమస్యలన్నీంటిని కలిపి ఈ రోజు రెండు గంటల చర్చ క్రింద తమ అనుమతితో ఇవాళ చర్చకు పెట్టాను. ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరించి కావాల్సినటువంటి నోటు కూడా ఇస్తూ వుంది. రేపటి రోజున హెల్త్ కు సంబంధించినటువంటివి అంటే రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ కానివ్వండి, 108, 104 సర్వీసుల ఫంక్షనింగ్ కానివ్వండి, రిక్రూట్మెంట్ కానివ్వండి, బడ్జెట్ సపోర్టు, మెడిసిన్స్ కానివ్వండి, ఇలా అన్నీ కలిపి రేపటి రోజున చర్చించుకుందామని నిర్ణయించుకున్నాము. ఎల్లండి ధరలను గురించి చర్చించుకుందాము అనే మాటకు అంగీకరించాము. దానికి ఏ రూపంలో రావాలనేది కూడా వారికి సజెస్ట్ చేసాము. 344 లేక మరో రూపంలోనా అనేది వారి దగ్గర నుంచి నోటీసు వచ్చిన తరువాత తమరు నిర్ణయించండి. ప్రభుత్వం ధరల పెరుగుదలపైన ప్రజలకున్నటువంటి ఆందోళనలను దృష్టిలో పెట్టుకుని కొన్ని చర్యలు తీసుకున్నాము. వాటన్నింటిని గురించి ఎల్లండి చర్చించుకునేందుకు అభ్యంతరమేమీ లేదండి.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : ఒక్క మాట చెప్పమనండి సార్.

Question No. 9603.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

రాజేందర్ గారూ, ఇప్పుడు నేను చెప్పిందేమిటీ, మీరు కూడా 344 క్రింద నోటీస్ ఇవ్వండి. It will be taken up. You see, now you want to raise the issue. మీరు ఆ అంశాన్ని టేకప్ చేయాలంటే, మిగతావన్నీ ఏ ఏ రూల్ క్రింద టేకప్ చేయాలనేది చెప్పాను.

డా. కె. నగేష్ : టేకప్ కాదు సార్, ఒక్కమాట చెప్పవచ్చు కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సభలో ఫస్ట్ అవర్లో క్వశ్చన్ అవర్ వుంటుంది. మీరు కొన్ని ప్రజా సమస్యలు టేకప్ చేసారు. లేవనెత్తారు. నేను మీకు చదివి వినిపించాను. వినిపిస్తూ, దాని పైన మీకు చర్చ కావాలంటే, ఏ రూల్ క్రింద టేకప్ చేయాలనేది కూడా నేను మీకు సూచించాను. ఆ రూల్ క్రింద మీరు టేకప్ చేయండి. దాని క్రింద నోటీస్ ఇవ్వండి. ఇప్పుడు వాళ్లందరికీ అదే చెప్పాను కదా, మీకు కూడా అదే వుంటుంది. You give me a notice.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారి నుంచి సభకు అంతరాయం)

ఇప్పుడు, ఈ విధంగా మీకు సమాధానం వస్తుందా? Whatever you want, you give me a notice. రాజేందర్ గారూ.. This is a House and it is governed by certain rules, regulations

and conventions. దానిపైన మీకు నూచిస్తున్నాను. Definitely the matter is important for you and I am not disputing it. మీరు దయచేసి ఒక నోటీస్ ఇవ్వండి. It will be taken up. We will continue to stall the house అని అంటే, then you are losing your time. ఇప్పుడు, మీకు నోటీస్ ఇవ్వమని చెబుతున్నాను. You kindly give me a notice, definitely it will be taken up.

డా. కె. నగేష్ : సార్, మేము ఇచ్చింది నోటీస్ సార్. ఈ నోటీస్ కు స్పందించమనండి. 10 జిల్లాల ప్రజలకు ఉపయోగపడేది సార్, ఒక్కరి కోసం కాదు.

MR. SPEAKER: Unless, I get the support from all of you, it will be very difficult for me to run the House. ఒకరకంగా మీరే మీ సమయాన్ని కోల్పోతున్నారు. ఇప్పుడు, we are debating on a matter, which is not disputed and I have shown a provision to you. ఆ అంశాన్ని లేవనెత్తడానికి మీకు ఒక మార్గాన్ని సూచించడం జరిగింది. దాంట్లో దయచేసి టేకప్ చేయండి. But, if you just want to stall the house, then I have no other option and you will be losing your time.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : స్పాల్ చేయాలనేది మా ఉద్దేశం కాదు సార్. ఆ ఆఫీసు ఉందా, లేదా అనేది అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రాజేందర్ గారూ... అడ్వార్మ్మెంట్ మోషన్ లో the issue has been highlighted. ఎందుకంటే మీరు ఆవేదనలో వున్నారు కాబట్టి ఆ అంశం హైలైట్ అయ్యింది. దాన్ని చర్చించడానికి మార్గాలుంటాయి, రూల్స్ వుంటాయి. అందరూ అడ్వార్మ్మెంట్ మోషన్స్ ఇచ్చి, ప్రభుత్వం మాకు దీనికి సమాధానం చెప్పాలి, దీనికి సమాధానం చెప్పాలి అంటే సాధ్యం కాదు గదా! This House has to be governed by certain rules and regulations. అది ఏవిధంగా టేకప్ చేయాలనేది మీరే సూచించారు. You please take up the matter in zero hour.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : సార్, స్పెషల్ మోషన్ టేకప్ చేయండి. మాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రాజేందర్ గారూ.. మీరు వినండి. Kindly do not be so helpless. Definitely, you will have a provision. మాకేం లేదు, మాకేం లేదు అనే మాట కాదు, మీ బాధ్యత, మీరు అంశాన్ని లేవనెత్తారు, దాన్ని డిఫరెంట్ రూల్ క్రింద టేకప్ చేయమన్నాను, you take it up. That is your responsibility, which you are discharging. Now, please sit down.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : స్పీకర్ సార్, మూడున్నర కోట్ల మంది మహిళలకు సంబంధించిన అంశాన్ని జీరో అవర్ లో టేకప్ చేద్దామని చెప్పి, మహిళలను జీరో చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు 344 నోటీస్ ఇవ్వండి అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : సార్, మాకు రాదు సార్. ఈ రెండు అంశాలు చర్చించేటప్పటికే సమయం అయిపోతుంది.

MR. SPEAKER: I have made it very clear. నేను మీకు సూచించాను. Unless you extend your support and cooperate with the Chair, the house cannot move forward. Today is the first day of the session. You have already lost almost 25 minutes.

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : తెలంగాణ ప్రాంతీయ బోర్డు ఎందుకు వేసారు సార్?

MR. SPEAKER: See, your agitation, your anguish, your apprehension should be purposeful. I have made it abundantly clear, that this is not the end, it is only the beginning. You have mentioned about the issue. దాన్ని ఏ విధంగా హౌస్ లో టేకప్ చేయాలో నేను మీకు సూచించాను. దాంట్లో అప్పుడు కూడా మీకు అసంతృప్తి వుంటే, అప్పుడు మీరు ఆవేదన చెందండి గాని, మొదలు కాకముందే బాధపడితే ఎట్లా?

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : సార్, మా బాధ చూడండి సార్. స్టేట్ మెంట్ ఇస్తామని ఒక్కమాట చెప్పవచ్చు కదా!

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు నేను మీకు ఏం సూచించాను. ఒక్కమాటతో అయ్యేది కాదు. మీరు దానిపైన వివరంగా చర్చించండి, మీకు ఆ రూల్స్ వున్నాయి, ఆ రూల్స్ ఏమున్నాయో నేను మీకు చెప్పాను. ఆ రూల్స్ ప్రకారం నోటీస్ ఇవ్వండి. I will ensure that it is listed as and when your chance comes. లేదు మేము ఒక చిన్న మెషన్ చేస్తాము అంటే, ఈ రోజు జీరో అవర్ లో మెషన్ చేయమని చెప్పాను, మీరు అడ్వార్ట్ మెంట్ ఇచ్చారు, నేను చదివి వినిపించాను. I am not disputing it. నేను ఇంపార్టెంట్ కాదని అంటున్నానా? ప్రతి అంశం ముఖ్యమైనదే.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ గౌరవ సభ్యులు డా. కె. నగేష్ గారి నుంచి సభకు అంతరాయం)

డా. కె. నగేష్ : తెలంగాణ ప్రాంతీయ అభివృద్ధి బోర్డు పెట్టారు, బిల్డింగులు లేకుండా చేస్తున్నారు, రేపు తెలంగాణా బోర్డు ఛైర్మన్ లేకుండా అవుతారు, తెలంగాణ అభివృద్ధి లేకుండా పోతుంది.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి పార్టీ గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ గారి నుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : రాజేందర్ గారూ.. మీరు అడ్వార్ట్ మెంట్ మోషన్ లో ఒక నోటీస్ ఇచ్చారు. ఒకసారి ఈ స్థానం నుంచి మీకు సూచించినపుడు, ఈ హౌస్ లో చర్చించడానికి మీకు మార్గాలు సూచించడం జరిగింది. ఆ మార్గాలను ఉపయోగించుకోమని నేను అభ్యర్థిస్తున్నాను. This will not go on record. Nothing is happening.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్ : రికార్డు కోసం కాదు సార్. మా ఆఫీసు వుందా, లేదా? ఒక్క మాట చెప్పండి.

MR. SPEAKER: See, it will not be allowed. అడ్వార్ట్ మెంట్ మోషన్ ప్రతి దానికి మినిస్టరు గారు స్పందించాలంటే, then let us convert adjournment motions into a question hour. All the adjournment motions will be treated as questions and then the rules will be changed accordingly.

డా. కె. నగేష్ : మిగతావి స్పందించారు సార్, దీనికి కూడా స్పందించమనండి సార్. That is what we have been demanding, sir.

ఉ 9.00

MR. SPEAKER : When the Chair is reacting to your Adjournment Motion, it clearly signifies that there is some importance to it. You have given the Adjournment Motion and the provisions to have discussion on the subject has been spelt out very clearly. అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ అనేది ఏ అంశం పైన, ఏ సబ్జెక్ట్, ఏ రూల్ పైన టేకప్ చేయాలనేటటువంటిది చెప్పాను. ఈ రోజు, ఇప్పుడే చర్చ కావాలంటే అది సాధ్యం కాదు. ఈ రోజే దానికి సమాధానం కావాలంటే మీరు జీరో అవర్లో మెషన్ చేయండి.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఈ. రాజేందర్ : ఒక్క మాట అధ్యక్షా, ఆఫీసు వుందా లేదా అనేది చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రతి ఒక్క దానికీ ఇక్కడనే అంటే మిగతా అంశాలు ఎట్లా?

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

డా. కె. నగేష్ : మా అంశాల మీద ఎందుకు చెప్పరు? ఇది నిర్లక్ష్యం అని మేము భావించాలా?

MR. SPEAKER: That is the reason why I have made it very clear. If the Government keeps reacting like this then we need to have a provision where instead of Speaker reacting to the Adjournment Motions, the Hon'ble Minister for Legislative Affairs will react to them. Is that the way House should function? చెప్పండి మీరు. I have come to your rescue.

డా.కె. నగేష్ : మాకు కూడా సమాధానం ఇప్పించమని చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను మీకు సూచించాను కదా. If you want discussion on the subject today itself then you can raise it in zero hour. ఇప్పుడు ఏ అంశం పైనా ప్రభుత్వం స్పందించలేదు. ఇప్పుడు వాళ్లు పెరుగుదల అని ఏమని అడిగారు? దానిని 344లో టేకప్ చేయమని చెప్పారు. నేను మొదలే చెప్పాను. మినిష్టరు గారు చెప్పాలంటే మినిష్టరు గారు కూడా అదే చెప్పారు. మినిష్టరు గారు, నేను చెప్పిన దానిలో కొత్తది ఏమీ చెప్పలేదు. మిమ్ములను కూడా 344లో రమ్మనమని చెప్పమంటారా మినిష్టరు గారితో. మినిష్టరు గారు అడ్మిట్ చేస్తారా అజెండా, స్పీకరు గారు చేస్తారా? What is this irresponsible behaviour? మినిష్టరు గారూ, నేను రూల్ ప్రొవిజన్ గురించి చెప్పాము కదా.

(తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి శాసన సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

I have advised them to take up the matter under Rule 344. And I have advised Ramulu Garu to go to Delhi and take it up there. మిమ్ములను కూడా 344లో రమ్మనమని చెప్పాము. ఇప్పుడు రూల్ ప్రొవిజన్ గురించి చెప్పారు. మినిష్టరుగారు చెప్పినా, నేను చెప్పినా రూల్ ప్రొవిజన్ గురించి చెప్పాము.

డా.కె. నగేష్ : మిగతా వాటికి స్పందించినప్పుడు మా వాటికి కూడా స్పందించమని చెప్పండి. తెలంగాణా అభివృద్ధి బోర్డు వుండదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రాజేందర్ గారు కూడా బిఏసిలో వున్నారు. బిఏసిలో చేసుకున్న నిర్ణయము ఏమంటే వున్న సమయాన్ని వృథా చేసుకోకుండా ఒక పద్ధతి ప్రకారం నడుచుకుంటామని అన్నారు. నిన్న కూడా మీరు ప్రస్తావన చేసి వుంటే దాని గురించి కూడా ఆలోచించేవాళ్ళము. ఇప్పుడైనా మీరు తెలంగాణా ఆఫీసు గురించి మాట్లాడుతున్నారు. అది స్పీకరు గారు చెప్పిన ప్రకారంగా 344 క్రింద నోటీసు ఇవ్వండి. దానికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమి చేశారు, ఎలా చేశారనేది సమాచారం సేకరించి స్టేట్మెంట్ చేయడం జరుగుతుంది. కె. రాములు గారికి సంబంధించి రైల్వేలది కేంద్ర పరిధిలో వుందని చెప్పాము. నా మనవి మరొక్కసారి ఏమంటే నిన్న చేసినటువంటి నిర్ణయాలను 24 గంటలు కూడా దాటకుండానే మనమే వాటిని పక్కకు పెట్టి వ్యవహారిస్తే సభా కార్యక్రమాలు ఎలా జరుగుతాయి? దయచేసి ఆలోచించండి. నిన్న అనుకున్నాము. అనేకమైన ప్రజా సమస్యలు వున్నాయి. వీటన్నింటి మీద కూడా సభలో చర్చించి ఇంతో, అంతో ప్రజలకు తృప్తి కలిగేటట్లుగా, సమాధానం పచ్చేటట్లుగా చూద్దామని కూడా అనుకున్నాము. దానికి అందరమూ కూడా కట్టుబడి వున్నాము. ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంటుంది. మీరందరూ కూడా సహకరిస్తే తప్ప సభ సజావుగా జరగదు, అర్థవంతంగా జరగదు. దయచేసి సహకరించమని కోరుతున్నాము.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

MR. SPEAKER : Question No. 9622 (1) and Question No. 9768 (2) have been postponed at the request of the Hon'ble Member.

ఎల్.పి.బి.ని నింపు కేంద్రాలు వాహన యజమానులను మోసం చేయుట

ప్రశ్న నెం.3 (9603)

సర్వశ్రీ మల్ రెడ్డి రంగారెడ్డి(మలకేపేట్), బి. వేదవ్యాస్(మల్లేశ్వరం), కె. వెంకటరెడ్డి(నల్గొండ), ఇ. ప్రతాపరెడ్డి(ఆత్మకూరు), నాదెండ్ల మనోహర్(తెనాలి), ఆర్. సూర్యప్రకాశరావు(రాజమండ్రి) - గౌరవనీయులైన ఆహార, పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- (అ) హైదరాబాదు నగరంలో వున్న లిక్విడ్ డెట్రోలియం గ్యాస్ (ఎలపిజి) ఫిల్లింగ్ స్టేషన్లు వాహన ట్యాంకులలోకి ఎలపిజిని నింపడంలో అమాయక వాహన యజమానులను, ఆటో డ్రయివర్లను మోసగిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- (ఆ) వాహన ట్యాంకులను 80 శాతం ఎలపిజితోను, మిగతాది గాలితోను నింపుతూ భారీ మొత్తాలను కూడబెడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- (ఇ) ఎలపిజి ఫిల్లింగ్ స్టేషన్లలో అమర్చిన మీటర్లను సంబంధిత అధికారులు తగు విధంగా తనిఖీ చేయడం లేదనే విషయం కూడా వాస్తవమేనా?
- (ఈ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ఆహార, పౌర సరఫరాల వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కాసు వెంకట కృష్ణారెడ్డి):

- (అ) లేదండీ.
- (ఆ) లేదండీ.
- (ఇ) లేదండీ.
- (ఈ) ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : నా రిక్వెస్ట్ ఏమంటే అన్ని క్వోశ్చన్లు ఇంపార్టెంట్ సార్. సమయాన్ని అన్ని క్వోశ్చన్లకు సమానంగా ఇవ్వండి. లాస్ట్లో క్వోశ్చన్లు వుంటే మాకు సప్లిమెంటరీలు అడగడానికి లేకుండా సోతున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ ప్రశ్న మీదే ప్రతాపరెడ్డి గారూ, ఇప్పుడు అడగండి.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : అధ్యక్షా, హైదరాబాదులో వున్న లిక్విడేడ్ పెట్రోలియం గ్యాస్ (ఎల్పిజి) ఫిల్లింగ్ స్టేషన్లలో మోసాలు జరుగుతున్నాయన్న విషయం వాస్తవం. మంత్రివర్యులు మాత్రం లేదండీ, లేదండీ అని చెబుతున్నారు. మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే ఏమైనా రెయిడ్లు చేశారా, ఏమైనా కేసులు బుక్ చేశారా, అనేది ఒకటి. రెండవదేమిటంటే మామూలుగా ఈ యొక్క కిట్లలో పదిహేను లీటర్ల కంటే ఎక్కువ వుండడానికి అవకాశం లేదు. పదిహేను లీటర్లు అనుకుంటే కేవలం పన్నెండు లీటర్లు గ్యాస్ మాత్రమే పడుతుంది. పదిహేను లీటర్లు వున్నట్లు చెప్పడం జరిగి మిగతా లీటర్లకు ఎక్స్ట్రా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. వాటి మీద మీ దృష్టి వచ్చిందా? ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? ఈ రోజు ముప్పు అయిదు వేల ఆటోలు వున్నాయి. వారంతా కూడా ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. తక్కువ గ్యాస్ పోసుకున్న వాళ్లకు కూడా మీటర్లు క్రమంగా లేవు. వీటి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? మూడవదేమంటే అధ్యక్షా, ఈ రోజు కుకింగ్ గ్యాస్ను సిలిండర్స్ క్రింద వాడుతున్నారు. దాని మీద ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ కాసు వెంకట కృష్ణారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో 57 ఆటో ఎల్పిజి స్టేషన్లు కలవు. ఇందులో పది ప్రయివేటు కంపెనీలకు చెందినవి. మోటారు వాహనాలకు ఎల్పిజిని క్రమబద్ధం చేస్తూ 2001వ సంవత్సరంలో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దాని ప్రకారం క్లాస్ 3(4) మోటారు వాహనాలలోని ఎల్పిజి ట్యాంకులలో 80 శాతానికి మించి గ్యాస్ వుండడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే **it is just because of the safety of the customer.** అంతకంటే ఎక్కువ నింపడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే పైన కొంత గ్యాస్ ఉత్పత్తి అవుతుంది కాబట్టి **keeping the safety measures in view, it was prescribed like that.** అదే విధంగా ఆయిల్ కంపెనీలు మరి రెవిన్యూ వాళ్లు, సివిల్ సప్లయ్స్, తూనికలు-కొలతలు, విజిలెన్స్ వాళ్లు కూడా వీటిమీద సెర్చ్ చేస్తూ వుంటారు. ముఖ్యంగా ఆటో ఎల్పిజి ట్యాంకర్ల చేయడానికి వీలులేదు. ఇది పర్మిక్యూలర్గా ఎలక్ట్రానిక్ మిషన్. ఇది ఎక్కడా ట్యాంకర్లింగ్కు అవకాశం లేదు. 80 శాతం ఖచ్చితంగా వుంటుంది అధ్యక్షా. దానికి అంతవరకే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఆయిల్ కంపెనీలకు ఛార్జ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇవాళ వినియోగదారుడు కోరుకుంటే వెంటనే వాళ్లకు ఒక హెల్ప్ లైన్ను ప్రభుత్వం ఇవ్వడం జరిగింది. **That is 60506050.** ఎక్కడైనా గౌరవ శాసనసభ్యులు ఏదైనా వారందరూ కూడా చొరవ తీసుకొని ఆటో డ్రైవర్స్ను ఎడ్యుకేట్ చేయాలని వుంటే ఖచ్చితంగా **We will direct the Oil Companies.**

ఏదైనా ఒక డిమాన్డ్స్ట్రీప్స్ పెట్టి హైదరాబాద్ సిటీలో డిఫరెంట్ డివిజన్స్లో వాళ్లను ఎడ్యుకేట్ చేయడానికి కూడా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : అన్నీ కరెక్ట్గా జరుగుతున్నాయని చెబుతున్నారు. మేము చెప్పేదేమిటంటే మీరు నియంత్రణ ఏమైనా చేశారా, ఏమైనా రెయిడ్ చేశారా అని అడుగుతున్నాము. దాని గురించి చెప్పడం లేదు. అంతా ఫర్ ఫెక్ట్గా జరుగుతుంది, ఏమీ ప్రాబ్లం లేదు అంటున్నారు. మీరందరూ కలసి ఆటో డ్రైవర్స్కు డిమాన్డ్స్ట్రీప్స్ పెట్టించి వాళ్లకు ఏదో చెప్పాలని అంటున్నారు. మేము వేసిన క్వోశ్చన్లు అవి కాదు అధ్యక్షా. ఈ రోజు అక్కడ అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. 20 శాతం గ్యాస్ తో నింపి డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ విషయం వాళ్లు చెప్పడం లేదు. మీటర్లు అన్నీ పక్కాగా వుంటున్నాయని అంటున్నారు. మీటర్లు ఎంత పక్కాగా వుంటాయో మీకు తెలుసు. మీటర్లు ట్యాంపర్ జరుగుతున్నాయన్న విషయం వాస్తవం. హెల్ప్ లైన్ పెట్టారని అన్నారు. ఏమైనా ఫోన్ కాల్స్ వచ్చాయా? ఒకవేళ వస్తే మీరేమైనా చర్యలు తీసుకున్నారా? అంటే ఈ రోజు ఏమీ జరగడం లేదు, అన్నీ సక్రమంగా జరుగుతున్నాయని మంత్రిగారు చెబితే మేము ఏమీ చేసేది లేదు.

SRI KASU VENKATA. KRISHNA REDDY: Periodical inspections have been conducted. రెయిడ్స్ చేయడం జరిగింది. కొన్ని ఆయిల్ కంపెనీల మీద కేసులు కూడా పెట్టడం జరిగింది. They are taking utmost care. ఇప్పటి వరకూ నా దృష్టికి అయితే ఎవరూ తీసుకురాలేదు. అధికారుల దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినంత వరకూ ఆ కంపెనీల మీద రెయిడ్స్ కూడా చేయడం జరిగింది. సంబంధిత సెక్షన్ ప్రకారం కేసులు కూడా పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : మంత్రిగారి సమాధానంలో రెయిడ్స్ చేసి, కొన్ని ఆయిల్ కంపెనీల మీద కేసులు కూడా పెట్టడం జరిగిందని అన్నారు.

MR. SPEAKER: What is the result of that?

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : స్పెసిఫిక్గా అడిగాము సార్. 20 శాతం మీటర్లు ప్రావర్గా లేవు. మీటర్లు చెక్ చేయండి. వాటి పైన ఇమ్మిడియట్గా రెయిడ్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రెగ్యులేటరీ చేయడానికి మీ దగ్గర సూచనలు వున్నాయా?

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి : సూచనలు అంటే వాటిని చెక్ చేసి, నియంత్రించమని చెబుతున్నాము. ఇంకొకటి అధ్యక్షా. పెట్రోలు ధర పెరిగినప్పుడల్లా గ్యాస్ ధరలు రెండు, మూడు రూపాయలు పెంచడం జరుగుతుందని చెప్పి తెలియజేసుకుంటున్నాను. వాటి మీద ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు?

ఉ 9.10

MR. SPEAKER : The Members' anxiety is, in spite of increase in rates, still there is bit misappropriation going on. So, you can increase the quota. Now. Question No.4 9640.

పలు దేవాలయాల అభివృద్ధికి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నిధుల కేటాయింపు

ప్రశ్న నెం.4(9640)

సర్వశ్రీ టి. హరీష్ రావు(సిద్దిపేట), ఇ. రాజేందర్, వి. లక్ష్మీకాంతరావు(హుజూరాబాద్), కె. ఈశ్వర్(మేడారం), కొమ్మూరి ప్రతాప్ రెడ్డి(చేర్యాల) - ఎస్. రామలింగారెడ్డి(దొమ్మాట), కె. నగేష్, - గౌరవనీయులైన దేవదాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- (అ) తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం (టిటిడి) నుండి గండిక్షేత్రం, దేవుని కడప అభివృద్ధి నిమిత్తం మంజూరయిన నిధుల మొత్తమెంత, ఏ విధానంలో నిధులను మంజూరు చేయడమయింది?
- (ఆ) తెలంగాణ ప్రాంతంలో వివిధ దేవాలయాల అభివృద్ధి నిమిత్తం ఇదే ప్రమాణాల క్రింద నిధులను కేటాయించడమవుతుందా?
- (ఇ) వివిధ దేవాలయాలు, కళ్యాణ మండపాల అభివృద్ధికి తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాలు ఖర్చు చేసిన నిధుల జిల్లా వారీ వివరాలు, ప్రదేశాలతో సహా గడిచిన 3 సంవత్సరాలలో ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై ఖర్చు చేసిన వివరాలేమిటి?

దేవదాయ, స్థాంపులు, రిజిస్ట్రేషనుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ జె. రత్నాకరరావు):

- (అ) చారిత్రాత్మక, మతపరమైన ప్రాధాన్యత దృష్టిలో వుంచుకొని గండిక్షేత్రంలోని శ్రీ ఆంజనేయ స్వామి దేవాలయం, దేవుని కడపలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయ అభివృద్ధి కోసం వరుసగా రూ.19.93 కోట్లు, రూ.8.35 లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరు చేయడమయింది.
- (ఆ) గండి క్షేత్రంలోని శ్రీ ఆంజనేయస్వామి దేవాలయం, దేవుని కడపలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయాలను తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాలు స్వాధీనం చేసుకుంది. ఆ విధంగా సదరు దేవాలయాల అభివృద్ధి పనులను తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాలు చేపడుతున్నాయి. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల ఆధీనం క్రిందకు రాని ఇతర దేవాలయాలకు అదే విధానం వర్తించదు.
- (ఇ) వివరాలను సభా సమక్షంలో వుంచడమయింది.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : సర్, ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం ప్రభుత్వం నుండి రాలేదు. బేసిక్ గా ఈ రోజు మెంబర్స్ కు సప్లయ్ చేసినటువంటి దానికి, దీనిలో వున్న దానికి, ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి సమాధానానికి తేడా వుంది. మెంబర్స్ అడిగిన దానిలో వున్న దానికి, ప్రశ్న (సి) క్రింద వున్న దానిని మీరు గమనించాలి. గత మూడు సంవత్సరాలలో జిల్లాల వారీగా ఏయే ప్రాంతాలలో, ఏయే దేవాలయాలకు, కళ్యాణ మండపాలకు, ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఖర్చు చేశారని అడిగాము. ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన దానిలో ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అనే పదాన్ని ప్రశ్నలో తొలగించారు. సమాధానంలో కూడా ఇవ్వలేదు. అసమగ్రమైన సమాధానం వచ్చింది. ఆ సమాధానం పూర్తి స్థాయిలో లేకుండా ఆ ప్రశ్నను పూర్తి స్థాయిలో కొనసాగించడం కష్టమవుతుంది. అది పూర్తి స్థాయి సమాధానంను తెప్పించాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఈ రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రాంతం పట్ల వివక్ష జరుగుతుందనేది అందరికీ తెలిసిందే. అన్ని చోట్లా జరుగుతుంది. సాగునీరులోనో, త్రాగునీరులోనో, రోడ్లలోనో, నిధులలోనో కాకుండా చివరకు దేవాలయాలలో కూడా తెలంగాణా పట్ల వివక్ష జరిగితే ఎట్లా? తిరుపతి వెంకన్నను కూడా వదలరా సార్ వివక్షలో. ఈ రోజు

ప్రభుత్వం ఇచ్చిన సమాధానం చూస్తే ఒక్క కడప జిల్లాలో వున్న రెండు దేవాలయాలకు ఇరవై కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారు. ఈ విధంగా తెలంగాణలోని చారిత్రక ప్రాధాన్యతను దృష్టిలో పెట్టుకొని గానీ, తెలంగాణ ప్రాంతములో వున్న ఎన్నో పురాతన దేవాలయాలకు డబ్బులు కావాలని ఎన్నిసార్లు అడిగినా గానీ దేవాలయాలకు మాత్రం ఒక్క రూపాయి ఇచ్చారా? కడప జిల్లాలో వుండే రెండు దేవాలయాలకు మాత్రం ఇరవై కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చుకుంటే మరి మా పరిస్థితి ఏమిటి? మేము అడిగాము తెలంగాణ ప్రాంతములో వున్న జిల్లాలకు కూడా ఈ విధంగా డబ్బులు ఇస్తారా అని ప్రశ్నలో సమాధానంగా అడిగితే ఆ దేవాలయాలకు ఆ విధంగా వర్తించదు అని మంత్రిగారు అంటున్నారు. అంటే తెలంగాణ దేవాలయాలకు వర్తించదు గానీ కడప దేవాలయాలకు, ఆంధ్ర దేవాలయాలకు మాత్రం వర్తిస్తుందా సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : యస్, మినిష్టరు గారు.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : సర్, ఇంకా కాలేదు. చాలా ఇంపార్టెంట్ ప్రశ్న. మాకు కనీసం పది నిమిషాలు టైం ఇవ్వాలి. మేము వివరాలతో సహా అడగవలసిన అవసరం వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ప్రశ్నలు అడగండి.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : అడుగుతాము సార్, మమ్ములను చెప్పనివ్వండి. ఇక్కడ మేము అడుగుతున్నాము సార్. ఇక పోతే రెనోవేషన్ కి సంబంధించి ఏన్నియంట్ టెంపుల్స్ దానిలో చూస్తే సార్ తెలంగాణ ప్రాంతములో ఎన్నో పురాతన దేవాలయాలు వున్నాయి. ఏ ఒక్క దేవాలయానికి ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. తెలంగాణ ప్రాంతములో మనం చూసినట్లయితే చాలా ఫేమస్ టెంపుల్స్ వున్నాయి. వేములవాడలో శ్రీ రాజరాజేశ్వరి అమ్మవారి టెంపుల్ వుంది. కొండగట్టులో స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి ఏడాదిన్నర క్రితం శంఖుస్థాపన చేశారు. కొండగట్టులో ఈ రోజు వరకూ దానికి ఒక్క రూపాయి కూడా కేటాయించలేదు. ఒక్క రూపాయి పని జరగలేదు. కొండగట్టులో శ్రీ ఆంజనేయస్వామి టెంపుల్, యాదగిరిగుట్టలో నరసింహస్వామి టెంపుల్ వుంది. అవి చాలా పురాతనమైనవి. హైదరాబాదు నుండి వేలాది మంది భక్తులు వెళతారు. అక్కడ కనీసం సౌకర్యాలు లేవు. దానికి ఇచ్చారా? భద్రాచలంలో శ్రీ రాముల వారి టెంపుల్ వుంది. దానికి ఏమైనా ఇస్తారా? బాసరలో సరస్వతీ పుణ్యక్షేత్రం వుంది. ఐఐటి పెట్టమని అడిగాము. కనీసం ఆ బాసర సరస్వతీ క్షేత్రానికి అయినా ఇరవై కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వండి. లేదంటే మా వర్గంలో, మా మెదక్ జిల్లాలో సరస్వతీ టెంపుల్ వుంది. మా గీతా రెడ్డి గారు చాలా ప్రయత్నం చేశారు గానీ ఒక్క రూపాయి నిధి రావడం లేదు. పోనీ మా సరస్వతీ టెంపుల్ కు ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాము. అంతేగాకుండా వివక్ష అంటే ఎంత అన్యాయం సార్? కళ్యాణ మండపాలు కడుతున్నారు సార్ టిటిడి తరపున. వెనుకబడ్డ తెలంగాణాకు ఎక్కువ నిధులు ఇస్తామని అంటారు. మరి ఒకసారి మనం గమనిస్తే తెలంగాణ ప్రాంతములో కళ్యాణ మండపాలు కట్టడానికి టిటిడి కేటాయించిన డబ్బు ఒక్క అనంతవూర్ జిల్లాలో ఎంత డబ్బు అయితే కేటాయించారో యాపత్ పది తెలంగాణా జిల్లాలలో అంతకంటే తక్కువ డబ్బు కేటాయించారు. అది వివక్ష కాదా సార్. తొమ్మిది జిల్లాలు వున్న ఆంధ్ర ప్రాంతాలలో ఐదు కోట్ల ఎనభై ఏడు లక్షల రూపాయలు కేటాయిస్తే తెలంగాణా జిల్లాలలో కేవలం రెండు కోట్ల ముప్పయి ఏడు లక్షలు అధ్యక్షా. కానీ ఆ కేటాయింపులలో కూడా ఎంత దురదృష్టం అంటే ఈ తెలంగాణా ప్రాంతములో పనులు జరగడం లేదు. టెండర్లు పిలవాలి, ఎస్టిమేట్లు ఫ్రీపేర్ అవుతున్నాయని అంటున్నారు. ఇంకా ఇచ్చిందే తక్కువ, ఇచ్చిందానిలో పనులు జరగవు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : యస్, మినిష్టరు గారు.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : మేము ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాము. ఈ వివిక్త జరుగుతుంది, ఈ వివిక్తను ప్రభుత్వం సరిచేస్తుందా? మాకు దేవాలయాలకు ఇవ్వరు. కళ్యాణ మండపాలకు ఇవ్వరు. ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు కూడా చాలా స్పష్టంగా అడిగాము. టిటిడి తరపున ఎన్ని వేద పాఠశాలలు, ఎన్ని ఆగమ పాఠశాలలు ప్రారంభించారు? ఎక్కడెక్కడ ప్రారంభించారు? టిటిడి తరపున హాస్పిటల్స్ కు ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు? టిటిడి డబ్బులను ఇన్ ప్రొస్ట్రక్చర్ డెవలప్ మెంట్ కోసం ఏయే పట్టణాలకు ఇచ్చారు? ఎంతెంత డబ్బు ఇన్ ప్రొస్ట్రక్చర్ మీద ఖర్చు చేయడం జరిగింది? ఈ టిటిడి నుండి కామన్ గుడ్ ఫండ్ లో ఎంత వసూలు చేస్తున్నారు? ఇంకా దురదృష్టం ఏమంటే టిటిడి వాళ్లు ఇటీవల కొత్తగా ఒక టి.వి. ఛానల్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఆ టి.వి. ఛానల్ ద్వారా కొన్ని సీరియల్స్ తీయడానికి, అక్కడ వుండే అధిపతి దాదాపు ఒక 20,30 సీరియల్స్ తీయడానికి కొంతమందికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఒక్క ఆయనకు తెలంగాణా వారికి ఇవ్వలేదు. మొత్తం అక్కడి వాళ్లుకు ఇచ్చారు. సీరియల్స్ అంతా కూడా తీసేది వాళ్లే. తెలంగాణా వాళ్లు ఆ సీరియల్స్ తీయడానికి పనికిరాదా, వారికంత చాతకాదా?

MR SPEAKER: Now, we will tackle temples' issues first.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా వివరంగా మాట్లాడారు. వారేమి అన్నారంటే కడపలోని గండి వీరాంజనేయ స్వామి, ఇతర దేవాలయాలకు 20 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చారనే మాట వారు చెప్పారు. దాని పద్ధతి ఏమంటే టిటిడి వారు ఏదైతే వుందో వారి దేవాలయాల నుంచి అక్కడి బ్రస్ట్ బోర్డు రిజల్యూషన్ పాస్ చేసి, మా దేవాలయాల పరిస్థితి బాగా లేదు, ఈ దేవాలయాలను బాగా చేయాలి, భక్తులు విపరీతంగా వస్తున్నారు కాబట్టి దానిని ఎడాప్ట్ చేసుకోమని కోరినప్పుడు అక్కడ వుండే బ్రస్ట్ బోర్డు ఏదైతే తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానాల వాళ్లు అక్కడ చర్చించి, వాళ్లు తీసుకొని, వాటి మీద వాళ్ల అధికారులను పంపించి, ఎస్టిమేషన్ వేసి వాళ్లే డబ్బు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. రెండు దేవాలయాలు అడాప్ట్ చేసుకున్నారు కాబట్టి అక్కడ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు వేరేచోట ఎక్కడ అడాప్ట్ చేసుకున్నా వారికి ఇచ్చే సంప్రదాయం వుంది. రెండవదేవున్నారు అంటే ఎక్కువగా ఆంధ్ర ప్రాంతములోనే కళ్యాణ మండపాలను ఇస్తున్నారు, తెలంగాణా ప్రాంతములో ఇవ్వడం లేదని అనేటటువంటి మాట అన్నారు సర్. నేనూ తెలంగాణాలో పుట్టినవాడినే. నేను దేవాదాయ శాఖా మంత్రిగా వున్నాను. వారికి తెలుసో, లేదో జడ్జర్ల దగ్గర ఒక కళ్యాణ మండపానికి అనుమతిని ఇచ్చాము.

(తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి సభ్యుడు శ్రీ టి. హరీష్ రావు నుండి అంతరాయం)

MR. SPEAKER : Let him reply please. చెప్పండి మినిష్టరు గారు.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు : అధ్యక్షా, దాదాపు పన్నెండు జిల్లాలలో కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అది కాకుండా వారు చెప్పినట్లుగా యాదగిరిగుట్ట సార్, అక్కడ ఈ మధ్యనే కోటి రూపాయలతో ఒక గెస్ట్ హౌస్ కడుతున్నాము. ఒక వంద రూములది పని నడుస్తుంది. ఇంకా ఘాట్ రోడ్ ఏర్పాటు చేశాము. తదుపరి ఇంకొక 500 రూములు కట్టడానికి ప్రతిపాదనలు వున్నాయి. కళ్యాణ మండపానికి ప్రతిపాదనలు పంపించాము, శాంక్షన్ అయింది. అదే విధంగా భద్రాద్రిలో కళ్యాణ మండపం ఒక 200 రూములతో కట్టడానికి

అక్కడ కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. మా ధరంపూర్లో కూడా ఒక వంద రూములు తదుపరి కళ్యాణ మండపం కూడా శాంక్షన్ చేశాము. అవి టెండర్లు కూడా అయిపోయాయి. అట్లాగే కొండ గుట్టకు సంబంధించి వారు మాట్లాడారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఫౌండేషన్ చేసిన తరువాత కోనేరు గానీ, ఇతర కార్యక్రమాల క్రింద 5 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చాము, పనులు జరుగుతున్నాయి. టెండర్లు అయిపోయాయి. సర్వసాధారణంగా మా దేవాలయాలకు సంబంధించిన టెండర్ల మీద చాలా తక్కువ మంది వస్తారు. దానికి కారణం ఏమంటే దైవభక్తి వుండి అక్కడ పని చేసే దానిలో వాళ్లు స్వచ్ఛమైన పని చేయవలసి వస్తుంది కాబట్టి. చాలామంది వెనుకాముందాడుతుంటే ఈ మధ్యనే రివైజ్ చేసి పెరిగిన ధరలకు అనుగుణంగా సిమెంటు గానీ, స్టీలుకు అనుకూలంగా ఎస్టిమేషన్ చేసి టెండర్లు పిలిచాము.

ఉ. 9.20

చాలా మంది వచ్చారు. ఇప్పుడు పనులు చాలా వేగంగా జరుగుతున్నాయి. కోరుట్లలో కళ్యాణ మండపం ఇచ్చాము. ఒక కోటి రూపాయలు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు ఇచ్చారు. బాసరలో కూడా జ్ఞాన మందిరం కడుతున్నారు. అక్కడ పనులు జరుగుతున్నాయి. దానికి ముఖ్యమంత్రి గారు ఫౌండేషన్ వేశారు. టి.టి.డి అనేది అటానమస్ బాడి. వారికి ఎవరైనా ఏవైనా ప్రతిపాదనలు పంపిస్తే అక్కడ చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. నేను చెప్పినటువంటి వాటన్నింటికీ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు డబ్బు ఇచ్చారు. వేములవాడలో అయిదు వందల రూమ్స్ కట్టడానికి ఈ మధ్య శాంక్షన్ ఇచ్చారు. ఎక్కడా విచక్షణ లేదు. మేము కూడా తెలంగాణాలో పుట్టాము. తెలంగాణా వెనుకబడిందనే ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రి గారు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ఇంత అభివృద్ధి చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రిని మేము చూడలేదు. గతంలో కూడా ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేశాము. మా ఊరి దేవాలయానికి బ్రస్ట్ బోర్డ్ కావాలని ఆనాటి ముఖ్యమంత్రికి ఎన్నోసార్లు చెప్పాము. ఏడు సంవత్సరాల వరకూ రాలేదు. మా ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చాక ఎనిమిది లక్షల నలభై వేల రూపాయలు ఇచ్చిన తరువాత ఈ రోజు మేము కార్యక్రమాలు మొదలుపెట్టాము. ఆనాడు నా మీద ఓడిపోయిన అంబాల గారికి ఇచ్చారు తప్ప నాకు ఇవ్వలేదు. కడప జిల్లాలోనే కాదు అన్ని జిల్లాలలో అభివృద్ధి జరుగుతుంది. గౌరవసభ్యులు ఆగమ పాఠశాల గురించి అడిగారు. మా తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఆగమ పాఠశాలలు ఎక్కడ అడిగితే అక్కడ ఇస్తున్నాము. గౌరవసభ్యులు అడిగిన ఊరిలో కూడా ఆగమ పాఠశాల ఏర్పాటు చేస్తాము. యాదగిరి గుట్టలో కూడా ఇచ్చాము. నగేష్ గారు ! మీరు చూశారు కదా ! నేను కూడా రెండు సార్లు వచ్చాను. అక్కడ పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి. స్పెషల్ గా ఇ.ఇలను కూడా పెట్టాము. పనులు జరుగుతున్నాయి, వారు పర్యవేక్షణ చేస్తున్నారు. ఆంధ్రా ప్రాంతాలలోని దేవాలయాలలో ఆదాయం ఎక్కువగా ఉంది. ఆ దేవాలయాలకు వచ్చే ఆదాయంలో మాకు 15 శాతం ఫండ్స్ ఇస్తారు. మేము వాటిని వాడటం జరుగుతోంది.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు చాలా వివరంగా చెప్పారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న దేవాలయాలలో పెద్ద దేవాలయాలైన తిరుపతి, శ్రీశైలం, సింహాచలం, విజయవాడ వంటి వాటికి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుంది. వారికి వచ్చే ఆదాయంలో 15 శాతం ఆదాయం కామన్ గుడ్ ఫండ్ క్రింద గవర్నమెంట్ అకౌంట్ లో వేస్తారు. ఆ డబ్బు ద్వారా మిగతా దేవాలయాలను అభివృద్ధి చెయ్యడం జరుగుతుంది. ఒక పర్డిక్యూలర్ టెంపుల్ లో అభివృద్ధి జరగాలంటే ఇరవై, ముప్పై శాతం ఆ ప్రాంతపు భక్తులు కాంట్రీబ్యూట్ చేస్తారు. కొంత సి.బి.ఎఫ్ నుండి కూడా ఇచ్చే ఏర్పాటు జరుగుతుంది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కూడా పదిహేను శాతం ఆదాయాన్ని ఇస్తుందనుకుంటుంటుంది. I am not very sure about the correct position. టి.టి.డికి

కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం చిత్తూరు జిల్లాలోని తిరుపతిలో ఉంది. దానికి యూనివర్సిటీ కొంత డబ్బు ఇచ్చింది. ఆ యూనివర్సిటీ పేరు వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ అని పెట్టడం జరిగింది. **Otherwise**, అభివృద్ధికి మొత్తం ప్రభుత్వమే పెట్టవలసి వచ్చేది. ఒకచోట యూనివర్సిటీ పెట్టాలనుకుంటే ఆ ఖర్చంతా ప్రభుత్వమే భరించాలి. దేవస్థానం తిరుపతిలో ఉంది. దానికి యూనివర్సిటీ కొంత డబ్బు, స్విమ్మి వారు కొంత డబ్బు, వెటర్నరీ యూనివర్సిటీ వారు కొంత డబ్బు, తిరుపతి మున్సిపాలిటీ వారు కొంత డబ్బు ఇచ్చారు. ట్రావలింగ్ వర్జిక్ అంతా దేవుని దర్శనం కోసం వస్తారు కాబట్టి అక్కడ మౌలిక వసతులు కల్పించడానికి మున్సిపాలిటీ వారు కొంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టారు. అక్కడ వేదిక్ యూనివర్సిటీ ఒకటి స్థాపించడం జరిగింది. దానికి కాపలసిన మొత్తం డబ్బు దేవస్థానం ఖర్చుపెడుతుంది. కడపకు ముందు దేవుని గడప అని పేరు ఉండేది. కడప దగ్గర తాళ్లపాక గ్రామాన్ని కూడా అభివృద్ధి పరచడం జరుగుతోంది. అది కూడా టి.టి.డి వారు అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. కడప దగ్గరున్న దేవుని గడపను కూడా అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. అన్నమయ్య స్వామి టెంపుల్ను కూడా అభివృద్ధి చెయ్యడం జరుగుతోంది. టి.టి.డి నుండి వచ్చే ఆదాయంతో ఈ టెంపుల్స్ని అభివృద్ధి చేస్తున్నాము. అదేదో పెద్ద తప్పు అన్నట్లు మాట్లాడుతున్నారు. వెంకటేశ్వర స్వామి సిద్ధిపేటలో వెలవకుండా తిరుమలలో ఎందుకు వెలిశారు అనుకుంటే మాత్రం మేము ఏమి చెయ్యలేము.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు, ఎంత డబ్బైనా ఇస్తాము మాకు ఇబ్బంది లేదని అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడారు. ఇది దురదృష్టకరం. మేము ఏది అడిగినా, వారు వ్యంగ్యంగా మాట్లాడడాన్ని తెలంగాణా ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. కామన్ గుడ్ ఫండ్ కి సంబంధించి నిధుల కొరత లేదని అన్నారు. నేను మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, సిద్ధిపేటలోనున్న వెంకటేశ్వర స్వామి ధ్యాన మందిరానికి సంబంధించి కామన్ గుడ్ ఫండ్ నుండి ఇరవై లక్షల రూపాయలివ్వమని అప్పటి మంత్రి గారైన శ్రీ జె.సి. దినాకర్ రెడ్డి గారికి ఎన్నోసార్లు దరఖాస్తులు పెట్టాను. ఇప్పటి మంత్రి గారిని కూడా అడిగాను. మీకు వేద పాఠశాల ఇస్తామని అన్నారు. సిద్ధిపేటలో వేదపాఠశాల కావాలని పది సార్లు దరఖాస్తులు పెట్టాము. ఎప్పుడూ దాని గురించి పరిశీలించలేదు. వెంకటేశ్వరస్వామి దేవస్థానం చిత్తూరులో ఉంది కాబట్టి అక్కడ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నామని అన్నారు. తిరుపతి వెంకన్న దగ్గర పనిచేసే ఉద్యోగాలన్ని చిత్తూరు జిల్లా వాళ్లకు ఇస్తామంటున్నారు. చిన్న, పెద్ద ఉద్యోగాలన్నీ ఆ జిల్లా వారికే ఇస్తున్నారు. బయట వాళ్లకు ఇవ్వడం లేదు. ఆ జిల్లాలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నందుకు మేము తప్పుపట్టడం లేదు.

ఉ.9.30

ఆ నిధులను ప్రక్క జిల్లాలకు తీసుకువెళిస్తున్నాడు, తెలంగాణా నుండి కోట్లమంది భక్తులు వెళ్లి తిరుపతిలో డబ్బులు వేస్తున్నారు. ఆ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో మాకు సమానమైన వాటా ఎందుకు ఇవ్వరు? మా దగ్గర వెంకటేశ్వరస్వామి టెంపుల్ను టిటిడికి దత్తత ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రభుత్వం దానికి రు.10 కోట్లు కేటాయిస్తుందా? దేవుని గడపను టిటిడి తీసుకోవడం ద్వారా ఎంతమంది ఉద్యోగస్తులను టిటిడి ఉద్యోగస్తులుగా మార్చడం జరిగింది? దేవుని గడపలో మాకున్న సమాచారం ప్రకారం సుమారు పదిహేను మంది ఉద్యోగులు పనిచేసే వారు. టిటిడి టేకోవర్ చేయడం వల్ల 250 మందిని టిటిడి ఉద్యోగస్తులుగా రెగ్యులరైజ్ చేసిన మాట వాస్తవమా? టిటిడి ఎంతమంది ఉద్యోగస్తులను తీసుకోవడం జరిగింది? టిటిడి ద్వారా ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కు చిత్తూరు జిల్లా కాకుండా ఏ ఏ జిల్లాకు ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు టిటిడి నిధులు ఇవ్వడం జరిగింది? ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లో టిటిడి నిధులను ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ జె. రత్నాకర్ రావు: ఏ దేవాలయానికి ఎన్ని ఇచ్చారని అన్నారు. సిద్ధిపేట, వెంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయానికి రు.10 కోట్లు ఇస్తారా అంటే అది ఎటువంటి వ్యంగ్యమో మీరు కూడా గుర్తించాలి. ఎండోమెంట్సులో ఇప్పటికే టెంపుల్సుకు సంబంధించి సిజిఎఫ్ ఇవ్వవలసింది రు.73 కోట్లు పెండింగు ఉంది. ఎవరైనా వస్తే రు.3 లక్షలు లేక రు.4 లక్షలు ఇస్తామంటే డెవలప్ మెంట్ కోసం ఇవ్వడం జరిగింది. చాలామంది ఎమ్ ఎల్ ఎలకు ఇవ్వడం జరిగింది. వారిని అడగండి. వారు నా దగ్గరకు ఎన్నడూ రాలేదు. వస్తే తప్పా? దేవుని మంత్రిని కదా, తప్పు కాదు. నేను దేవుడితో సమానం .

(ఈ దశలో సభలో నవ్వులు)

శ్రీ టి. హరీష్ రావు: నేను లెటర్ పెట్టాను.

శ్రీ జె. రత్నాకర్ రావు: సిపిఐ సభ్యులు వెంకటరెడ్డిగారు నా దగ్గరకు వస్తే ఇచ్చానా, లేదా అడగండి. వారికి ఇవ్వమని కాదు. లెటర్సు చాలా ఉన్నాయి. రు.73 కోట్లు ఇచ్చేవి ఉన్నాయి. కాని రు.73 కోట్లు ఇవ్వలేము. రాజేందర్ గారు కూడా అడిగారు. వస్తే ఇస్తానని చెప్పాను. రావడంలేదు. వారు కూడా ఆలోచన చేసి సిజిఎఫ్ కు ఇస్తే నేను కూడా కొంత ఇచ్చే కార్యక్రమం చేస్తాను.

(టిఆర్ఎస్ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఇ. రాజేందర్: అధ్యక్షా, నేను స్వయంగా గౌరవ మంత్రిగారి దగ్గరకు పది లేక పదిహేను సార్లు వెళ్లాను. బాధలు ఎక్కడ ఉంటాయో దేవుడు అక్కడ ఉంటాడు. బాధలు ఉన్నచోట భగవంతుని అవసరం ఉంటుంది. తెలంగాణా పేదలకు నిలయం . దేవుళ్ల అవసరాలు ఎక్కువ ఉంటాయి. మేము మంత్రిగారిని అనేకసార్లు అడిగాము. సమస్యలు తీర్చకపోయినా ప్రజలకు మొక్కుకోవడానికి భగవంతుడి పైనలు ఇవ్వమని అడిగాము. ప్రభుత్వం చెప్పిన సమాధానంలో సరైన స్పష్టత లేదు. తెలంగాణా దేవాలయాల పట్ల, ప్రజల పట్ల గౌరవం ఉన్నట్టుగా సమాధానం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా మేము ఈ రోజు సభ నుండి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(ఈ దశలో టిఆర్ఎస్ సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు.)

రాష్ట్రంలో ఇ-సేవా కేంద్రాల ఏర్పాటు

ప్రశ్న నెం .5(9599)

సర్వశ్రీ / శ్రీమతి.

నాదెండ్ల మనోహర్, శాసన సభ్యులు
వి. సునీత లక్ష్మి రెడ్డి, శాసన సభ్యులు
ఆర్. సూర్యప్రకాష్ రావు, శాసన సభ్యులు
పి. వెంకట రామాయ్య, శాసన సభ్యులు
డి. కె. అరుణ, శాసన సభ్యులు

గౌరవనీయులైన సమాచార సాంకేతిక మరియు కమ్యూనికేషన్ల శాఖామూర్తులు
దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ. రాష్ట్రంలో 2,300 ఈ-సీవ్ కేంద్రాలను ప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఏమైన ఉందా?
- ఆ. ఈ-సీవ్ కేంద్రాలలో అందుబాటులో ఉన్న సదుపాయాలు: మరియు
- ఇ. ఆ సదుపాయాల వివరాలు?

సమాధానములు -

- అ. లేదండి. కాని రాష్ట్రంలో 4,900 కామన్ సర్వీస్ కేంద్రాలను ప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఉంది. మండలం ఒక యూనిట్ ప్రాతిపదికగా ప్రతి 6 గ్రామాలకు కలిపి ఒక కేంద్రం ప్రతిపాదించబడింది. ఈ కేంద్రాలు టెండర్ ద్వారా ఎన్నుకోబడిన ఏజెన్సీ ద్వారా స్థాపించబడతాయి. ఏజెన్సీలను ఎన్నుకునే ప్రక్రియ పూర్తి అయినది. ఉత్తర్వులు త్వరలో ఇవ్వబడతాయి. ఈ కేంద్రాలు, ఏజెన్సీ యొక్క స్వంత ఆర్థిక వనరులతో స్థాపించబడి నడపబడతాయి. ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి ఆర్థిక సహాయం ఉండదు.
- ఆ. విద్యుత్తు బిల్లులు, నీటి బిల్లులు, ఆస్తి పన్ను, ఎమ్ సెక్ (EAMCET) దరఖాస్తులు, టెలిఫోన్ బిల్లులు, డబ్బు బదలాయింపు లాంటి అనేక విధాలైన

సేవలు ఈ సేవ కేంద్రాల ద్వారా అందజేయబడుతున్నాయి. ప్రజలు వేచి ఉండుటకు కుర్చీలు, త్రాగునీరు మొదలైన సదుపాయాలు కలవు.

ఇ. పైన తెలుపబడ్డాయి.

MR.SPEAKER: The Minister will answer with all the available information. Minister for I.T. one minute. He wants to register the protest. Now, it is passed 9.30 A.M. One member single supplementary only.

SRI NADENDLA MANOHAR : I am receiving first time Sir. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన రాజీవ్ సిటిజన్ సెంటర్స్ మంచి లక్ష్యంతో ముందుకు వెళుతున్నాయి. దానిని మేము ఆహ్వానిస్తున్నాము. ఈ ప్రాసెస్ గురించి మంత్రిగారు సుధీర్ఘంగా వివరిస్తే మాకు క్లారిటీ ఉంటుంది. గతంలో రెండు సంస్థలు రాజీవ్ ఇంటర్నెట్ విలేజ్ అనే పేరు చెప్పి చాలామంది యువకుల దగ్గర అప్లికేషన్ కు

రు.500లు, ఇంటర్వ్యూ ప్రాసెస్ కు రు.5వేలు కలెక్ట్ చేసి మోసం చేయడం జరిగింది. 4687 ప్రారంభించే సెంటర్లను జిల్లాల వారీగా మండలాన్ని ఒక యూనిట్ గా తీసుకొని ప్రతి ఆరు గ్రామాలకు ఒక ఇంటర్నెట్ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని అన్నారు. వాటి భద్రత గురించి కూడా ఆలోచించాలి. రాజధానిలోని ఈసీవ సెంటర్లలో లూటీ జరిగింది. మంత్రిగారు చెప్పినట్లు వాటర్ టాక్స్, ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు, ఫోన్ బిల్లుతోపాటు జనరల్ ఇన్ సూరెన్స్, లైఫ్ ఇన్ సూరెన్స్ కూడా తీసుకునే ఏర్పాటు చేస్తారా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి: రాజీవ్ ఇంటర్నెట్ విలేజెస్ ను పట్టణాలలో, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ లలో ఈ సేవా కేంద్రాలు స్థాపించబడ్డాయి. మన జంట నగరాలలో 49 సెంటర్లు, జిల్లాల్లో 211 సెంటర్లు ఉన్నాయి. ఇన్ సూరెన్సు కాకుండా తతిమా సర్వీసెస్ వాటర్ బిల్లు కాకుండా హైదరాబాద్ మున్సిపల్ వాటర్ వర్క్స్ - పేమెంట్ ఆఫ్ వాటర్ బిల్లు, కలెక్షన్ ఆఫ్ వాటర్ ట్యాంకర్ చార్జెస్, రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ న్యూ ట్రేడ్ లైసెన్స్ లు మొదలైనవి ఉన్నాయి.

ఉ.9.40

అదే విధంగా payment of electricity bills, BSNL telephone bills, sale of ITC cards ఉన్నాయి. అదే విధంగా payment of property tax of Director of Municipal Administration, Vehicle tax of RTA కూడా ఉన్నాయి. టాటా, ఎయిర్టెల్, రిలయెన్స్, ఐడియా టెలిఫోన్ బిల్స్ కూడా ఉన్నాయి. ఆ విధంగా పలువిధాల సేవలు అందిస్తున్నారు. జంట నగరాలలో దాదాపు పన్నెండు లక్షలు ప్రతి నెలా సర్వీస్ ఛార్జెస్ వస్తున్నాయి. ఇతర జిల్లాలనుంచి ప్రతి నెలా ఇరవై ఐదు లక్షల రూపాయలు సర్వీసు ఛార్జీల రూపేణా వస్తున్నాయి. ఈ సేవా సెంటర్లు కాక రాజీవ్ ఇంటర్నెట్ విలేజెస్ స్థాపనకు టైమ్స్ మరియు బెల్ అనే రెండు సంస్థలకు టెండర్ ద్వారా అప్పగించాం. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయం కూడా ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. ఆ రెండు కంపెనీలు కొంతమంది నిరుద్యోగుల దగ్గర డబ్బులు వసూలుచేశారని కూడా ఆరోపణలు వచ్చాయి. కానీ ఆ విషయం ప్రభుత్వ పరిధిలోకి రాదు. ఆ ఆగ్రిమెంట్ కంపెనీలకు మరియు నిరుద్యోగులకు మధ్య జరిగింది. వాటిమీద ఎటువంటి అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉండదు. రాజీవ్ ఇంటర్నెట్ విలేజెస్ వయబుల్ కాకపోవడంతో దాదాపు అయిదు వేల సెంటర్లను ప్రారంభించాలని నిర్ణయించింది. టైమ్స్ 535 సెంటర్లను, బెల్ 64 సెంటర్లను మాత్రమే ప్రారంభించాయి. ఈ లోపు కేంద్ర ప్రభుత్వం కామన్ సర్వీస్ సెంటర్లను ప్రారంభించింది. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 4680 కామన్ సర్వీస్ సెంటర్లు రాబోతున్నాయి. టెండర్లు పిలిచి, అగ్రిమెంట్ చేసుకోవడం కూడా పూర్తయింది. వాటిని ఆరు మాసాలలో పూర్తిచేసేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. కామన్ సర్వీస్ సెంటర్లను ఆరు జోన్లుగా విభజించడం జరిగింది. జోన్-1 కింద శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు, జోన్-2 కింద పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, ఖమ్మం జిల్లాలు, జోన్-3 కింద నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాలు, జోన్-4 కింద మెదక్, నల్గొండ, రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలు, జోన్-5 కింద గుంటూరు, కర్నూలు, ప్రకాశం జిల్లాలు, జోన్-6 కింద అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క జిల్లాలో 213 కామన్ సర్వీసు సెంటర్లు రాబోతున్నాయి. ముందుగా 680 సెంటర్లను ప్రారంభించబోతున్నాయి. బెల్ అండ్ టైమ్స్ వారు నిరుద్యోగులను మోసంచేశారని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. వారు ఇండివిడ్యువల్ గా కేసులు వేసినట్లయితే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వమే ఈ విధంగా సమాధానం చెబితే ఎట్లా? రాష్ట్రంలో 5000 కేంద్రాలు ఏర్పాటుచేస్తామని చెప్పారు. ఆ విధంగా ఏర్పాటుచేయడంలో ఆ సంస్థలు పూర్తిగా విఫలమై, కేవలం 534 కేంద్రాలు మాత్రమే ఏర్పాటుచేశారని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ సంస్థలవారు అనేకమంది పేదలను మోసం చేశారు. అటువంటి సంస్థలమీద చర్య తీసుకోకపోతే ఎట్లా? మంత్రిగారు సభలో హామీ ఇవ్వాలి. ఆ సంస్థలమీద ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ విధంగా చేస్తే రాబోయే రోజుల్లో అటువంటివి మరలా జరగవు కాబట్టి మంత్రిగారు ఆ విధంగా చేస్తామని సమాధానం చెప్పాలని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆ రెండు సంస్థలు నిర్ణీత సమయంలో పూర్తిచేయనందువల్ల అగ్రిమెంట్ ను రద్దు చేశాం. ఈలోపు భారత ప్రభుత్వం 4670 కామన్ సర్వీస్ సెంటర్లను ప్రారంభించబోతున్నది. ఆ రెండు సంస్థలు నిరుద్యోగులతో చేసుకున్న ఒప్పందం ప్రభుత్వ పరిధిలోకి రాదు. ఆ ఒప్పందం కంపెనీలకు, నిరుద్యోగులకు మధ్య జరిగింది. వారు కనుక ఫిర్యాదు చేసినట్లయితే హోంశాఖామంత్రిగారికి చెప్పి తదుపరి చర్యలు తీసుకోనందుకు ఆదేశాలిస్తాం .

MR.SPEAKER : Question No.6(9792) has been postponed at the request of the Hon'ble Member.

గృహ సంబంధమైన గ్యాస్ సిలిండర్ల నుండి ఎల్.పి.జి. ని తీయుట

ప్రశ్న నెంబరు.7 (9546)

శ్రీ డి.మాణిక్య వరప్రసాద రావు (తాడికొండ) - గౌరవనీయులైన ఆహార, పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈకింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) కొంతమంది దొంగ వ్యాపారస్థులు డొమెస్టిక్ గ్యాస్ సిలిండర్లనుండి ఎల్పిజిని తస్కరించి, ఇతర సిలిండర్లలో అక్రమంగా నింపుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) వాటివల్ల అనేక ప్రమాదాలు జరుగుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఇ) అయితే ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

ఆహార, పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కాసు వెంకట కృష్ణారెడ్డి) :

- అ) పోటీ మార్కెటు/వాణిజ్య ఎల్పిజి సిలిండరుతో పోల్చినపుడు డొమెస్టిక్ ఎల్పిజి సిలిండరు ధర చాలా తక్కువ, అందుచేత, కొంతమంది నమ్మకద్రోహులైన వ్యక్తులు తమ అక్రమార్జనకోసం ఇతర సిలిండర్లలో నింపడానికి డొమెస్టిక్ ఎల్పిజి సిలిండర్లను మళ్లిస్తున్నారు.
- ఆ) అట్టి సంఘటనలేవీ నివేదించలేదు.
- ఇ) వినియోగదారునికి ఎల్పిజి రీఫిల్ డెలివరీ సక్రమంగా జరిగేలా చూడడానికి, ఎల్పిజి రీఫిల్ల మళ్లింపును నిరోధించడానికి ప్రభుత్వం ఎల్పిజి సిలిండరు నెంబరింగు విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ఈ విధానంలో, సిలిండరు నెంబరును బిల్లులో వ్రాసి, కౌంటరు చెక్ కోసం డిస్ట్రిబ్యూటర్ కంప్యూటర్లో చేర్చవలసి ఉంది.

డొమెస్టిక్ ఎల్పిజిని నాన్-డొమెస్టిక్ అవసరాలకోసం చేసే మళ్లింపును అరికట్టడానికి, వాణిజ్య సంస్థలు, వాహనాల తనిఖీలను ముమ్మరం చేయడమయింది. 2008 సంవత్సరంలో ఎల్పిజిపై నిర్వహించిన తనిఖీల సమాచారం ఈకింది విధంగా ఉంది.

నిర్వహించిన తనిఖీల సంఖ్య	: 7315
నమోదు చేసిన కేసుల సంఖ్య	: 6533
జప్తుచేసిన డొమెస్టిక్ ఎలెపెజి సిలిండర్ల సంఖ్య	: 15843
జప్తుచేసిన చిన్న ఎలెపెజి సిలిండర్ల సంఖ్య	: 456
జప్తుచేసిన వాణిజ్య సిలిండర్ల సంఖ్య	: 53
జప్తుచేసిన కార్లు, ఆటోలు, వ్యాన్ల సంఖ్య	: 56

శ్రీ డి.మాణిక్యవరప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారికి నా ప్రశ్న ఏమంటే, వంట గ్యాస్ అందించడం చాలా సబ్సిడీతో కూడుకొన్న కార్యక్రమం. రాష్ట్రంలో వంటగ్యాస్ కమర్షియల్ అవసరాలకు డైవర్ట్ అవుతుంది. డొమెస్టిక్ సిలిండర్లనుంచి గ్యాస్ను కమర్షియల్ సిలిండర్లకు మార్చుకొని కమర్షియల్ వర్వస్కు ఉపయోగిస్తున్నారు. అదే విధంగా డొమెస్టిక్ సిలిండర్లను వాహనాలకు బిగించి వినియోగిస్తున్నారు. దీనిని అదుపుచేయడంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందుతుంది. నగరాలలోనే గాక, పట్టణాల్లో కూడా అసాధికారికంగా గ్యాస్ ఉపయోగిస్తున్న వాహనాలు ఎప్పుడు బాంబులలాగా ప్రీలతాయోసని ప్రజలు భయంతో ఉన్నారు. దీని విషయమై ప్రభుత్వం కఠినంగా వ్యవహరించడంలేదు. సామాన్య ప్రజలు గృహోపసరాలకు ఉపయోగించాల్సిన గ్యాస్ సిలిండర్లు కమర్షియల్ గా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. ఈ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చాలా కఠినంగా వ్యవహరించాలి. చాలా వాహనాలలో గృహోపసరాల గ్యాస్ సిలిండర్లను ఉపయోగిస్తున్నారు. అలా వినియోగించడానికి సైంటిఫిక్ అప్రోచ్ లేదు. ఆ విషయమై ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. గృహోపసరాలకు సిలిండర్లు సక్రమంగా సరైన సమయంలో అందించకుండా, కమర్షియల్ వర్వస్కు మాత్రం వెంటనే సప్లై చేస్తున్నారు. ఈ కారణాలగురించి అన్వేషిస్తున్నారా, లేదా అని నేను మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కాసు వెంకట కృష్ణారెడ్డి : అధ్యక్షా, డిపార్టుమెంట్ లోని సీనియర్ అధికారులతో టాస్క్ ఫోర్స్ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఇందులో ఆర్డీవో, డీఎస్సీ, పౌరసరఫరాలు, లీగల్ మెట్రాలజీ, ఆయిల్ కంపెనీలవారిని సభ్యులుగా నియమించడం జరిగింది. నిరంతరంగా తనిఖీలు చేస్తున్నారు. విజిలెన్స్ విభాగంవారు కూడా చెక్ చేస్తున్నారు. ఎలీపీజీ సిలిండర్లను ఖచ్చితమైన బరువుతో, ధరతో వినియోగదారులకు అందిస్తున్నాం. గ్యాస్ పంపిణీ చేయడానికి ఈకింది సూచనలు కూడా జారీ చేయడం జరిగింది.

గ్యాస్ సిలిండరును వినియోగదారునికి అందించినపుడు వినియోగదారుని వద్దనున్న పుస్తకంలో నమోదు చేయాలని, బిల్లును సిలెండర్ పై అతికించాలి. సిలిండరు సంబరును బిల్లు కాపీపై నమోదుచేసి, వినియోగదారుని సంతకం తీసుకోవాలి. మూడవది సిలెండర్ సంబరును డిస్ట్రిబ్యూటర్ వద్దనున్న కంప్యూటర్ లో నమోదు చేసి, బిల్లు కాపీలు సంవత్సరంవరకు భద్రపరచాలని ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. దీనివలన ఎక్కడా, ఎలాంటి ఇబ్బంది లేకుండా చేస్తున్నాం. జరుపుతున్న దాడుల్లో 8 రిఫిల్లింగ్ మోటార్లను, 25 ప్రైవేట్ రిఫిల్స్ ను సీజ్ చేశాం. ఇప్పటివరకు రాష్ట్రంలో 7300 దాడులు చేయడం, 6503 కేసులు బుక్ చేయడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు ఇంకొక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. 14.2 కేజీల గ్యాస్ సిలెండరును కేవలం 304 రూపాయలకే అందజేస్తున్నాం. వాస్తవంగా వినియోగదారునికి అందించే గ్యాస్ రు.704.00 కాగా కేంద్ర ప్రభుత్వం 350 రూపాయలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యాభై రూపాయలు భరిస్తూ వినియోగదారునికి తక్కువ ధరకు అందిస్తున్నది. 19 కేజీల కమర్షియల్ గ్యాస్ సిలెండరును ప్రభుత్వం 1185 రూపాయలకు అందిస్తున్నది.

శ్రీ డి. మాణిక్య వరప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, ఒక చిన్న విన్నవము. సబ్బిడి విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్బిడియే కాకుండా మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.యస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారి ఉదారత్వం వల్ల పెంచిన ధరను మొత్తం సబ్బిడిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తోంది. ఈ సబ్బిడి అంతా పేద ప్రజలకు చెందాలని మా ఉద్దేశ్యం. వీటిని డొమెస్టిక్ వర్సన్ గా వాడుకోవాలి. కమర్షియల్ గా కొందరు వాడుకుంటున్నారు. ఈ విషయమై ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? శ్రీ వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి ప్రభుత్వం పేద ప్రజలకు ఉపయోగపడాలని తీసుకున్న చర్యలు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయనేదే మా ఆరోపణ .

SRI KASU VENKATA KRISHNAREDDY : I agree with Hon'ble Member Sri Vara Prasad. రాష్ట్రంలో కోటి మూడు లక్షల కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. 36 లక్షల సింగిల్ సిలిండర్లు, 34 లక్షలు డబల్ సిలిండర్లు ఉన్నాయి. 33 లక్షల దీపం కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి పేద వర్గాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని భారతదేశంలో ప్రప్రథమంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఆయన గుంటూరులో కొన్ని ప్రత్యేక ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలలో ఉన్నప్పుడు, భారత ప్రభుత్వం, ఆయిల్ కంపెనీల వారు ఈ విధంగా రేటు పెంచిన విషయం తెలియగానే వినియోగదారునిపై భారం పడకుండా రు. 50లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుందనే నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానాపై కొన్ని వందల కోట్ల భారం పెరిగింది. అయినప్పటికీ వినియోగదారునిపై భారం పడకూడదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఈ విధానాన్ని అమలు పరుస్తున్నది.

జంట నగరాలలో ట్రాఫిక్ సమస్య

ప్రశ్న నెం. 8(9662)

సర్వశ్రీ అక్బరుద్దీన్ ఒవైసీ(చాంద్రాయణగుట్ట), ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్(యాకుత్ పుర), మొహమ్మద్ ముక్తాద్ ఖాన్(కార్వాన్), సయ్యద్ అహ్మద్ పాషా ఖాద్రి(చార్మినర్), మొహమ్మద్ మొజంఖాన్(ఆసిఫ్ నగర్) - గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో ట్రాఫిక్ సమస్య రోజురోజుకు జటిలమవుతున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) ట్రాఫిక్ ఉచ్చలను పరిష్కరించేందుకు చేపట్టిన విధానాలను అధ్యయనం చేసేందుకు అధికారుల బృందం విదేశాలను సందర్శించిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా ?
- ఇ) అయితే, విదేశాలను సందర్శించిన అధికారుల వివరాలు, వారు కనుగొన్న అంశాలు, జంటనగరాలలో ట్రాఫిక్ సమస్యను పరిష్కరించడానికి చేసిన సూచనలు ఏమిటి?

హోంశాఖా మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి):

- అ) జనాభా, వాహనాల పెరుగుదల, రోడ్లు పాడైపోవడం, భవనాల సంఖ్య పెరగడం వల్ల, జంటనగరాలలో ట్రాఫిక్ సమస్య రోజు రోజుకు తీవ్రమవుతున్న విషయం వాస్తవమే.
- ఆ) అవునండీ.
- ఇ) ట్రాఫిక్ అంశాలపై అధ్యయనాన్ని చేపట్టడానికి ఒక బృందం యు.ఎస్.ఏ ను సందర్శించింది. ఇందుకు అదనంగా, స్వదేశంలో, ఇతర దేశాలలోని వివిధ పట్టణాలలో ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితులు, తీసుకున్న చర్యలను పరిగణనలోనికి తీసుకుంటూ, ఈ బృందం ఒక సమగ్ర నివేదికను రూపొందిస్తున్నది. ఈ బృందం నుండి సమగ్ర నివేదికను పొందిన తరువాత ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్య తీసుకుంటుంది.

MR.SPEAKER: After 9.30 A.M only single supplementary. It is an well established practice which we are all following.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Hon'ble Speaker Sir, the Minister for Home has been given reply. In that he has mentioned that he has visited the United States of America. But, every year one or two teams will go to different countries not only the United States of America. The delegation which has gone to the United States of America had gone under the leadership of the Hon'ble Home Minister. I would like to know that how many teams have gone to how many places? How many countries they have visited? What are those reports and where are those reports? What implementation has been taken on these reports? The second and most important thing which I would like to bring to your kind noticess that this is not the first time. Right from the last 4 ½ years I have been raising about the traffic problem in the twin cities of Hyderabad, Secunderabad and in Greater Hyderabad Municipal Corporation. The main issue was a meeting was called by the Hon'ble Home Minister and the Municipal Administration Minister and also the Transport Minister were attended. What is the out come of the meetings in the two years? What action has been taken in that regard. If I am wrong I may be corrected. Always I am raising. They have to see the standard norms has to be seen at least 30% should be there in any road. In Hyderabad only 7% of roads. What are you doing for creation of the parallel roads? If we see in New Delhi it is 18%. In Bangalore it is 11.9%. In Mumbai 10%. In Chennai 10%. The most alarming thing is the density in Hyderabad has raised to 3,987. What is the Government doing about this? If we have to see the per K.M. density of New Delhi it is 184. Mumbai 448, Kolkatta 345, Hyderabad 3,987. What are you doing sir? The second and third most important thing which I want to bring to your king notice is that in Hyderabad city 30% of the people preferring only government mode of transport. We should educate the people to use public mode of transport like R.T.C. buses, zebra crossing, foot paths. We do not have foot paths. I am having so many details. I specifically want to ask the Hon'ble Minister that what has been happened about the visits made to different countries. Where are the reports? Those reports should be placed before the MLAs and also called a meeting. I want details.

ఉ.10.00

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, గతంలో వివిధ దేశాలకు వెళ్లిన అధ్యయన బృందాల యొక్క రిపోర్టు గానీ, ఈ మధ్య అమెరికా వెళ్లిన బృందం యొక్క రిపోర్టు గానీ, భారతదేశంలో మరియు వివిధ దేశాలలో ఉన్న పరిస్థితిని గానీ, ఇవన్నీ క్రోడీకరించి ఒక రిపోర్టును వెంటనే సబ్మిట్ చేయమని నిన్ననే డిపార్టుమెంటును ఆదేశించాను. ఈ రిపోర్టు అందిన తరువాత ఇతర శాఖల సమన్వయంతో ఈ విషయాలను ఎగ్జామిన్

చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తాము. ఇతర పట్టణాలతో పోల్చుకుంటే రోడ్డు రేషియో తక్కువ ఉన్నటువంటి విషయాన్ని గౌరవసభ్యులు తెలియచేశారు. కానీ గతంలో కంటే కొంచెం తక్కువ ఉన్న మాట వాస్తవం. గ్రేటర్ హైదరాబాదు ఏర్పాటు చేసిన తరువాత 10.40 రేషియోకు మనం చేరాము. అంటే చెన్నై, బెంగుళూరు కంటే ఇంచుమించి కొద్దిగా తక్కువ ఉన్నా సారితో ఉన్నాము. కానీ ఢిల్లీ కంటే చాలా తక్కువ ఉన్న మాట వాస్తవం. ఈ రేషియో 15 నుంచి, 18 శాతం ఉండాలని అధ్యయనంలో మాకు అందచేయబడిన సూచన. ఏమైనప్పటికీ ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినవిషయాలను, వివిధ డిపార్టుమెంట్లలో సమన్వయంతో గతంలో చర్చించి తీసుకున్న నిర్ణయాలు, ఇప్పటివరకు వివిధ అధ్యయన బృందాలు అధ్యయనం చేసిన విషయాల రిపోర్టులు, ఆ తరువాత తీసుకోవలసివంటి జాగ్రత్తలు, చర్యలు వీటన్నింటిని క్రోడీకరించి గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తాము. ఆ తరువాత వారు కోరినట్లుగా సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తాం. ఆ సమావేశంలో వీటన్నింటిని పరిశీలించి సభ్యులనుండి సూచనలు, సలహాలు తీసుకొని ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, again I repeat. I want special reply from the Hon'ble Minister. After a question was raised a meeting is called two years back. There were all city MLAs and they came with all suggestions, advises and after that what happened about those meetings suggestions, advises given by the Hon'ble MLAs of the City? Nothing has happened Sir. As far as the Hon'ble Minister saying that after the mergence and emergence of greater Hyderabad Municipal Corporation coming into existence he says that 10.91 roads came into existence. No, this is wrong sir. There are 7,200 K.M. length of roads in the Greater Hyderabad, including 2,200 K.M length of roads in twin cities. We have to calculate the total area of greater Hyderabad, again it comes to 7.8 % of the roads. I have already made a request to the Government stating that please educate the people to use the public mode of transport. What the Government has done in this regard. If 100 people were moving on the road. 90% of the people were using their private mode of transport. Only 10% of the people use Government mode of transport and nobody is serious about it. The most alarming thing is the total cars in the year 2002 in Hyderabad and Secunderabad are 10 lakhs. Now, it is raising in greater Hyderabad and Secunderabad is 28 lakhs vehicles. Every day 6,050 vehicles are getting registered. When we come to the public mode of transport R.T.C. buses. The Government claim that we have total number of RTC buses which are being run on the road of Hyderabad and Secunderabad is 2,950 and why cannot the Government increase the RTC buses? In the Bangalore City 70 crores were given for purchase of Valgo buses. In Chennai 300 crores was given for purchase of new city buses. In Hyderabad a Committee was constituted and recommended for 41 new routes and to add 41 new buses but only 20 new buses had been added. When we see the road accidents it is a very serious thing. Nobody is thinking about it. Where are the foot paths. There is no foot path. Where is the pedestrian walk. 70 % of the people walk on the roads. Who will enjoy the foot path? Pedestrians Sir. We do not have foot paths for them. I have given recommendation to the Committee. 100 foot over bridges are needed. What happened to the foot over bridges? The roads are jammed. Sir, I wants to give calculation. If a person had to travel for 30 K.M. it takes one hour. If we have to calculate one hour run with the rate of Patrol and Diesel every day in Hyderabad and Secunderabad city is wasting Rs.3067 crores just because of traffic jam. Nobody is serious about it. I want to read the details of accidents with the permission of the Hon'ble Speaker. Not only the accidents the pollution levels are raising to the alarming level. In Charminar and Panjagutta the noise level are 45 to 50 D.B. during the day and 35 to 40 D.B. during the night. In Panjagutta averaging 80.81 D.B. and 80.47 D.B. in February, this year. The Charminar recorded 80.40 D.B. and 80.41 D.B in average 80. 08 D.B. and 80.26 D.B. The noise pollution was raising in the air. When you see the accidents you will be surprising in the year 2005 we had 150 accidents, death

35, injured 15. From January to June, 2008, 77 accidents, 30 persons dead, 50 injured. In the total four years accidents happened 679, and 198 dead and 567 injured. In the Cyberabad the situation is also same. How could we surprise. Till now, this year 2008, 241 people have died i.e. an average of almost 2 people died a day in the city and the pedestrians who die is the very shocking revolution in the four years 744 pedestrians died. What are you doing about this. I once again say that a meeting was called. What action has taken in the meeting. One more meeting would be called Sir. When the meeting is called you should take into consideration 3 or 4 important things i.e. Shadi Khanas. These are the crucial points. They gave permission to the Shadi Khanas. Whether they have capacity of accommodating 10,000 people. But, they do not have the parking facility of even 100 vehicles also and those vehicles are parked out side the road. Who is responsible for that? Everywhere the traffic was jammed. It is a very serious problem. The Officials went to the United States of America, Mexico city etc. Why they have gone eleven places? They gone to left hand drive places. But, we have a right hand drive. Whenever the summer comes just to breath the heat of the summer and to escape the heat of the summer the officials go for the cool places. and no report have been given. The traffic has becoming a very big problem in the city. Flyovers and bridges. What are the flyovers Sir? If, we see Panjagutta Flyover always like stay in the House. These are the toy flyovers. What is happening bottleneck. At Panjagutta, Bagumpet, we do not know when the flyover will fall. I request the Hon'ble Minister please call for a meeting and take immediate action and solve the major problems of residents of Greater Hyderabad Municipal Corporation of Hyderabad and Secunderabad.

MR.SPEAKER: Minister Garu, he has highlighted various issues. The problems which are referring you could respond to that.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది ప్రధానమైనటువంటి విషయం. గతంలో ఏర్పాటు చేసిన మీటింగ్ లో నూచించినటువంటి సలహాలు, సూచనలు ఏ మేరకు అమలు అయ్యాయనే విషయంలో చాలావరకు వివిధ డిపార్టుమెంట్లు ఉన్నాయి. మా శాఖకు సంబంధించినంతవరకు ఆ రోజు మాట్లాడిన విషయాలలో 44 జంక్షన్లను ఇంప్రూవ్ మెంట్ చేయడం జరిగింది. 75 ట్రాఫిక్ సిగ్నల్స్ ను ఇన్ స్టాల్ చెయ్యడం జరిగింది. 9 ఫుట్ ఓవర్ బ్రిడ్జిస్ ను ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇంకా 20 ఫుట్ ఓవర్ బ్రిడ్జిస్ ను మంజూరు చేయడం జరిగింది. రోడ్ రేషియో గురించి వారు సమావేశానికి వచ్చినప్పుడు పూర్తి విషయాలు తెలుసుకుంటారు. రోడ్ రేషియాలకు 625 స్కేవర్ కిలోమీటర్లు GHMC క్రింద ఉంది. అందులో 9,500 కి.మీ రోడ్ ఏరియా ఉంది. ఆ రేషియోని కాలిక్యులేట్ చేస్తే 10.40 అవుతుంది. ఇది GHMC వారు ఇచ్చినటువంటి సమాచారం . ఇందులో ఏదైనా అనుమానం ఉంటే సమావేశం నాడు మనమందరం ఎగ్జామిన్ చెయ్యవచ్చు, సరిచేయవచ్చును. తరువాత ట్రాఫిక్ విషయంలో వాహనాలు పెరిగిపోతుండడంవల్ల ట్రాఫిక్ సమస్య చాలా ఎక్కువగా ఉన్నదనే మాట వాస్తవం. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా 28 లక్షలు కాదు 30 లక్షల వాహనాలు హైదరాబాదు, సైబరాబాదు పరిధిలో ఉన్నాయి. సమస్య తీవ్రతరంగా ఉన్నా, ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి సిబ్బందితో అన్ని విధాలుగా ఈ సమస్యను సరి చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇప్పుడే రోడ్ యాక్సిడెంట్స్ గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. 2004వ సంవత్సరంలో మంది 419 చనిపోతే 2005 లో 344 మంది, 2006లో 426 మంది 2007లో 391 ప్రస్తుత సంవత్సరం జులై వరకు 214 మంది చనిపోయారు. ఇది హైదరాబాదులో పరిస్థితి. సైబరాబాదులో కూడా గత మూడు సంవత్సరాలనుండి రోడ్ యాక్సిడెంట్ డెత్స్ ను అదే రేషియోలో ఏ మాత్రం పెరగకుండా కంట్రోల్ గా ఉండేందుకు మా ప్రభుత్వం తీసుకున్నటువంటి చర్యలు, డిపార్టుమెంట్ అనుసరిస్తున్న విధానాలు, ప్రతిరోజు మేము చేస్తున్న మానిటరింగ్ వల్ల సమస్య చాలా తీవ్రంగా ఉన్నా, పరిస్థితి అదుపులో ఉన్నటువంటి విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు గమనించాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దీనికి సంబంధించి

ఈ మధ్య కాలంలో గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కమిషనర్ ద్వారా ట్రాన్స్పోర్టు , ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్ కొరకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వివిధ డిపార్టుమెంట్లతో ఒక ప్లాన్ను తయారు చేస్తున్నారు. సాధ్యమైనంత త్వరగా ఈ ప్లాన్ను ప్రభుత్వానికి సబ్మిట్ చేసి ఇటు మాస్ ట్రాన్స్పోర్టేషన్ , ఆ తరువాత ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్ యొక్క అవసరాలను ఒక ప్రణాళిక ద్వారా అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సాధ్యమైనంత త్వరలో రిపోర్టు అందిన వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటాము. గౌరవ సభ్యులు కోరినట్లుగా ఈ మధ్యనే బస్సులను పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. మెట్రో రైలును కూడా మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా మాస్ ట్రాన్స్పోర్టును పెంచి ప్రజలకు ఇబ్బందులు లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది.

ఉ.10.10

ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్ కమిటీ గతంలో అధ్యయనం చేసినటువంటి రిపోర్టులు ఏ విధంగా వున్నాయి. నిన్ను, మొన్న యు.ఎస్.పోయి అధికారులు అధ్యయనం చేసిన విషయాలు ఏమిటి? వీటి అన్నిటిని క్రోడీకరించి ఈ వివరాలతో గౌరవ సభ్యులందరితో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తాము. వారు ఇచ్చిన సూచనలు కూడా దాంట్లో కల్పకొని ఆ తరువాత హైదరాబాద్, సైబరాబాద్ లో ఇక్కడ ట్రాఫిక్ మేనేజ్మెంట్ కాని ట్రాన్స్పోర్టేషన్ పెరుగుతున్నటువంటి జనాభాకు అనుగుణంగా హెహికల్సు పాపులేషన్ కి అనుగుణంగా క్రమబద్ధం చేయడానికి అవసరమైన అన్ని చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. మీటింగ్ లో మీరు ఇచ్చిన సూచనలు సలహాలు తీసుకుంటాము. సాధ్యమైనంత త్వరగా మీటింగ్ ఏర్పాటు చేస్తాము.

MR SPEAKER: Owaisi Saab, the Hon'ble Minister has listed various measures. There is no immediate solution for it, but definitely in the long term, he will take your suggestions for development and they said, they will come back to you.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I just want to say two things. One important thing, the Hon'ble Minister mentioned was that 43 Junctions were created. I would like to know is, how many Junctions in Hyderabad, Secunderabad and the Greater Hyderabad Municipal limits are completed. Though we have got 500 Junctions, only 300 Junctions have signals and out of that 300 signalled junctions, the signals of 120 Junctions are not working. So, 500 junctions still need to be developed. Why the Government is not taking action on this. If they say they do not have funds, I would like to bring your kind notice that during the year 2006 about 2224000 cases have been booked and the amount collected towards penal charges is RS.15.80 Crores. During 2007, 3194000 cases have been booked and the amount collected towards penal charges is Rs.15.92 Crores while during the year 2008 up to June, 1458000 cases have been booked and the amount of Rs.8.09 crores is collected towards penal charges. Can we not develop the Junctions with these amounts? In last four years, about 10000 pedestrians had accidents and out of that 1786 pedestrians died. Why are we not creating foot paths and foot over bridges? If you are calling for a meeting, please take up the above suggestions

శ్రీ కె.జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని ముందరే తెలియచేసినాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా 500 జంక్షన్లు కాదు 600 జంక్షన్లు ఉన్నటువంటి సమాచారం మాకు వున్నది. ఆ తరువాత వాటిలో ఆలోండి 233 జంక్షన్లు ఇంప్రూవ్ చేయాలని చెప్పి ఐడింటిఫై కూడా చేసినాము. We want to develop 230 junctions and we have also identified them. ఆ తరువాత మిగతా సిగ్నల్సు కూడా ఎన్ని ఉన్నాయి అనేది, మీరు ఇచ్చిన సమాచారం అంతా నా దగ్గర ఉన్నటువంటిదే కాని ఇంకొక విషయం జులై

వరకు 8 కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేశారు అని అన్నారు 8 కోట్ల రూపాయలు కాదు 12 కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేసినాము. I correct it.

మిస్టర్ స్పీకర్: జంక్షన్లలో ట్రాఫిక్ సిగ్నల్లు ఏర్పాటు చేసే కార్యక్రమం ఎప్పటివరకు పూర్తి చేస్తారు.?

శ్రీ కె.జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యుల ఆవేదన , చలనాల ద్వారా ఇంత మొత్తం వసూలు చేస్తున్నప్పటికీ, అయిన ఖర్చు పెట్టాలి అనేటటువంటిది. ఇది ప్రభుత్వ ఖజానాకి జమఅయ్యేటటువంటిది, ఈ వసూలు అయినదే కాదు ఇంతకు పది రెట్లు అయినా సరే, 20 రెట్లు అయినా సరే గవర్నమెంటు ఖజానా నుంచి ఖర్చు పెట్టి ప్రజలుయొక్క సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈ డబ్బు కూడా మొత్తం ఖర్చు పెట్టడానికి మాకు ఏమి అభ్యంతరం లేదని తెలియచేస్తూ వారు కోరినట్టుగా ఈ అన్ని విషయాలు ఒక్క నిమిషములో నా సమాధానంతో సరిపోదు. వివరంగా తెలుసుకోడానికి, తెలియడానికి మీ అందరి ద్వారా సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి అన్నీ వివరాలు, ఈ విషయాలు మీద మాకు అందించిన సూచలు తీసుకొని ఎంత ఖర్చు పెట్టాలో, ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నామో అన్ని విషయాలు మీకు అందించి ప్రజల సౌకర్యాల కొరకు అన్ని విధాలా కృషి చేస్తాము.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: How many signals are there? Please inform that.

SRI K.JANSA REDDY: There are 230 Junctions that have been identified and we want to develop those 230 Junctions. Up to July, Rs. 12 Crores has been collected.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: That amount goes to Government treasury.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Every Metropolitan city has separate head of Account for traffic improvement.

MR SPEAKER: Owaisi saab, you have come up with lot of information to enlighten the House. At the same time, the Hon'ble Minister, while agreeing to most of the suggestions, has assured the House that he will convene a meeting and will take-up your suggestions and communicate you accordingly.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Every Metropolitan City has separate account and that amount is spent on traffic improvement and the same system should be adopted in our State too. This challan amount is going into Government treasury.

MR SPEAKER: He said instead of Rs. 8 Crores, an amount of Rs. 12 Crores is collected and he said, not only that amount, but the additional amount from the State would be spent for improvement.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I gave the figures up till June 2008. He might be giving the figures till August. My submission is, please create a separate Head of Account.

MR SPEAKER: There is no dispute on that. Not only that, the other issues will come up and he will convene a meeting.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Foot over bridges are not proper and the pedestrians are dying, yet nobody is serious about this issue and not taking any action.

MR SPEAKER: Owaisi Saab, we are in question hour. You have raised a very important question and came to the House with lot of information. There is no dispute between your figures and the figures mentioned by the Hon'ble Minister. The Hon'ble Minister has agreed to all the information given by you. He also said that apart from the measures taken, there is lot more to be done and he will call for a meeting of city Legislator and take-up the matter.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, the meeting was called earlier. What is the outcome of that meeting?

MR SPEAKER: What is the out come has been spelt out by various measures.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: We spend four hours in the meeting. These people go to United States of America, Mexico and enjoy the vacations without bothering for any developmental activities.

MR SPEAKER: I will give you an opportunity. He will convene another meeting wherein, all the City Legislators would be called for.

ఉ.10.20

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Separate Head of account should be created.

MR SPEAKER: Not only Rs. 15 Crores, the Minister has assured that he is willing to spend more than that. Now, how much is being spent and how to spend all these matter can be taken-up in the meeting to be convened by the Minister. You have raised a very important matter. All the City M.L.As would be called. Now, kindly leave it here.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Please have a separate head of account created. When is the meeting going to be convened? During this session only, please call for the meeting.

MR SPEAKER: Very shortly. (pointing towards the Hon'ble Minister). Minister garu, kindly call the meeting at the earliest. It is an important matter. Yes, he will call for the meeting.

శ్రీ కె. జానా రెడ్డి: అధ్యక్షా, వారు అడిగినటువంటి అనేక ప్రశ్నలకు సమాధానాన్ని లేక అధ్యయనం రిపోర్టులు అని తెప్పించి, వాటిని క్రోడీకరించి ఒక సమగ్రంగా ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: మిటింగు ఎప్పుడు పెడుతారు?

SRI K.JANSA REDDY: As early as possible.

నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులను పర్యాటక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేయుట

ప్రశ్న నెం.9(9590)

సర్వ శ్రీ /శ్రీమతి ఇ. ప్రతాప్ రెడ్డి, డి. శ్రీధర్ బాబు(మంథని), బి. సారయ్య(వరంగల్), నాదెండ్ల మనోహర్, బి. వేదవ్యాస్,వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి (నర్సపూర్)- గౌరవనీయులైన పర్యాటక, సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) రాష్ట్రంలో పూర్తయిన సాగునీటి ప్రాజెక్టులను పర్యాటక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏవైనా ప్రతిపాదనలు వున్నాయా?
- ఆ) అయితే, గుర్తించిన అట్టి ప్రాజెక్టులు ఎన్ని, వాటి కోసం కేటాయించిన మొత్తం ఎంత?
- ఇ) వాటి వివరాలేమిటి?

పర్యాటక, సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి గారి):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) 14 సాగునీటి ప్రదేశాలను గుర్తించడమయింది. 7 ప్రదేశాలలో బోటింగు సౌకర్యాలను ప్రారంభించడమయింది. బోటింగు సౌకర్యాలను అభివృద్ధి పరచడానికి ఎపిటిడిసి రూ. 1.50 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించింది.
- ఇ) ఇప్పటికే 7 ప్రదేశాలలో బోటింగు సౌకర్యాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్యాటక అభివృద్ధి సంస్థ ద్వారా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మూడు మాసాలలో మిగిలినటువంటి 7 ప్రాజెక్టులలో కూడా ఈ బోటింగ్ సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయడానికి, ఏర్పాటు జరుగుతున్నాయి. అధ్యక్షా, ఈ 14 ప్రాజెక్టులలో ఇప్పటివరకే బోటింగ్ సౌకర్యాలను 7 ఇంటిలో ప్రారంభించాం. మరోక్క 7 ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాప్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన సమాధానంలో ఏళ్లా వుందంటే బోట్లు పెట్టాము. దానికి రూ. 1.50 కోట్లు ఇచ్చాం. రాబోయే దానిలో కూడా బోట్లు పెడుతాం తప్ప, మేము బోట్లు పెట్టండని అడుగ లేదు. పర్యాటక రంగాన్ని ఏ రకంగా అభివృద్ధి చేస్తారు? మీరు పర్యాటకులను ఏ రకంగా ఆకర్షిస్తారు? A small country like Singapore, 12 times to their population, the Tourists are visiting. ఒక కవి చెప్పినట్లు ఇసుక నుంచి తైలం రాబట్టవచ్చు అనట్లు , దుబాయి లాంటి దేశంలో ఇసుక తిన్నెల నుంచి కూడా అక్కడ Treasure Trials పెట్టి, Scooter rides పెట్టి కోట్లాది రూపాయలు ఈ రోజు పర్యాటకుల నుంచి ఆ కంట్రికి వస్తుంది. ఎన్నో వసతులు వున్నటువంటి మన రాష్ట్రంలో ఈ రోజు ముఖ్యంగా నీటి ప్రాజెక్టులు అయితేనేమి, ఈ యొక్క రిజర్వాయర్స్ అయితేనేమి, డామ్స్ అయితేనేమి, పిల్ గ్రీమ్ సెంటర్స్ అయితేనేమి ఇవి అన్ని వున్నచోట్ల మీరు ఏ రకంగా డెవెలప్ చేస్తారు? ఎంత ఎమోంట్ కేటాయిస్తారు? ఏమి వసతులు క్రియేట్ చేస్తారంటే, ఎంతసేపు వున్న బోట్లు బోట్లు అని అంటున్నారు. ఆ బోట్లు కూడా బి.సి., కాలం నాటి బోట్లు. అధ్యక్షా, మామూలుగా ఫారినర్స్ ఎవరు కూర్చుంటారు? కనుక దానికి ఏమైనా కేటాయించారా? ఈ రోజు అక్కడకి పోవడానికి దారులు గాని ప్రాపరుగా లేవు. sign boards వుండవు. budget hotels వుండవు. Cleanliness వుండదు. దీని మీద ఏమన్నా చేస్తారా? తర్వాత నేను మరల మాట్లాడుతాను.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డిః_అధ్యక్షా, సభ్యులు అడిగినటువంటి ప్రశ్నకి దానికి తగు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. ఈ వేళ మన రాష్ట్రంలో 2007-08 సంవత్సరానికి చూస్తే, మన దేశీయ పర్యాటకులు దాదాపు 12 కోట్ల మంది ఆంధ్రప్రదేశ్ కు వచ్చినట్లుగా ఈ రోజు మన దగ్గర సెస్సెస్ రికార్డులు వున్నాయి. గతంలో వున్న దాని కన్నా 48 శాతం ఈ యొక్క పర్యాటకులను ఆకర్షించడంలో అధికంగా రాష్ట్ర పర్యాటక శాఖ పనిచేస్తుందన్న విషయం తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇంకా సభ్యులు అడిగినటువంటి దాంట్లో ఎక్కువ బోట్లు పెట్టామన్నా మరి ఏదైనా అదనపు కార్యక్రమాలు వున్నాయా? ఏ విధంగా ఆకర్షిస్తున్నారో పర్యాటకులను అని అంటే ఇప్పటి వరకు కొన్ని ప్రాంతాలలో దేవాలయాలు, ఆద్యాత్మిక ప్రాంతాలను కూడా గుర్తించి, ఆద్యాత్మిక పర్యాటక కేంద్రాలను కూడా ఏర్పాటు చేయడంలో కొంత వరకు రాష్ట్ర పర్యాటక శాఖ పని చేసింది. అదేవిధంగా విశాఖపట్నం లాంటి hill resortsని కూడా అక్కడ తీసుకురావడం ఆ విధంగా హిల్ రిసార్ట్స్ ను అభివృద్ధి చేయడం, నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు అలాగే ఆ ప్రాంతంలో వున్నటువంటి ప్రాజెక్టులు ఇవి అన్ని తీసుకొని చేయడం జరుగుతుంది. వీటిలో ఈ యొక్క ప్రాంతాలలో ఎక్కడైతే రిజర్వాయర్ వుండి, బోటింగ్ సౌకర్యాలు పెట్టగలమో అక్కడ బోట్లు పెడుతున్నాం. మిగిలినటువంటి ప్రాంతాలలో హోటల్స్ గాని, రిసార్ట్స్ గాని, అలాగే entertainment centres పెట్టి అక్కడికి పర్యాటకులు వచ్చే విధంగా వాటిని ఆకర్షించడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా ఈవేళ రాష్ట్రంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇటీవల ఒక నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో జలయజ్ఞం ప్రాజెక్టులు పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నాయి. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు అన్ని కూడా పర్యాటక ప్రాంతాలుగా తీర్చిదిద్దినట్లైతే, ఆయా జిల్లాల్లో గాని ప్రక్కన వున్నటువంటి జిల్లాల వాళ్లు ఈ పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టుల దగ్గర వున్నటువంటి పర్యాటక ప్రాంతాలను పర్యాటక కేంద్రాలుగా అందరూ కూడా వచ్చి చూడడానికి బాగుంటుంది. ఆ ప్రాంతాలలో వున్నటువంటి ఈ ప్రాజెక్టుల యొక్క విశిష్టతను తెలుసుకొనడానికి బాగుంటుంది. అలాగే ఈ వేళ టూరిజం ప్రమోషన్ క్రింద టూరిజం ప్రమోషన్స్ కౌన్సిల్ జిల్లాలలో ఏర్పాటు చేయాలని, తద్వారా విద్యార్థులను కూడా ఆ ప్రాంతాలకు తీసుకువెళ్లి అవగాహన తీసుకొని వచ్చే ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పి, జలయజ్ఞం ప్రాజెక్టులు అన్ని కూడా పర్యాటక ప్రాంతాలుగా చేయాలని చెప్పి ఒక ప్రతిపాదన ప్రభుత్వంలో వుంది. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఆ విధంగా ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అందులో ఇరిగేషన్ శాఖ నుంచి 35 ప్రాజెక్టుల లిస్టు మాకు పంపించడం జరిగింది. ఈ 35 ప్రాజెక్టులకు మొదటి ఫేజ్ క్రింద మొదటి విడతలో దాదాపు 15, 16 ప్రాజెక్టులకు ఎక్కడైతే రోడ్డు కనెక్టివిటీ వుందో, ఎక్కడైతే ఇప్పటికే ప్రాజెక్టులు పూర్తి అయి వాడుకలోకి వచ్చాయో, అటువంటి వాటిని గుర్తించాం. 35 ప్రాజెక్టులలో దాదాపు 15 ప్రాజెక్టులలో పర్యాటక కేంద్రాలను అభివృద్ధి చేయడానికి మేము consultancy appointments చేస్తున్నాం. దీనికి సంబంధించినంత వరకు ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ నుంచి దానికి సంబంధించినటువంటి దాదాపు 20, 25 ఎకరాల భూమిని పర్యాటక శాఖకు వారు ఇవ్వవలసిన అవసరం వుంది. దానికి సంబంధించి ఇరిగేషన్ శాఖతో, పర్యాటక శాఖ రెవెన్యూ శాఖతో ఒక జాయింట్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాం. బహుశా ఒక వారం, పది రోజులలో ఈ సమావేశం పూర్తి అవుతే, ఈ ప్రాజెక్టుల దగ్గర ఈ భూ సేకరణ కొరకు పర్యాటక శాఖకు అనుమతి ఇచ్చిన తర్వాత తప్పనిసరిగా ఇవి అన్ని కూడా పెద్ద పర్యాటక కేంద్రాలుగా తీర్చిదిద్దడానికి పర్యాటక శాఖ అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నది.

శ్రీ ఇ. ప్రతాప్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, మంత్రివర్యులు చెబుతూ 40 శాతం ఈ రోజు టూరిస్టులు లాస్టు ఇయర్ కంటే ఎక్కువ వచ్చారని చెబుతున్నారు. కనీస వసతులు లేకపోతే కూడా 40 శాతం increase అయ్యారు. మీరు పూర్తిగా వసతులు క్రియేట్ చేస్తే, ఇంకా ఎక్కువ ఆదాయం రావడానికి అవకాశం వుంది. కాని, మంత్రివర్యులు ఎంత బడ్జెటు కేటాయిస్తారనేది చెప్పలేదు. అదేవిధంగా రెండవది కూడా వారు చెప్పారు.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా సీరియస్ గా వున్నారు. ఎక్కడైతే జలయజ్ఞం ప్రాజెక్టులు పూర్తి అవుతున్నావో, అక్కడ అంతా కూడా ప్రక్క రాష్ట్రాల నుంచి వచ్చి చూడడానికి వున్నటువంటి ప్రాజెక్టులలో మనం అంతా డెవలప్ చేయాలని శ్రేణిలం గాని, మహానంది గాని, మంత్రాలయం గాని లాస్టు టైమ్ కూడా అడగడం జరిగింది. కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర నుంచి వేలాది మంది భక్తులు మంత్రాలయం వస్తారు. మంత్రాలయం వచ్చిన వారు శ్రేణిలం వస్తారు. దానికి మధ్యలో గాజుల దెన్నె ప్రాజెక్టు వుంది. అక్కడ కూడా అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం వుంది. గార్డెన్ చేయవచ్చు. ఫౌంటెన్ చేయవచ్చు. అక్కడ నుంచి వచ్చిన వారు అందరూ కూడా మహానందికి పోతారు. శ్రేణిలం కూడా ఈ రోజు Water Sports, Table Cad ఇని అన్ని పెట్టడం వల్ల కూడా అక్కడ పర్యాటకులను ఆకర్షించడముగా వారు మహానందికి పోయ్యే రస్తాలో వెలిగొండ రిజర్వాయర్ వుంది. చాలా పెద్ద రిజర్వాయర్ 18 టీయంసిలు, అక్కడ డెవలప్ చేయడానికి అవకాశం వుంది. మహానదిలో అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం వుంది. కాని అక్కడ మినిమము రోడ్డులు కూడా లేవు. హోటల్స్ వుండవు.

ఉ.10.30

వెలుగోడు రిజర్వాయర్ కు గతంలోనే ఎనిమిది కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి, గార్డెన్ డెవలప్ చేయాలనే ప్రతిపాదన ఉంది. కాని ఇంతవరకు అది పేపర్ కు మాత్రమే పరిమితమై ఉంది కాని ఆచరణలోకి రాలేదు. ఇది ఎప్పటి లోపు పూర్తి చేస్తారు? చేస్తారా, చేయరా అనే విషయం మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : అద్యక్షా, వెలుగోడు రిజర్వాయర్ గురించి చెప్పారు. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్ మెంట్ నుండి మాకు వచ్చిన 35 ప్రాజెక్టులలో వెలుగోడు రిజర్వాయర్ ప్రాజెక్టు కూడా ఉంది. దానికి సంబంధించినటువంటి భూమిని కేటాయించడానికి రెవిన్యూ అధికారులకి చెప్పడం జరిగింది. భూమిని సేకరించుకున్న తరువాత ప్రాజెక్టును చేయడం జరుగుతుంది. తెలుగు గంగ భూమి ఉన్నంత మాత్రాన అది పర్యాటక శాఖ తీసుకొని వెంటనే పనులు చేపట్టడానికి లేదు. తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు వారు రెవిన్యూ శాఖ ద్వారా పర్యాటక శాఖకు భూమిని అప్పచెప్పిన తరువాత మాత్రమే మేము పనులు చేయగలము. ఆ ప్రక్రియలో ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. కర్నూలు జిల్లాకు సంబంధించి శ్రేణిలంలో ఇప్పటికే 33 రూములతో అక్కడ టూరిజం రెస్టారెంట్, ఎకామడేషన్ హోటల్స్ ఉన్నాయి. కొత్తగా 1,70,00,000 రూపాయలలో 45 గదులతో శ్రేణిలంలో ఒక క్రొత్త పర్యాటక హోటల్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి ఇప్పటికే ఆదేశాలు ఇచ్చాము. టెండర్లు పిలిచాము, పనులు కూడా మొదలు పెడుతున్నాము. రోప్ వే రిసార్ట్స్ లిమిటెడ్ అనే కలకత్తాకి సంబంధించిన సంస్థకు, రెండవ దిశలో శ్రేణిలంకు వెళ్లవలసిన రోప్ వే ఫిజిబిలిటీ రిపోర్ట్ ను స్టడీ చేయవలసిందిగా కోరాము. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఫిజిబిలిటీ ఉంటే ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము. మహానందికి సంబంధించి 1.30 కోట్ల రూపాయలతో 33 గదులతో ఇప్పటికే పనులు ప్రారంభమయి జరుగుతున్నాయి. త్వరలోనే వాటిని పూర్తి చేయించడం జరుగుతుంది. మహానంది, అహోబిలంకు సంబంధించి 14 లక్షల రూపాయలతో లైటింగ్ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేశాము. అహోబిలం, మహానంది త్వరలో ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. శ్రేణిలంకు సంబంధించి ఇప్పటికే మరొక క్రొత్త ఆర్డర్ చేశాము. తీసుకురావడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము.

రాష్ట్రంలో మద్య నిషేధం అమలు

ప్రశ్న నెం.10(9721-క్యా)

సర్వశ్రీ/శ్రీమతి వడాల అరుణ, పి. సునీత ఎ. ఉమా మాధవరెడి, ఎల్. లలిత కుమారి,పి. సుజాత, ఎ. శ్రీదేవి, జి. జయలక్ష్మమ్మ - గౌ.మద్యనిషేధం, ఆబ్కారీ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా:

- (అ) రాష్ట్రంలో మద్యం వేలం ద్వారా ఆర్జించిన ఆదాయమెంత?
- (ఆ) గడచిన సంవత్సరంలో సోల్పితే, ఆదాయంలో పెరుగుదల ఎంత?
- (ఇ) గడచిన నాలుగు సంవత్సరాలలో మద్యం విక్రయాల ద్వారా ఆర్జించిన ఆదాయమెంత?
- (ఈ) మద్యనిషేధంపై విస్తృతమైన ప్రచారం ఇవ్వడం ద్వారా దశల వారీగా సంపూర్ణ మద్య నిషేధాన్ని అమలు పరచడానికి ప్రభుత్వం కట్టిబడి ఉందా?
- (ఉ) అన్ని బెల్టు షాపులను మూసివేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

మద్యనిషేధం, ఆబ్కారీ శాఖ మంత్రి తరఫున వాణిజ్య మరియు న్యాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.రామకృష్ణ) :

- (అ) 2008-2010 సంవత్సరానికి మద్యం వేలం ద్వారా రూ. 3182.04 కోట్ల మొత్తాన్ని ఆర్జించడమయింది.
- (ఆ) 2006-2008 సంవత్సరం కంటే, 2008-10 సంవత్సరానికి రూ. 1534.34 కోట్ల మొత్తం పెరుగుదల వుంటుందని నమోదయింది.

(ఇ) సంవత్సరం	ఆబ్కారీ ఆదాయం (రూ.కోట్లలో)
2004-05	2093
2005-06	2685
2006-07	3437
2007-08	4057

- (ఈ) అవునండీ
- (ఉ) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆబ్కారీ చట్టాల క్రింద మద్యం బెల్టు షాపులకు ఆస్కారం లేదు. అసధికార మద్యం విక్రయాలను నియంత్రించడానికి శాఖకు చెందిన అన్ని విభాగాలు అంటే, రెగ్యులర్, ఎన్ఫోర్స్ మెంట్, జిల్లా టాక్సీఫోర్సులు, రాష్ట్ర టాక్సీఫోర్స్ కట్టుదిట్టమైన అమలు చర్యలను చేపడుతున్నాయి.

శ్రీమతి వడాల అరుణ: అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మద్యం బెల్టు షాపులు అసలు లేవని చెప్పి సభను ప్రక్క దోవ పట్టించే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు. గౌరవ మంత్రిగారు 2004-05 సంవత్సరం, 2008-09 సంవత్సరానికి సుమారు 293 కోట్ల రూపాయలు అంటే, 2004-05, 2007-08 సంవత్సరానికి 4057 రూపాయలను కేటాయించడం జరిగింది. మధ్యం ధరలు పెరిగాయి. రాష్ట్రంలో మంచినీరు, నిత్యావసర వస్తువులు దొరకని ప్రాంతాలు ఉన్నాయి కాని మద్యం షాపులు మాత్రం నిచ్చల విడిగా ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో బెల్టు షాపులు ఎన్ని ఉన్నాయని అడుగుతున్నాను. గత ప్రభుత్వం స్కూలు దగ్గర కాని, గుడి దగ్గరలో కాని బెల్టు షాపులు ఉండకూడదని నిబంధనలు ఉండేవి. కాని ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత, వాటికి తిలోదకాలు ఇచ్చింది. కాని ఇప్పుడు గుడి, బడి ప్రక్కనే మద్యం షాపులు వెలిశాయి. వాటిని తీసివేసే

ప్రయత్నంలో ఈ ప్రభుత్వం ఉందా లేదా? గ్రామాలలోని చాలా మంది మహిళలు చాలా ఇబ్బందులు పడే పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ప్రొద్దున నుంచి కూలి పని చేసి రూ.60 లేదా రూ.70 తెచ్చి అందులో రూ.40 లు సారా షాపులో ఖర్చు పెట్టుకుని, మిగిలింది మాత్రమే ఇచ్చే పరిస్థితి ఉంది. వారు సంపాదించినది అంతా మద్యానికే ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు గాని ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కాని, మద్యం అమ్మకాల ద్వారా వచ్చే ఆదాయాన్ని సంక్షేమ పథకాలకు ఖర్చు పెట్టాలనే ఒక ఆలోచన చేసే దుస్థితికి రావడం సిగ్గుచేటు. చేసిన చిన్న చిన్న విషయాలలో తగవులు జరిగాయి. రోడ్డు ప్రమాదాలు కూడా ఎక్కువు అవుతున్నాయి. మహిళల అత్యాచారాలు చాలా పెరిగాయి. టాన్స్ఫోర్స్, ఎన్ఫోర్స్మెంట్ను ఎక్కడా అమలు పెట్టడంలేదు. అదే విధంగా గీత కార్మికుల కడుపు కొట్టడానికి ఈ రోజు 768 జీ.వో ను తీసుకువచ్చారు. గీత కార్మికులుగా వారు ఉన్నారు. బెల్టు షాపులకు పర్మిషన్ ఇచ్చి గీత కార్మికులకు అడ్డు పడుతున్నాము. జీ.వో ను తీసివేసి వారికి న్యాయం చేయాలని మిమ్ములను కోరుతున్నాను. మీ మ్యానిఫెస్టోలో 2004 సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మద్య నిషేధం అమలు చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఫైనాన్స్ మినిష్టర్ రోశయ్య గారు మద్యాన్ని నిలిపివేయుటకు కృషి చేయడం జరుగుతుందని చెప్పడం జరిగింది. మద్య నిషేధం కొరకు నిధులు ఎంతవరకు మంజూరు చేశారు? ఎక్కడెక్కడ ప్రచార సాధనాలు ఉపయోగించారు? నిధులు మాత్రం పంచుకుంటూ పోయారు కాని, ఆయన ఎక్కడ ప్రచారం చేశారో తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారు జలయజ్ఞం కొరకు ఆ నిధులు ఎక్కడ ఖర్చు చేశారో కూడా కనీసం సమాధానం ఇవ్వాలనే ప్రయత్నం కూడా చేయలేని స్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంది. నేను అడిగిన వాటికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉ.10.40

శ్రీ కె.రామకృష్ణ : అధ్యక్షా, వారి ప్రశ్నలోనే స్పష్టంగా అడిగారు--బెల్టు షాపులు మూసివేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటని. బెల్టుషాపుల గురించి మా దృష్టికి రాగానే డిపార్టుమెంట్ యొక్క ఎన్ఫోర్స్మెంట్ విభాగం చర్యలు తీసుకుంటున్నది. వాస్తవానికి చట్టంలో బెల్టు షాపులు అనే పదం ఎక్కడా లేదు. అవి అధికారికంగా ఏర్పడిన షాపులు కాదు. కాబట్టి అసాధికారికంగా ఎవరైనా అటువంటి షాపులు పెడితే, వారి మీద తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా ఎక్కడైనా బెల్టు షాపులు నిర్వహిస్తున్నట్లుగా వారి నోటీసులో ఉంటే మా దృష్టికి తీసుకుని రమ్మనండి, వాటి మీద తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుని, వాటిని మూసివేసే కార్యక్రమం చేపడతాం. దీనితోపాటు బహుశా .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

బెల్టు షాపుల గురించి వారికే బాగా తెలుసు అధ్యక్షా. వారి ద్వారానే ఇవి ప్రమోట్ అయ్యాయనే విషయం తెలిసిందే. అంతేకాకుండా, బెల్టు షాపులు నిర్వహిస్తూ అక్రమంగా మద్యం అమ్ముతున్న విషయంలో 3958 కేసులు నమోదయ్యాయి. 3937 మందిని అరెస్టు కూడా చేయడం జరిగింది. చట్ట ప్రకారం అయితే వీటికి అనుమతి లేదు. దశల వారీగా మద్య నిషేధాన్ని అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోంది. మద్యం సేవించడం మంచిది కాదు అనే విషయాన్ని ప్రచారం చేయడానికి ఒక ప్రత్యేక కమిటీని కూడా నియమించడం జరిగింది. దానికి రూ.10 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ, ఇప్పటికీ కనుక పోల్చి చూసుకుంటే, 2000-01 సంవత్సరంలో 6 వేల బెల్టు షాపులు ఉంటే, అవి 2003-04 సంవత్సరంలో 7118కు పెరిగాయి. అయితే మేము అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి ఆ

సంఖ్యను 6591 కు తగ్గించాము. అదే విధంగా వారి హయాంలో 2000-01 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో 85 బార్లు ఉంటే, వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వాటిని 1418కు పెంచారు.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

దాన్ని మేము 1335కు తగ్గించాము. దశల వారీగా ఇంకా తగ్గించేందుకు ఏర్పాట్లు చేయడం జరుగుతోంది. వారు రాష్ట్రంలో సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలు చేస్తామని చెప్పి, మాట తప్పారు. వారు తిరిగి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పోలీసు స్టేషన్లో కూడా పెట్టించి, అమ్మించిన ఘనత వారికే దక్కుతుంది. ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో మద్యం అమ్మకాల్ని పెంపొందింప చేసి, ఈ రోజు రాష్ట్ర ఆదాయం పెరిగింది అని మేము చెప్పుకుంటున్నామని అంటున్నారు. గతంలో రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయాన్ని సముకూర్చుకోవడంలో అనేక లోటుపాట్లు ఉండేవి. అందువల్ల వారు రాష్ట్రానికి ఆదాయాన్ని తీసుకునిరాలేకపోయారు. ఇప్పుడు అటువంటి లోటుపాట్లు లేకుండా, స్ట్రీట్స్ గా, విజిలెంట్ గా చర్యలు తీసుకోవడం వల్ల ఈ రాష్ట్ర ఆదాయం పెరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం చాలా చక్కగా పనిచేస్తోంది. కాబట్టి ఆదాయం పెరిగింది తప్ప బెల్టు షాపుల వల్ల, బార్లు వల్ల కాదు.

తరువాత గౌ.సభ్యురాలు ట్యాడీ ట్యావర్స్ గురించి చెప్పారు. అప్పటికి, ఇప్పటికి కనుక పోల్సి చూసుకుంటే, 500,600 రూ.ల రెంటల్స్ ఉండేవి. దాన్ని ఇప్పుడు రూ.50, 25 రూ.లకు తగ్గించడం జరిగింది. అంతే కాకుండా గీత కార్మికులకు గతంలో ఇన్ స్యూరెన్స్ పథకం కింద చనిపోయిన వారికి రూ. 50 వేలు నష్టపరిహారం చెల్లిస్తుంటే, ఇప్పుడు దాన్ని రెండు లక్షల రూ.లకు పెంచడం జరిగింది. అదే విధంగా యాక్సిడెంట్ వల్ల అంగవైకల్యం పొందితే, రూ. 50 వేలు నష్టపరిహారం చెల్లించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా కల్లు, గీత కార్మికుల సంక్షేమానికి ఈ ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకుంటోంది. అయితే మద్య నిషేధ విషయంలో ప్రజల్లో మానసిక పరివర్తన రావలసిన అవసరం ఉంది. అది లేకపోతే, చట్ట ప్రకారం పూర్తి స్థాయిలో నిషేధించడం సామాన్యంగా సాధ్యమయ్యేది కాదు. అది వారూ అంగీకరించారు. అందుకే వారి నాయకుడి హయాంలోనే ఈ రాష్ట్రంలో మళ్ళీ సారా షాపులు, బ్రాండ్ షాపులు పెట్టించారు. మేము కొత్తగా తీసుకుని తెచ్చిపెట్టింది కాదు ఇవన్నీ. ప్రపంచంలోని దేశాలన్నీ ఈ విషయంలో వైఫల్యం చెందాయి. మద్యం అమ్మకాల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం మీదనే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆధారపడి లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదాయ వనరులు వేరే రకంగా ఉన్నాయి. ఈ విషయాలన్నింటినీ గౌ.సభ్యులు తెలుసుకోవలసిందిగా మరొక్కసారి మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పడాల అరుణ : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారి శాఖ కాదు ఈ సబ్జెక్టు. కాబట్టి రాష్ట్రంలో బెల్టు షాపులు ఎన్ని ఉన్నాయో సక్రమంగా వారికి తెలియదు. ఆయన అసెంబ్లీ వరకు ఛార్జ్ తీసుకున్నారు. ఆయన ఎక్సైజ్ మినిస్టర్ కాదు. అయితే నేను ఆ జోలికి పోదలచుకోలేదు. మీ ద్వారా మంత్రిగారికి ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను -- ఈ రాష్ట్రంలో ఏ నియోజకవర్గంలో అయినా బెల్టు షాపు లేని ప్రాంతం ఉందా? ఇప్పుడే మీరు శాసనసభను అడ్డర్స్ చేయండి, నేను, మంత్రిగారికి లోకల్ గా ఇక్కడ వెళ్లి చూపించి వస్తాను. లేదా మీరు సభను కంటిన్యూ చేస్తూ ఉండండి, నేను, మంత్రిగారు వెళ్లి చూసి వస్తాము. మాకేమి భయం లేదు అధ్యక్షా. బడి దగ్గర, గుడి దగ్గర కూడా మీరు ఇచ్చారు. ఎక్కడ ఉన్నాయి మీ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు? బార్లను బార్లా తెరిచారు. బెల్టు షాపు లేని ప్రాంతాన్ని కనుక మంత్రిగారు చూపిస్తే, నేను ఇప్పుడే రాజీనామా చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఎందుకంటే నా నియోజకవర్గంలోనే ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలోని ప్రతి నియోజకవర్గంలో కూడా బెల్లు షాపులున్నాయి. ఈనాడు మహిళల తాళిబొట్లు లాక్కొని, అమ్మకొని, తాగుతున్న సందర్భాలున్నాయి. తాగి వచ్చి మహిళలను కొట్టే పరిస్థితి ఉంది అధ్యక్షా. పరిస్థితులు ఆ విధంగా ఉంటే, మంత్రిగారు ఈ నిండు సభను తప్పుదోవ పట్టించడం మంచిది కాదు. ఎక్కడ మద్యం లేదో చెప్పమనండి మంత్రిగారిని. బార్లకు మీరు ఎట్లా అనుమతి ఇచ్చారు, ఎలా ఆదాయం పెంచుకున్నారు? ఒక్కొక్క బాటిల్ మీద మీరు 45 శాతం పెంచుకున్నారు. మీ ముడుపుల కోసం పెంచుకున్నారు. అటువంటిది, ఈ నిండు సభను మీరు తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో మహిళలు అనేక ఉద్యమాలు చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో మంచి నీరు దొరకడం లేదు, రైతులకు విత్తనాలు, ఎరువులు దొరకడం లేదు. కాని తాగడానికి విపరీతంగా మద్యం దొరుకుతున్నది.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : కూర్చోండి. మినిస్టర్ గారు చెబుతారు.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌ.సభ్యురాలిని కోరుతున్నాను. ఒక్క ఆరు నెలలు ఓపికగా ఈ సభలో సభ్యురాలుగా ఉండమని ఆమెను కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు రాజీనామా చేస్తే బై ఎలక్షన్ కూడా జరగడానికి అవకాశం లేదు. అనవసరంగా మరో సీటు తగ్గిపోయే ప్రమాదం వారికి వస్తుంది. ఎట్లాగో మరో ఆరు నెలల తరువాత సీటు ఖాళీ చేయవలసి వస్తుంది కాబట్టి, అంత తొందర పడొద్దని చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. ఆవిడకు బహుశా అర్థం కాలేదనుకుంటా ! చట్టంలో ఎక్కడా బెల్లు షాపు అనే పదం లేదు. కాబట్టి ఆ రకంగా పర్మిషన్ ఇచ్చే అవకాశం కూడా లేదు. బెల్లు షాపులన్నీ అసభికారికంగా పెట్టుకున్నవి. వాళ్లే బెల్లు షాపులు అని వారి టైమ్ లో ముద్దు పేరు పెట్టుకున్నారు.

నేను ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. ఈ మధ్య వాళ్ల పార్టీకి సంబంధించిన తెలుగు మహిళా అధ్యక్షురాలు విశాఖపట్టణం వచ్చి బెల్లు షాపుల గురించి పెద్ద ఆందోళన చేశారు. మేమంతా సంతోషించాము, మంచి కార్యక్రమం తీసుకున్నారు, ఈవిడ మద్య నిషేధం గురించి ప్రచారం చేయడానికి వచ్చారు, చాలా మంచిది, అది ఏ పార్టీ వారు చేసినా అని అనుకున్నాము. మేమందరం కూడా ఆహ్వానించాము. కాని తరువాత తెలిసింది అధ్యక్షా, ఆవిడ ఉపయోగించిన జీపు ఒక పెద్ద సారా సిండికేట్ వ్యక్తిది అని. తరువాత .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తీవ్ర అంతరాయం కల్గిస్తూ, వెల్ దగ్గర నిలబడ్డారు)

తర్వాత.....తర్వాత.....

(అంతరాయం)

అవన్నీ చెబుతాను అధ్యక్షా. వారిని అప్పుడే కంగారు పడవద్దని చెప్పండి. కూర్చోమనండి. నేను అవన్నీ కూడా చెబుతాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎస్.....మినిస్టర్ గారు..... on the question.

Dr. N.Janardhan Reddy : No...Sir, the Minister has to apologize.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎస్...మినిస్టర్ గారూ, మీరు పూర్తి చేయండి.

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణ : అధ్యక్షా, ఆరోజున వారు ఏ షాపులో అయితే అనధికారికంగా మద్యం అమ్ముతున్నారో ఆ షాపును వగులగొట్టి, ఆ షాపులోకి వెళ్లారు. ఆ షాపు ఎవరిదో ఒక్కసారి చెప్పమనండి అధ్యక్షా. వాళ్లు ఎందుకు భుజాలు తడుముకుంటున్నారు? ఒక సారా సిండికేట్ వ్యక్తి అని చెప్పాను తప్పా, అతను తెలుగుదేశం వ్యక్తి అని అనలేదే ! ఎందుకు మీరు భుజాలు తడుముకుంటున్నారు? ఏ షాపును అయితే వగులగొట్టారో, ఆ షాపు ఎవరిదో ఒక్కసారి చెప్పమనండి అధ్యక్షా. వాళ్లకు సంబంధించిన వ్యక్తి అది. అంతేకాకుండా, నేను ఒకటి సూటిగా అడుగుతున్నాను...

(అంతరాయం కొనసాగింపు)

గౌరవ సభ్యులకు వినడానికి ఓపిక లేకపోతే ఎట్లా అధ్యక్షా? వాళ్లను దయచేసి కూర్చోమనండి అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారూ, on the subject please.

ఉ . 10 .50

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణ : అంతే కాకుండా వాళ్లు చెప్పినట్లు ఈ రోజున ఆక్షన్ రోజున ఏదయితే వాళ్లు చాలా పెద్ద ఆందోళన చేశారో, ఏ రకంగా చేస్తే మద్యం ఆదాయం తగ్గిపోతుంది, ఎవరూ ముందుకు రారు అని చెప్పి చేయాలని అనుకున్నారో అందులో నేను సూటిగా ఒకటి అడుగుతున్నాను. వాళ్లే కాదు. వాళ్లపార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తులకు ఎంతమందికి మద్యం షాపులు ఉన్నాయో చెప్పమనండి. ఇంతకు ముందు ఉన్న మద్యం షాపులకు సంబంధించి గతంలో వారిపార్టీ వారు బెల్టు షాపులు పెట్టుకుని రాష్ట్ర ఆదాయానికి గండికొట్టే పరిస్థితి వాళ్లు చేసుకున్నప్పుడు, ఈ విధంగా మాట్లాడే నైతికహక్కు వారికి ఉందా? చెప్పండి. ప్రభుత్వవరంగా ఏదయితే ఉందో .....

MR.SPEAKER: You please tell as to the steps taken by the Government to control these belt shops.

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణ : అధ్యక్షా, అన్ని రకాలచర్యలు తీసుకుంటున్నాము. బెల్టు షాపులకు సంబంధించి మాకు సమాచారం వచ్చినంతవరకు వెంటనే మూసివేసే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. వారి టైంలో కంటే ఇప్పుడే అత్యధికంగా కేసులు పెట్టాము. వాళ్లకు నిజంగా చిత్తశుద్ధి ఉంటే వారి పార్టీకి సంబంధించిన వ్యక్తులు ఎవరెవరు మద్యం షాపులు పెట్టుకున్నారో వారిని ఆగిపోయి వెనక్కు వెళ్లమనండి. మేము అప్పుడు అంగీకరిస్తాము. వారికి చిత్తశుద్ధి ఉందని వచ్చి ప్రచారం చేస్తున్నారు. వాళ్ల అన్నదమ్ములు షాపులకు ఆక్షన్ చేసుకుంటారు. బెల్టు షాపులు పెడతారు. దానపైన చర్య తీసుకుంటే ఆపమని వారే రెకమండ్ చేస్తారు. తిరిగి వారే ఇక్కడ మాట్లాడుతారు. బెల్టు షాపులు ఏ గ్రామంలో ఉండాలో వారే చెబుతారు. అంతే కాకుండా ఒక ముఖ్యమైన విషయం నేను ఒక తప్పుడు మాట మాట్లాడను. ముడుపులకు లోబడి ఇటువంటి తప్పుడు కార్యక్రమం చేస్తున్నామని

మీరు మాట్లాడారు . నేను ఒకట నూటిగా అడుగుతున్నాను . మీరు అధికారంలోకి వచ్చాక సంపూర్ణ మద్యనిషేధం చేస్తామని అధికారంలోకి వచ్చారు . అప్పట్లో ఒక దినపత్రిక పూర్తిగా ఒక పేజీ మద్యనిషేధానికి కేటాయింపే కార్యక్రమం చేస్తే , తరువాత వారు పద్ధతి మార్చుకున్న సందర్భంలో సరైన సమయంలో సరైన నిర్ణయం తీసుకుంటుందని ఆ పేపర్ తిరిగి పెద్ద బ్యానర్ గా ప్రచురించడం జరిగింది .

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవసభ్యురాళ్లు పోడియం వద్దకు వచ్చి గౌరవ సభాపతితో వాగ్వివాదానికి దిగారు .)

ప్రాక్యూర్మెంట్ లో ఆబ్యూర్ విధానంలోని లోసుగులు ఉన్నాయని, ఇందులో ఎంతోమంది వారి నాయకులు ఉన్నారని వచ్చింది . వాళ్ల నాయకుడి మీద ఆరోపణ వచ్చింది . ఈ ప్రాక్యూర్మెంట్ విధానం వలన వందలాది కోట్లు రాష్ట్ర ఆదాయానికి గండి పెట్టే నలుగురయిదుగురు వ్యక్తుల మీద ఆరోపణ వస్తే వాళ్లు సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లి స్టే తెచ్చుకుని చేసుకుంటున్నారు . వారికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే స్టే వెకేట్ చేసుకుని దర్యాప్తుకు ముందుకు రమ్మని చెప్పండి . తప్పకుండా మేము అంగీకరిస్తాము . వారు లోపాలు పెట్టుకుని, చిత్తశుద్ధి, నిజాయితీ లేకుండా మాట్లాడే నైతికహక్కు లేకుండా, వీటిమీద మాట్లాడే హక్కు లేదని తెలియజేస్తున్నాను .

(మరికొంతమంది టిడిపి గౌరవసభ్యులు వెల్ వద్దకు వచ్చి నిలబడ్డారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు దయచేసి మీ స్థానాలకు వెళ్లి కూర్చోండి . కళా వెంకట రావుగారిని పిలిచాను . వారు మాట్లాడుతారు . దయచేసి కూర్చోండి .

(టిడిపి మహిళా గౌరవసభ్యురాండ్రు పోడియం నుండి తిరిగి వెనుకకు వెళ్లి తమస్థానాలలో కూర్చోగా, మిగిలిన గౌరవసభ్యులు కూడా తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)

శ్రీ కె . కళా వెంకట రావు : అధ్యక్షా, ప్రశ్న వేసిన సభ్యురాలి మీద ఆరోపణ చేశారు కాబట్టి వారికి అవకాశం ఇచ్చిన తరువాత నిరసన తెలియజేయడానికి నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు .

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణ : అధ్యక్షా, సభ్యురాలిమీద ఎక్కడా ఆరోపణ చేయలేదు . సభ్యురాలి పట్ల చాలా గౌరవంగా మాట్లాడాను . కావాలంటే రికార్డు తీయండి, నేను ఎక్కడా ఆరోపణ చేయలేదు . దానిమీద క్షమాపణ చెప్పాల్సిన అవసరం కూడా లేదు .

శ్రీమతి వడాల అరుణ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారితో , నేను తమద్వారా మాట్లాడేప్పుడు రాష్ట్రంలో ఉన్న బెల్ట్ షాపుల గురించి, ఏ నియోజకవర్గంలో ఎక్కడయినా చూపిస్తానని నేను ఛాలెంజ్ చేశాను . మంత్రిగారు సభలోనేని వ్యక్తుల గురించి రాజకీయాలు మాట్లాడడానికి లేదు . మా తెలుగు మహిళా అధ్యకురాలి గురించి ఏమి మాట్లాడతారు ? వీళ్ల మంత్రులు గానీ, ముఖ్యమంత్రిగానీ ఈ సారా బిజినెస్ మీద నడుస్తున్నారనేది జగమెరిగిన సత్యం . ఇందులో దాపరికం లేదు . బాటిల్ కు రు . 5 లు ముడుపులు తీసుకుంటున్నారని పేపర్లో వస్తున్నది . అడిగిన వాటికి నూటిగా సమాధానం చెప్పడం మంచి పద్ధతి . అప్పుడైనా ఇప్పుడైనా అది ఒకటే . మంత్రిగారు నేను అడిగిన దానికి, వారు బెల్ట్

షాపులకు వస్తారా రారా ? అదేరకంగా ఒక మహిళను కించపరిచేవిధంగా మాట్లాడారు కాబట్టి ఈ సభలో క్షమాపణ చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది . మహిళలను గౌరవించలేని మీ ప్రభుత్వం ఏం ప్రభుత్వం ? మహిళలకు అవకాశం ఇస్తున్నారా ? తిరిగి మమ్ములను హేళన చేసే పరిస్థితి ఉంది . ఆరు నెలల తరువాత ఎవరు వస్తారో ఎవరు రారో ప్రజలే చూస్తారు . మీరు చేస్తున్న అక్రమాలు, అవినీతి ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటారు . దానికి నేను పోసుగానీ మంత్రిగారు ఈ సభలో క్షమాపణ చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది . బెల్ట్ షాపులకు వస్తారా రారా చెప్పాలని కోరుతున్నాము . రాకపోతే మేము వూరుకోము .

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణః అధ్యక్షా, ఏదో ఒక ప్రశ్న పట్టుకుని రాకీయాలు చేయాలని అనుకుంటే , రాజకీయాలు సెవరేట్ గా మాట్లాడుకుందాము . దీనిమీద రాజకీయం చేయడం కాదు . ఇటువంటి మౌలిక విషయాలకు సంబంధించిన బాధ్యత ప్రజా ప్రతినిధులందరిమీద ఉంది . ఈ సారా త్రాగడం, మద్యం అనేది సామాజికంగా మంచిది కాదు . దీనిని వ్యతిరేకించాల్సిన అవసరం ఉంది . అన్ని పార్టీల ప్రజా ప్రతినిధులు దశలవారీగా తొలగించాల్సిన అవసరం ఉంది . అంతా కలిసికట్టుగా ప్రజలలో పరివర్తన వచ్చేవిధంగా కృషిచేయాల్సిన అవసరం కూడా ఉంది . దీనివలన ప్రజల ఆరోగ్యం క్షీణిస్తుంది కాబట్టి దీనిని రాజకీయ లబ్ధి కోసం వాడుకుంటే ప్రయోజనం లేదని గౌరవ సభ్యులందరినీ మరొకసారి వినయపూర్వకంగా కోరుతున్నాను . దీనిని రాజకీయం చేసి, అప్పుడు అట్లా జరిగింది, ఇప్పుడు ఇట్లా జరుగుతున్నది అనే చర్చలలోకి వెళితే గతంలో చాలా పెద్దమచ్చలు కనిపిస్తాయి . దాని గురించి పోదలచలేదు . అన్నింటికీ అతీతంగా సభలోని నాయకులందరూ కలిసి చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేస్తే తప్పకుండా మార్పువస్తుంది తప్ప చట్టాల వలన ఎన్ని చేయాలని అనుకున్నా ఇది వీలుకాదు . గతంలో వారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 96 - 97కు సంబంధించి ఒక పెద్ద లిస్ట్ చదివారు . అందులో ఇన్ వాల్వ్ కాబడిన గౌరవసభ్యుల మీద అప్పుడు చర్యలు ఏవీ లేవు . వాటి గురించి కూడా పోదలచలేదు . ఇటువంటి సామాజిక రుగ్మత నుండి ప్రజలను ఏ విధంగా బయటకు తేవాలని ప్రతిపార్టీ సీరియస్ గా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది . అటువంటి ఆలోచన తప్పకుండా చేసి రేపు ఎన్నికల మ్యానిఫెస్టోలో సంపూర్ణ మద్య నిషేధం ప్రకటించితే మేము దానిని ఆహ్వానిస్తాము .

MR.SPEAKER: That is enough. You want to register your protest. Kala Venkat Rao Garu, do you want to register your protest?

శ్రీ కె . కళా వెంకట రావు : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, 2004 05లో రు . 2093 కోట్లు ఆదాయం ఉందని చెప్పారు . దానికి ముందు , వాళ్లు అధికారంలోకి రాకముందే చేనెళ్ల నుండి శ్రీకాకుళం వరకు పాదయాత్ర చేసి ప్రతి చోట మాట్లాడుతూ, మేము వస్తే మద్యపానం దశలవారీగా వెనక్కు తీసుకుంటామని, కనిపించిన ఆడవారి దగ్గరకు వెళ్లి ఏమమ్మా చిక్కిపోయావు, దీనికి ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వం కారణం, మీవాళ్లు తెచ్చే కూలి డబ్బులు లేకపోతే జీతం డబ్బుల్లో సారాకే ఎక్కువ ఖర్చవుతున్నది . నేను వస్తే అలాంటివి ఏమీ ఉండవు అని భుజం మీద, నెత్తిమీద చేతులు వేసి ప్రామిస్ చేసి నడిచిన రోజులు వారికి జ్ఞాపకం ఉన్నాయా ? తెలుగు మహిళా అధ్యక్షురాలు మూయించిన షాపులు ఫలానా వారికి సంబంధించినవి అని మంత్రిగారు అసెంబ్లీలో ప్రశ్నకు వచ్చేప్పుడు రోషయ్యగారు వారికి తర్ఫీదు ఇస్తూ, ప్రశ్నకు జవాబు కాకుండా, ప్రశ్నకు ఎదురుప్రశ్న వేయమని ఎందుకు తర్ఫీదు ఇచ్చారో నాకు అర్థం కావడంలేదు .

ఉ.11.00

అసలు ప్రశ్న ఏమిటి, దానికి మంత్రి గారు ఇచ్చిన జవాబు ఏమిటి అనే విషయాలను రాష్ట్రంలోని ప్రజలందరూ చూస్తున్నారు. పాదయాత్రలో ముందుకు సాగినపుడు వారు చేసిన బాసలు మరచిపోయి రు.2000 కోట్లుగా వున్న ఆదాయాన్ని రు.4000 కోట్లకు తీసుకువెళ్ళామని మంత్రి గారే చెబుతున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వమే జవాబు చెప్పాలి. గతంలో నేను విశాఖపట్నంలో దిగి, శ్రీకాకుళం వెళుతున్నపుడు అక్కడ మన ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి గారు పాదయాత్ర చేస్తున్న సందర్భంలో పెద్ద పెద్ద షామియానాలను వేసారు. ఎవరయ్యా ఆ షామియానాలు వేసారని నేను అడిగితే, అక్కడున్న వారు చెప్పారు, ఈ 3 జిల్లాలలో వుండే సారా కింగ్ ఇదంతా చేస్తున్నారని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి గారు పాదయాత్ర చేసినపుడు అంత భారీగా రిసీవ్ చేసుకున్న వ్యక్తికి క్యాబినెట్లో మంత్రి పదవిని కట్టబెట్టి, ఉగ్గపాలతోనే కాకుండా పంచదార వేసి మద్యాన్ని త్రాగించిన వీరా మాకు చెప్పింది.

దశలవారీగా మద్యనిషేధం విధిస్తామని 4 సంవత్సరాల క్రితం చెప్పి మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు. అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మీరు ఏమి తగ్గించారు ? అప్పుడు రు.27/- ఒక క్వార్టర్ బాటిల్ వుండేది. మంత్రి రామకృష్ణగారు నాకు మిత్రుడే కాబట్టి డైరెక్ట్గా అనేస్తున్నాను, ఆయన త్రాగేమో కాని, కాళ్ళ నొప్పులు, ఒళ్ళ నొప్పులు వుండే వారు గతంలో ఒక బాటిల్ త్రాగితే ఇప్పుడు 2, 3 బాటిల్స్ త్రాగితే తప్ప ఉపయోగం వుండడం లేదు. క్వార్టర్ బాటిల్ ధరను మీరు రు.60/- లకు పెంచారు. అంటే ఇద్దరు, ముగ్గురు చేసిన కూలీని ముక్కు పిండి వసూలు చేసి ఆదాయం పెంచుకుంటున్నారు ముఖ్యమంత్రి గారు, క్యాబినెట్ మంత్రి గారు. మీరు జవాబు చెప్పండని అంటే ఎదురు దాడి చేయడం కరెక్ట్ కాదు.

సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాలి కాని, ఎదురు దాడి చేస్తామని అనుకుంటే మీరు మరొక 8 మాసాలలో ప్రజలలోకి వెళ్ళబోతున్నారు. మీ సారా కింగ్ ఇచ్చిన ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించి అధికారంలోకి వచ్చారు, ఈ రోజున వున్న ఈ ప్రభుత్వం ఆ రోజున చేసిన బాసలు మరచిపోయి మాకు ఓట్లు వేసారు కాబట్టి మేము ఇట్లానే చేస్తామని ఎదురు దాడి చేసుకుంటూ పోయి, ప్రజలకు సంబంధించిన సమస్యలకు అగెనెస్ట్గా పనిచేస్తున్నందుకు నిరసనగా, మా తెలుగుదేశం పార్టీ వాకౌట్ .....

ఇంకా మిగతా వారు మాట్లాడాలి కాబట్టి అందరూ మాట్లాడిన తరువాత మేము మా నిరసన తెలియజేస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రామకృష్ణ : సర్, వాకౌట్ చేస్తామని అన్నారు. మరి ఇప్పుడు చేస్తారా, లేక హౌజ్ అయిపోయిన తరువాత చేస్తారా ? ఇప్పుడు వారే అన్నారు, వాకౌట్ చేస్తామని.

(అంతరాయం)

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, సుమారుగా ముప్పావు గంట సేపు మద్యానికి సంబంధించి, బెల్ట్ షాపులకు సంబంధించి, ప్రజల ఆరోగ్యానికి సంబంధించి, ఆదాయానికి గండి కొడుతున్నారనే విషయానికి సంబంధించి ఒక మంచి చర్చ జరుగుతోందని భావించాము. కాని జరిగింది ఏమిటంటే, ఆదాయం పెరిగిందని చెప్పారు. మద్యాన్ని విపరీతంగా త్రాగుతున్నారని చెప్పడానికి మాత్రం నిరాకరించారు. బెల్ట్ షాపులకు

సంబంధించి, ధర్మాన ప్రసాదరావు గారు సభలో లేరు కాని గతంలో ఇటు వైపున కూర్చున్నప్పుడు చాలా చిన్నగా మాట్లాడారు. మేము ఎట్లా అమ్మా మీకు ఆదాయం ఎట్లా వస్తుందని సమభావనా సంఘాలలో డబ్బులు ఎట్లా కడుతున్నారని అంటే ' బెల్ట్ షాపులు ' అని అన్నారు. దానిపై ఆ రోజు పెద్ద ఆందోళన జరిగింది. ఈ రోజు మనం అధికారంలోకి రాగానే బెల్ట్ షాపులు ఎంత ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెరిగిపోయాయో చెప్పలేని పరిస్థితి వుంది.

వృత్తిదారుల నాయకుడిగా బాధగా చెబుతున్నాను. మా కల్లు త్రాగేవారే లేని పరిస్థితి వచ్చింది మీ బెల్ట్ షాపులతో. హైదరాబాద్ కాకుండా, అన్ని పట్టణాలలో కూడా కల్లు వుండే చోట్ల వున్న చెట్లకు టీఎఫ్టికి కూడా పర్మిట్ ఇవ్వడానికి సిగ్గుపడుతున్న పరిస్థితి వచ్చేసింది. బెల్ట్ షాపులు అన్ని విధాలుగా అనర్థదాయకంగా వున్నాయి, సభ్యత సంస్కారాలను మరపింప చేస్తున్నాయి, హింసను పెంచి పోషిస్తున్నాయి. కనీసం వాటిని ప్రభుత్వం కంట్రోల్ చేయడానికి కూడా ముందుకు రాకుండా, చెప్పి సూచనలు తీసుకోకుండా మీరు ఆ రోజున అట్లా చేసారు కదా అని చెప్పడం కరెక్ట్ కాదు. మీరు టార్గెట్స్ ఫిక్స్ చేసారు. ఆ టార్గెట్స్ ప్రకారంగా అమ్మకపోతే ఎక్సైజు సిబ్బంది, ఎస్ఐలకు చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి.

అన్ని విధాలుగా బలవంతంగా ప్రజల చేత త్రాగిస్తున్నారు. టార్గెట్లు ఫిక్స్ చేసి, ప్రతి బెల్ట్ షాపుకూ ఒక రూమ్ పెట్టుకుందుకు అనుమతించారు. అక్కడ చేరి త్రాగుడే త్రాగుడు. ఇంత నిర్లజ్జగా వ్యవహరించిన తరువాత గాంధీగారు పాపం ఎంతో ఘోషిస్తున్నారు. ఈ జ్రాందీ షాపులతో ఘోషిస్తున్నారు. గాంధీ గారి శిష్యులం, గాంధీ టోపీలను పెట్టుకోడానికి, ఖద్దరు ధరించడానికి ఏ విధంగా అర్జులపుతారో చెప్పవలసిన అవసరం వుంది.

అది పోయి బురద చల్లడం వల్ల మద్యం కంట్రోల్ కాదు. బెల్ట్ షాపులను మీరు కంట్రోల్ చేయండి. ఫిక్స్ కోటాను తగ్గించండి. వాటిని ఎండగట్టవలసిన అవసరం వుంది. అదిపోయి మీరు తగాదాలలోకి పోయి, సభా సమయం వృధా చేస్తూ, బెల్ట్ షాపుల నివారణకు సరియైన ఆలోచనలు లేకుండా తప్పుడు పద్ధతులలో వ్యవహరిస్తున్నందుకు, ఈ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న వైఖరికి మా సిపిఐ (ఎం) పార్టీ తరపున నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ : అధ్యక్షా, మంచి విధానాలతో ప్రభుత్వాలు తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడం మనం చూసాము కాని ప్రజలను బలవంతాన ప్రభుత్వ యంత్రాంగమే త్రాగించి డబ్బులు సంపాదించుకోవడాన్ని ఎవరూ హర్షించరు. మేము గ్రామాలలోకి వెళ్ళినపుడు అనేక మంది మహిళలు మా దగ్గరకు వచ్చి ఎంఎల్ఎ గారూ మీరు బెల్ట్ షాపులను ఆపించకపోతే మా పుస్తెలు తెగిపోతున్నాయి, అర్ధాంతరంగా ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి వుందని, పిల్లలకు బువ్వ పెట్టుకునే పరిస్థితి లేదని మమ్మల్ని నిలదీసినపుడు మేము ఎక్సైజు డిపార్ట్మెంట్ కు వెళ్లి, మీ డిపార్ట్మెంట్ సేరు ప్రొహిబిషన్ అండ్ ఎక్సైజు అని వుంది, మీరు విపరీతంగా త్రాగిస్తున్నారు, మీరు ప్రొహిబిషన్ అనే మాటను ఎక్కడా ఎత్తడం లేదు, ప్రజలను ఎడ్యుకేట్ చేయడం లేదని అంటే, వారు చెప్పింది వింటే చాలా బాధాకరంగా వుంది.

మీకు తెలియంది ఏముంది ఎంఎల్ఎ గారూ, గవర్నమెంట్ మాకు టార్గెట్ ఇచ్చింది, మేము బలవంతంగా త్రాగించకపోతే ఆ టార్గెట్ కు రీచ్ కాలేము, టార్గెట్ కు రీచ్ కాకపోతే మాకు మెమోలు ఇచ్చే పరిస్థితి వస్తుందని చెప్పారు. అంత సిగ్గుమాలిన పరిస్థితి వుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గరీబ్ ప్రజలు అన్నిటికీ

దూరమైపోతున్నారు. విద్యకు, వైద్యానికి అన్నిటికీ దూరమైపోయి, చివరకు ఆత్మహత్యలు చేసుకునేందుకు కారణమవుతున్నాయి ఈ బెల్ట్ షాపులు. ఎంత సిగ్గుమాలిన తనమంటే బ్రాందీ షాపులు, బెల్ట్ షాపులు చౌరస్తాలలో వుంటే, అక్కడే కూర్చుని త్రాగే పరిస్థితి వుంది. సిటింగ్స్ కు పర్మిషన్లు లేవు. డొమెస్టిక్ ఏరియాలలో బార్లు ఓపెన్ చేస్తే త్రాగి చుట్టుప్రక్కల న్యూసెన్స్ అవుతోందని కంప్లయింట్ చేస్తే దానిని పట్టించుకునే పరిస్థితి లేదు.

హుస్సాబాదులో ఒక బెల్ట్ షాప్ ఆయన రేటు ఎక్కువగా వుందని బయటకు పోయి తెచ్చుకుంటే అకారణంగా తీసుకునిపోయి లోపల వేస్తే ఆత్మహత్య చేసుకున్న పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ బెల్ట్ షాపులను లిమిటెడ్ గా అలా చేస్తామని చెప్పి, ప్రోహిబిషన్ అనే మాటను అట్లానే వుంచి, ఈ రోజు ఇష్టం వచ్చినట్లుగా పర్మిట్లు ఇచ్చి దేవాలయాల ప్రక్కనా, విద్యాలయాల ప్రక్కనా మద్యం షాపులను పెడుతున్నారు. ప్రజల నివాస స్థలాల మధ్యన పెడుతున్నారు. ఎంతో బాధాకరమైన పరిస్థితిని ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది కాబట్టి, బెల్ట్ షాపుల విధానానికి, మద్యం షాపులను ప్రభుత్వం ఇష్టం వచ్చినట్లుగా ఓపెన్ చేసి ప్రజల చేత విపరీతంగా మద్యాన్ని త్రాగించి డబ్బులు సంపాదించే విధానాన్ని టిఆర్ఎస్ పార్టీ ఖండిస్తూ నిరసన వ్యక్తం చేస్తోంది.

ఉ.11.10

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ మద్యనిషేధానికి సంబంధించిన అంశంలో ఎన్నికల ముందు ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఏమి వాగ్దానాలు చేసినా, ఈ రోజు ఏ రకంగా అమలు అవుతుందో చూస్తూ ఉంటే, ఈ రోజు బెల్ట్ షాప్స్ కి సంబంధించి ఆస్కారం లేదని సమాధానంలో అంటున్నారు. ఎక్కడ చూసినా మూలమూలనా బెల్ట్ షాప్స్ ఉంటున్నా, యంత్రాంగానికి కళ్లు కనబడడం లేదా, ప్రభుత్వానికి కళ్లు కనబడడం లేదా, అసలు ఈరోజు దీని మూలంగా ఎందరి మాన ప్రాణాలకు నష్టం కలుగుతోందో పట్టించుకునే పరిస్థితి లేకుండా ఉంటే, సిబ్బంది ఏమి చేస్తున్నట్లు? ఎక్స్జెక్ డిపార్ట్ మెంట్, నిఘా విభాగం నిద్ర పోతున్నాయా? ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన సమాధానం తప్పదోప పడుతోంది. తమ ద్వారా అడిగేదేమంటే, ఈ రోజున బెల్ట్ షాప్స్ కి సంబంధించి ఎంత దుర్మార్గాలు ఉన్నాయంటే గాంధీ విగ్రహం వద్ద, దేవాలయాల వద్ద, మసీదు వద్ద, పాఠశాలల వద్ద 100 మీటర్ల లోపల ఈ షాప్స్ ఉండరాదని నిబంధన ఉన్నా తుంగలో తొక్కి అడ్డదారుల్లో లైసెన్సులు ఇచ్చి చేస్తున్నారు. మేము అప్పుడప్పుడు ఇంటికి వెళుతూ ఉంటే చూస్తున్నాము, కరీంనగర్ జిల్లాలో పోలిరాంపూర్ లో షాప్ ముందే బాటిల్స్ పెట్టుకొని గ్లాసుల్లో పోసుకొని త్రాగుతున్నారు. ఒక రూమ్ ఇస్తున్నారు. ఓపెన్ గా ప్రభుత్వమే త్రాగండి, త్రాగండి అని ప్రోత్సహించే స్థితికి దిగిజారితే ఎటువైపు పోతున్నట్లు? ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన వాగ్దానం ఎటువైపు పోయింది? మెల్లమెల్లగా మద్యపాన నిషేధం అమలుపరుస్తున్నారని తమ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ఈ రోజు అడిగేదేమంటే, గాంధీగారి రాష్ట్రమని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ప్రభుత్వం వారి వారసులమని చెబుతున్నా, ప్రభుత్వం బ్రాంది వాసులుగా తయారయితే ఎటువైపు పోతున్నట్లు?

MR.SPEAKER: Now you are on protest. Please complete.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: ఈరోజు మహిళలు అభాసుపాలవుతున్నారు. వారి మాన ప్రాణాలకు రక్షణ లేకుండా పోతోంది. దీనిని అరికట్టడంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమయింది. మంత్రిగారి సమాధానం అసంతృప్తిగా, నిర్లక్ష్యంగా ఉంది దీనికి నిరసనగా పి.పి.ఐ., పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(గౌరవ సి.పి.ఐ..పార్టీ సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

SRI AKBARUDDIN OWASI: I would like to register my protest in this regard. I would also like to remind the Government that in the year 2004, when the election manifesto of the Congress was announced, it was very clearly stated that after coming to power, the Congress would have a phase wise prohibition of liquor. But if we have to see the real details of the demand of 2008-09 of Excise, I am really surprised. At Page No.1, the Excise revenue for the year 2006-2007 was Rs.3,436.62 crore. But again, if we have to go on the last page sir, year wise value of only beer if we take, the total excise was Rs.3,067 crore. But in 2007-08, year wise sale value of IMFL and beer upto January 2008 is Rs.6781.88 crore. This is what was stated in the demand. So, sir, it is very sad that the Government is not fulfilling its promise. I want to say that even in villages Sir, people are suffering because of shortage of power, people are suffering because of shortage of drinking water. But it is so sad to say that there is no shortage of liquor in villages in this rule of Congress. My party has always been demanding that total prohibition should be implemented on liquor and not only that in the old city, at religious places, mandir, masjid and schools, biddings of liquor shops are going on. Crores of rupees of revenue is being generated. I want to register my strong protest in this regard and say that total prohibition should be implemented in the State. On my behalf and on behalf of my party, I register my protest and stage a walk out in this issue as the Government has failed to fulfil its promise.

(MEMBERS BELONGING TO AIMIM PARTY STAGED A WALK OUT.)

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: మంత్రిగారి శాఖను మార్చుకుంటే బాగుంటుంది. మద్యపాన నిషేధం, ఆబ్యారి శాఖ అన్నారు. మద్యపాన నిషేధం లేదు. మద్యపాన ప్రోత్సాహ మంత్రిఅంటే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా పేరు మార్చుకుంటే బాగుంటుంది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ విధంగా ఈ మద్యపానాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నారో బెల్ట్ వాష్ ద్వారా అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నికల మ్యానిఫెస్టోలో దళల వారీగా మద్యపాననిషేధం చేస్తామన్నారు. ఒక్క ఇన్సిడెంట్ అయినా చూపించమనండి. దళలవారీగా, అంచెలవారీగా చూపించమనండి. ఖర్చు పెడతామన్న డబ్బు ఎక్కడ పోయింది. మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం దాటవేసి విధానం చూడమంటున్నాను. కల్లు దుకాణాలు మూసివేశారు. గీత కార్మికుల పొట్లకొడుతున్నారు. మంత్రిగారు చేస్తున్న ఎత్తుగడలలో ఈ రోజు డబ్బులు పేద ప్రజల నుండి లాగడం జరుగుతోంది. ఈ రోజు వందలాది, వేలాది కుటుంబాలు నాశనం అవుతున్నాయి. మహిళలు అన్యాయానికి గురవుతున్నారు. హైదరాబాద్ నగరంలో 10వ తరగతి చదివే పిల్లలు కూడా దీనికి బానిసలవుతున్నారు. హరితాంధ్రప్రదేశ్ ఎక్కడ ఉంది? ఏ ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్మాణం చేస్తారో ఒక్కసారి చూడాలి. ఎన్.టి.రామారావుగారు మహానుభావుడు మద్యపాననిషేధం పెడితే, మద్యపాన నిషేధాన్ని ఎత్తివేసింది ఎవరు? కాంగ్రెస్ పార్టీ, తెలుగుదేశం పార్టీ ఇద్దరూ ఒకే బ్రాండ్ కి సంబంధించిన బాటిల్స్. మద్యపాన నిషేధాన్ని ఎత్తివేసిన వీరిరువురికి తేడా లేదు. ఎన్.టి.రామారావుగారు మద్యపాన నిషేధాన్ని పెడితే తెలుగుదేశం పార్టీ ఆ రోజు మద్యపాన నిషేధాన్ని ఎత్తివేసింది. ఈ రోజు దీనిని పెంచి పోషిస్తున్నది రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం. ఈ రెండు పార్టీలకు తేడా లేదు. రెండు పార్టీలు ఒకే బ్రాండ్ కి సంబంధించిన బాటిల్స్. ఇద్దరూ కలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ ని మద్యపానంలో ముంచివేస్తున్నారు. పేద ప్రజలు, అణగారిన ప్రజలకు ఒక చేతిలో పని కల్పిస్తున్నామని, రోజుకు రు.100 ఇస్తున్నామనీ, రు.10 లకు 5 కేజీల బియ్యం ఇస్తున్నామని అన్నారు. ఒక వైపు నుండి ఇస్తూనే, మరొక చేతి నుండి ఈ రైతు కూలీలు, కార్మికుల నుండి డబ్బు లాక్కుంటున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి నైతిక బాధ్యత లేదు. ఈ ప్రభుత్వం పేద ప్రజల వ్యతిరేక ప్రభుత్వం. కాబట్టి మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం ప్రజా వ్యతిరేకమైన జవాబు. ఈ ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(గౌ.వ బి.జె.పి.కి చెందిన సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

MR.SPEAKER: All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

(ఈ సందర్భంలో తమ పార్టీకి మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని గౌ. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు తమ తమ స్థానాల నుండి నిలబడి మాట్లాడసాగారు)

MR.SPEAKER: He has already registered his protest. How can you? There is no reaction from the Government. That is over now. How can there be two protests? The Deputy Leader has registered his protest. అన్ని పార్టీలు నిరసన తెలిపాయి. It is over now. వారు మాట్లాడుతూ వాకౌట్ అన్నారు and then sat down. It cannot go on like that. Please bear with me. Try to understand some conventions. ఔనూ, నేను ఆలోచించి మాట్లాడుతూ పోతాను అంటే ఎలా? It is not possible. I have given opportunity to everybody. Whoever wanted to register their protest, have registered their protest. దీని మీద చర్చ కావాలంటే, you can take it up. But it cannot continue like this. ఇది ప్రశ్నోత్తరాల సమయం. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానానికి వారు అసంతృప్తి, నిరసన వ్యక్తం చేశారు. ఇది క్వశ్చన్ అవర్. It cannot continue like this. మీరు ఒక నోటీస్ ఇవ్వండి. మళ్ళీ డిస్కషన్ అలా చేస్తాను. ప్రాటెస్ట్ మీద చర్చ ఎలా?

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ మాట్లాడతారు.

MR.SPEAKER: డిస్కషన్ అయిన తరువాత మీరు అసంతృప్తిని వ్యక్తపరచారు. The protest is already registered. This is not a debate going on. It is a question hour. You cannot convert it into a debate. If you want a discussion, I will allow it. You please give me a notice.

(గౌరవ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు కొందరు పోడియం వద్దకు చేరుకున్నారు)

ఉ.11.20

I have given opportunity to all the political parties. Let it be anybody. I am not allowing anybody. The subject is closed. మీరు నిరసన తెలిపారు. అంతటితో ఆ ఇన్యూ క్లోజ్ అయ్యింది. . If you give a notice, definitely, we will take it up. But you cannot hold me like this. It is not good. I have allowed all of you. ప్రశ్నోత్తరాలలో మినిస్టర్ గారిచ్చిన రిస్పై మీద మీరు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసి నిరసన తెలుపుతామన్నారు. మీతో పాటు మిగతా పార్టీల వారు కూడా నిరసన తెలుపుతామంటే వారికి కూడా అవకాశమిచ్చాను. ఈవద్దటి ఇంతకు మొదలు లేదు. ఇప్పుడే మొదటిసారి స్టార్ట్ చేశాము. సింగిల్ సప్లిమెంటరీ మాత్రమే అని అన్నప్పటికీ సలుగురు సభ్యులు అడిగినప్పటికీ సలుగురికీ అవకాశమిచ్చాను. కన్వెన్షన్స్ గౌరవించటం మనందరి బాధ్యత. Kindly understand. Please, it is not a debate. It is only a protest.

(ఈ దశలో తెలుగు దేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ మహిళా సభ్యులతో పాటు మరి కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు చేరుకుని తీవ్ర అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

I request the Floor Leaders to kindly call their Members back. Please understand. It is not a debate. It is only a protest. I have allowed once again. మీడెవ్యూటీ లీడర్ దానిపై ఇంతకు మొదలే నిరసన తెలిపారు. Kindly understand. How can a party protests twice?

(INTERRUPTIONS FURTHER CONTINUED)

Now, we will have a protest hour. How do I run the House now? Listen to me. You were not happy with the reply. So, you have registered your protest. Five ladies, please go back to your seats. May be you are not satisfied with the reply. May be the reply was not as per your expectations. అందుకే మీరు మీ నిరసన తెలిపారు. ప్రొటెస్ట్ చేశారు. దానితో ఆ ఇన్యూక్లోజ్ అయ్యింది. క్లోజ్ అయిన అంశం మీద మళ్ళీ నిరసన తెలుపడమేమిటి? నిరసన ఇదే. ప్రొటెస్ట్ ఇదే. ఇది చర్చ కాదు. క్వశ్చనవర్. మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. ఒకే క్వశ్చన్ మీద రెండు సార్లు ఎట్లా ప్రొటెస్ట్ చేస్తారు? If you want. Please go back to your seats. Yes, we will continue the whole day on the debate now. Now, Hon'ble Members should understand where are we heading to? We started at 10.25 a.m. Now, it is almost one hour for one question. I am not saying that you should be satisfied with the reply. ఆ రిస్పెంట్ మీరు సంతృప్తి చెందకపోతే మీకు నిరసన తెలిపే మార్గాలున్నాయి. వాటిని అన్వేషించుకోవచ్చు. . Within the limitations, I have stretched myself totally. I cannot go beyond this. Now, I will allow half an hour discussion. రిస్పెంట్ క్వశ్చన్ మీద నాలుగు సార్లు ప్రశ్నలు అడిగారు. దానిపై మినిస్టర్ గారు జవాబు చెప్పారు.

(స్పీకర్ పోడియం వద్దనున్న తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు ఇంకా అంతరాయం కలిగిస్తూనే వున్నారు.)

మీరు ఆవేదనతో మీరు లేవనెత్తిన అంశంపై గంటకు పైగా సుదీర్ఘంగా చర్చించటం జరిగింది. మంత్రిగారి సమాధానంతో మీరు శాటిస్ఫై అయ్యారనటం లేదు. దానిపై మీరు నిరసన తెలిపిన తరువాత మళ్ళీ దానిపై చర్చ కావాలనటం ఎంతవరకు సమంజసం? ప్రొటెస్ట్ చేశారు. వాకౌట్ చేసి కూర్చుంటామన్నారు. సరే కూర్చోండన్నాను. దానితో అది క్లోజ్ అయ్యింది కదా? Please go back to your seats.

(పోడియం వద్దనున్న తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు తమ స్థానాలకు వెళ్లిపోయారు.)

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అప్పుడు మేము చేయాలనుకున్న ప్రొటెస్ట్ ఇంకా పూర్తి కాలేదు సార్.

MR.SPEAKER: How can a protest be incomplete Srihari Garu? With all due respect I am saying. I have all the respect. But conventions take precedence over all of us. You have to understand that.

Now, what I will do is since the matter is important, I will post it for half an hour discussion. We will have half an hour discussion. We will take it up. సభలో జరగవలసిన సాంప్రదాయాలు, రూల్స్ అన్నీ చెప్పాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: ఇప్పుడు మా లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ మాట్లాడతారు.

MR.SPEAKER: Then do not blame me tomorrow. సభా సాంప్రదాయాల గురించి ప్రొసీజర్ గురించి చెప్పాను. Now, please go back to your seats. Whoever wants to talk again, they can. ఏదో ఒక చోట దీనిని క్లోజ్ చెయ్యాలి కదా? Rules and regulations, you are insisting again. Yes, now we will take up half an hour discussion..

శ్రీ కె.కళా వెంకట్రావ్: మహిళలపై చేసిన కామెంట్ విషయంలో మా సభ్యులు అపాలజీ చెప్పాలని కోరుతున్నారు. ఒక తెలుగు మహిళ మీద అలా కామెంట్ చేయటం కరెక్ట్ కాదు. ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పాలి కాని ఏదో పాతచరిత్రలోకి వెళ్లి మట్లాడకూడదు కదా?

MR.SPEAKER: Please listen to me. వెంకట్రావ్ గారూ, మీరు అడిగారు. వారు చెప్పారు. దానితో అది క్లోజ్ అయ్యింది. తరువాతనే కదా మీరు మీ నిరసన వ్యక్తం చేశారు. వాకౌట్ చేసి కూర్చుంటామన్నారు. కూర్చోండన్నాను. దానితో అది క్లోజ్ అయ్యింది. We will sit down. I allowed you to sit down also. Then, Members wanted to register their protest. I have allowed them. Kindly understand. We have to stop at some point. ఎక్కడో ఒక చోట దానిని క్లోజ్ చేయాలి కదా?

శ్రీ కె.కళా వెంకట్రావ్: ప్రభుత్వాన్ని మావాళ్లు వివరాలు అడుగుతున్నారు. అడగనివ్వండి. దానిపై ప్రభుత్వాన్ని చెప్పనివ్వండి. ప్రభుత్వం ఏం చెబుతుందో?

MR.SPEAKER: You are a Senior Member. Final reply came from the Government. దానిపై మీరు సంతృప్తి చెందలేదు. మీ నిరసనను వ్యక్తం చేశారు. వాకౌట్ చేస్తామన్నారు. . I have closed the issue. But it cannot continue like that. Why do you protest? Because you are not happy with the reply. You are entitled to protest. You have protested. మీ నిరసన తెలిపారు. It is over now. The issue is closed. because you are not satisfied with the reply. That is the issue. We will leave it here.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, ఈ సమస్య చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. ఎందుకంటే మంత్రిగారిచ్చిన సమాధానంలో.....

SRI N.KIRAN KUMAR REDDY: I have an objection.

MR.SPEAKER: Yes, what is your objection?

SRI N.KIRAN KUMAR REDDY: Government has not answered to their allegations also. How do you open it? The subject is closed. It is a wrong practice. Wrong procedures should not be encouraged.

SRI KADIAM SRIHARI: I am on a Point of Order?

MR.SPEAKER: What is your Point of Order Srihari Garu?

SRI KADIAM SRIHARI: Sir, the Chief Whip should facilitate the proceedings of the House. But he is going in a different way. What is this?

SRI N.KIRAN KUMAR REDDY: I would like to invite the attention of the Hon'ble Speaker to page 122 of Kaul and Shakhder.

"However the Speaker has only those powers which are given to him by the House or the Rules. He cannot start a new procedure on his own."

This is the set Parliamentary practice. I am very specific. I am just getting this to the notice of the Speaker.

ఉ.11.30

MR. SPEAKER: Let us not go deep into technicalities. The issue before the House was the Question Hour. During Question Hour, there are certain limitations, there are certain practices and conventions.

(Sri P. Keshav was on his legs attempting to speak)

MR. SPEAKER: Do you have any problem?

SRI P. KESHAV: Certainly I have a problem.

MR. SPEAKER: What is your problem?

శ్రీ పి. కేశవ్ : అరుణగారు మాట్లాడుతూ, ఆమె ఒక ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. As a Whip గా నేను మాట్లాడాలి, కానీ తెలుగుదేశం పార్టీ పాలిటిక్స్ ను ఆయన ఇక్కడ drag చేశారు. పార్టీని drag చేసినప్పుడు మేము రూల్స్ కోట్ చేసి, వారు క్షమాపణ చెప్పాలని అడుగుదామనే సందర్భంలో - మహిళలను అవమానపరచారని, దానికి క్షమాపణలు చెప్పాలని ఆమె కోరితే, అప్పుడు సభాపతి స్థానంలో వున్న మీరు మంత్రిగారిని డైరెక్ట్ చేసి వుంటే నేను సంతోషించి వుండేవాణ్ణి . మంత్రిగారూ, దాని విషయంలో మీరు పునరాలోచిస్తే చెప్పండిని మీరు అని వుంటే ఈ సభా హుందాతనం పెరిగి వుండేది. అది జరగకుండా, వారేదో ఎదురుదాడి చేస్తూ, సారా...

MR. SPEAKER: Now you are deviating. మంత్రిగారు తన రిస్పెంట్ చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు, ఎవ్వరినీ అగౌరవపరచే ఉద్దేశ్యం తమకు లేదని చెప్పారు, he went on record. When the Minister has replied to that, the Member may not have been satisfied. Since he was not satisfied, the Deputy Leader మాట్లాడుతూ, he expressed his protest then. అందుకే వారు నిరసన తెలిపారు. నిరసన తెలిపిన తర్వాత other Floor Leaders have been allowed. అందరూ అయిపోయిన తర్వాత, the normal practice after the protest is registered is that the Government had a right to reply to the protest. That is the ruling given by the earlier Speaker. In spite of that, that was not allowed.

(అంతరాయం)

వారు అడిగారు, మీరూ అడిగారు. మీరు మాట్లాడిన డిస్ కంప్లైంట్ అంతా ఎందుకంటే, I have to set the records straight. Everybody has spokend. Now, it is my duty to set the records straight. That is what I am telling. The matter is of utmost importance. I have also made it clear that I will allow Half-an-Hour discussion on the subject. దానిపై అరగంట చర్చకు అనుమతిస్తానని చెప్పాను కదా .

(అంతరాయం)

వెంకట్రావుగారూ, మీరు వాక్టోర్ చేస్తామన్నారు, తర్వాత నిరసన అన్నారు. If you are not happy, you should have asked .....

(INTERRUPTIONS)

ఈ అంశంపై మాట్లాడవలసిన అవసరం వుందంటే, అరగంట చర్చ అనుమతిస్తానని చెప్పాను. రూల్స్ కు సంబంధించి ఏదైనా వుంటే చెప్పమని అంటున్నాను. ఇంత తొందరపాటు ఎందుకు?

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన మహిళా సభ్యులు సోడియం వర్షకు వచ్చారు.)

Please, go back. I am calling Chandrababu Naidu garu, Kindly go back to your seats. Let there be no confusion.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు : మంత్రిగారు అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పడం లేదు. ఇది ఈ మంత్రిగారి శాఖ కాదనుకుంటున్నాను. వేరే శాఖకు సంబంధించిన అంశాలకు ఆస్పర్ చేస్తున్నారు. ఆయనకు నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారే తీసుకోవాలి. నేను 117 రోజులు రాష్ట్రంలో తిరిగాను.

MR. SPEAKER : That department has been given to him as far as Assembly proceedings are concerned.

SRI N. CHANDRABABU NAIDU: That department has been given to him only to answer the Questions but not to take decisions on the subject. Assembly proceedings వరకైతే ఫర్వాలేదు. Decision తీసుకునే అధికారం వారికి లేదు. నేను 117 రోజులు రాష్ట్రంలో తిరిగాను. రాష్ట్రం మొత్తంలో ఏ కైక పెద్ద సమస్య మద్యపాన సమస్య, జాతి నిర్వీర్యమైన పరిస్థితిలో వుంది. ఈరోజు వారు ఇచ్చిన సమాధానంలో చూస్తే, 2004-05 లో వచ్చిన ఆదాయం రూ. 2093 కోట్లు, అది కూడా ఓన్లీ ఎక్సైజ్ ఆదాయమే, దాంట్లో సేల్స్ ట్యాక్స్ కూడా వుంది. అదే మాదిరిగా బివరేజెస్ లాభాలు కూడా వున్నాయి. అంతకు ముందు సంవత్సరం రూ. 1672 కోట్లు వుంది. మంత్రిగారు ఒప్పుకున్న దాని ప్రకారం ఈ సంవత్సరం దగ్గర దగ్గర రూ. 6వేల కోట్ల వరకు ఎక్సైజ్ ఆదాయం వుంది. దానిపై మళ్లీ సేల్స్ ట్యాక్స్ ఆదాయం వుంది. అంటే మా లెక్కల ప్రకారం రూ. 10 వేల కోట్ల నుంచి రూ. 12వేల కోట్ల వరకు ఈ సంవత్సరం ఆదాయం వచ్చింది. అంటే కనీసం రూ. 20, 25 వేల కోట్ల మేరకు అమ్మకాలు జరిగి వుంటాయి. చాలా చోట్ల నేను చూశాను, పేదవారు తాగుడుకు అలవాటైపోయి బలహీనపడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రిప్లై అయిపోయింది. మీరు అడిగిన తర్వాత వారు జవాబు చెప్పాలి కదా . you are the Leader of Opposition. You are well versed with the rules. నిరసన అయిపోయిన తర్వాత, మళ్లీ ఈ అంశపై ప్రశ్నలు అడుగుతూ సోతే, దానికి వాళ్లు సమాధానం చెప్పాలి. తర్వాత మీరు నిరసన. ....

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : మేము ఇంకా నిరసన తెలియజేయలేదు కాబట్టి అడుగుతున్నాం

మిస్టర్ స్పీకర్ : వెంకట్రావుగారు చెప్పారు, subject has already been closed.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : నో, నో . మీరు రికార్డు చూడండి. వారు చెప్పిందేమంటే ..

MR. SPEAKER: I have some magnanimity. I have spelt out very clearly. సబ్జెక్ట్ క్లోజ్ అయిపోదని చెప్పాను, రూల్స్, ప్రొసీజర్ చెప్పాను. I am not disputing the importance. దీనికున్న ప్రాధాన్యతను బట్టి మాట్లాడాలి కాబట్టి , we will have Half-an-Hour discussion on that. ప్రావిజను కూడా చెబుతున్నాను.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : మీరు అవకాశం ఇచ్చారు కాబట్టే చెబుతున్నాను, లేకపోతే లేదు. ఏమీ చెప్పవద్దంటే కూర్చుంటాను. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం లేదు. ప్రజా సమస్యలను మంత్రిగారి దృష్టికి, సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చంద్రబాబుగారూ, దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. మీరు చెప్పేది తప్పనడం లేదు, **but I have to run the House.**

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, మీరు కూడా అర్థం చేసుకోవాలి. మీతో ఆర్గ్యుమెంట్ చేయడానికి ఇక్కడికి రాలేదు మేము. మాదృష్టికి వచ్చిన ప్రజా సమస్యలను ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాం . వాళ్లే నిర్ణయం తీసుకోవాలి, తీసుకుంటారో తీసుకోరో అది వారిష్టం . కనీసం ప్రధాన ప్రతిపక్షనాయకునికి చెప్పి అవకాశం కూడా లేదంటే కూర్చుంటాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కొన్ని సమస్యలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొస్తామంటున్నారు కదా, **Kindly give me a Notice, I will allow discussion on that.** అంతా అయిపోయిన తర్వాత, ప్రతి సభ్యుడూ వచ్చి మాట్లాడతామంటే ఎలా? **Kindly understand. Now, I leave it to you.**

శ్రీ యన్ . చంద్రబాబు నాయుడు : ప్రజల సంక్షేమం గురించే మనమంతా ఇక్కడికి వచ్చాం . ప్రజలకు కొన్ని సమస్యలు వచ్చినప్పుడు వాటి మీద చర్చించవలసిన అవసరం వుంది. మీ నియోజకవర్గమైనా, ఎక్కడైనా సరే రాష్ట్రమంతటా ఇది ఒక పెద్ద ప్రధానమైన సమస్య అయింది. కొన్ని బలహీనతల వల్ల ప్రజలు తాగుడుకు అలవాటై వారి జీవితాలను నాశనం చేసుకుంటున్నారు. అన్ని రాజకీయ పార్టీల వాళ్లు చెప్పింది మీరు విన్నారు. ఎక్కడ చూసినా ఏమీ జరుగుతోందంటే, బెల్ట్ షాపులను వివరీతంగా పెట్టేసి, ప్రజలను తాగుడుకు బానిసలను చేస్తున్నారు. తాగడానికి మంచినీరు లేదు, కరెంటు లేదు కానీ, మధ్యం మాత్రం 24 గంటలూ, **round the clock** సరఫరా చేసే పరిస్థితికి వచ్చారు. ఇది వాస్తవం . దీని ద్వారా మీరు ఆదాయం వివరీతంగా పెంచుకుంటున్నారు. పేద వారి కోసం చేపట్టిన ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా సంపాదించిన డబ్బులు, కూలీ డబ్బులు అన్నీ ఈ మద్యానికే వస్తున్నాయి. చాలా గ్రామాలలో పేద వారు తాగుడుకు అలవాటైపోయి, అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు . ఏ హాస్పిటల్ కు వెళ్లినా ,తాగుడుకు సంబంధించిన కేసులే ఎక్కువగా రిపోర్టు అవుతున్నాయి. మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను, ఎక్సైజ్ ద్వారా వచ్చిన మొత్తం ఆదాయం ఎంత? అదే మాదిరిగా ఎక్సైజ్ వల్ల రాష్ట్రంలో ప్రజలు గవర్నమెంటుకు ఎంత కడుతున్నారు **or otherwise** వారికి ఎంత ఆదాయం వస్తోంది? కనీసం మీరు మానవతా దృక్పథంతోనైనా ఆలోచిస్తారా లేదా?

ఉ.11.40

ఈ రోజు వెల్ఫేర్ ప్రోగ్రామ్ కు ఎంత పెడుతున్నారు? ఎక్సైజ్ ద్వారా ఎంత ఆదాయం వస్తుంది? రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల పథకం, సంక్షేమ పథకాలకు, వెల్ఫేర్ కు , ఎడ్యుకేషన్ కు ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారు? ఇది పేద వారి రక్షాన్ని త్రాగడం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఈ రోజు కావాలని మా మీద చెబుతున్నారు. మా రాష్ట్ర ప్రజల మీద చెప్పి ఆరోపణ చేశారు. ఇది భాష్యం కాదు. దీనిని ఖండిస్తున్నాను. ఎక్కడా బెల్టు షాపు లేవని చెప్పారు. మీరు ఏ పేరు పెట్టారో తెలియదు. అనాథరైజ్డ్ షాప్స్ పెట్టామని అన్నారు. వాటిని ఇన్ కమ్ షాప్స్ అని అనుకుంటున్నారా? లేక ఆదాయాన్ని కూడకట్టుకునేవి అని అనుకుంటున్నారా? ఎక్కడున్నాయని అన్నారు. ఏ ఊరు అయినా సెలెక్ట్ చేసుకోండి. నేను వస్తాను. బెల్టు

షాప్స్ అనబడే అనాథరైజ్డ్ షాప్స్ ఉన్నాయో లేదో తేలుద్దాము. టెంపుల్ లేదు, స్కూల్ లేదు రోడ్డు రోడ్డుకూ ఉన్నాయి. త్రాగడానికి మంచినిరు లేవు కాని 24 గంటలూ చీప్ లిక్కర్ బ్రహ్మాండంగా సప్లై చేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం రాకముందు క్వార్టర్ బాటిల్ రు.25లు అయితే ఇప్పుడది ఎక్కడ చూసినా రు.50 ల నుండి రు.90లు అమ్ముతున్నారు. దానికి ఎమ్ఆర్పి లేదు. ఇష్టారాజ్యంగా అమ్ముతున్నారు. మోనోపొలీ పెడుతున్నారు. ఇన్ని జరుగుతున్నా కూల్ గా మాట్లాడుతున్నారు. కనీసం మానవత్వంతో ఆలోచించండి. చాలామంది త్రాగి చనిపోతున్నారు. మీ నియోజక వర్గంలో త్రాగి త్రాగి చనిపోయారు. ఒక గ్రామంలో ఒకే నెలలో ఐదు మంది త్రాగి త్రాగి చనిపోయారు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు నిరసన అని చెప్పారు. Is this the way registering protest?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: నేను మిమ్మల్ని రెక్విస్ట్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: నేను కూడా మిమ్మల్ని రెక్విస్ట్ చేస్తున్నాను. అర్థ గంట చర్చకు అలౌ చేస్తాను. అందరు మెంబర్స్ ప్రాటెస్ట్ చేసి బయట వెయిట్ చేస్తున్నారు. Please complete it.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: సమస్యకు పరిష్కారం ఆలోచిస్తాము . ప్రజలు నన్ను అడిగారు. అసెంబ్లీలో రెయిజ్ చేయండి అని అన్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే లిక్కర్ ను ప్రమోషన్ చేయము, అవసరమైతే బెల్టు షాపులను అన్నిటిని, అనాథరైజ్డ్ షాపులను అన్నిటిని మూసి వేసి నియంత్రణ చేస్తాము. చాలా స్పష్టంగా మేము హామీ ఇచ్చాము. ఇంప్రాక్టికల్ గా మొత్తం మూసివేయమని అనలేదు. దీనిని ఆదాయంగా చూస్తున్నారు. పేదవారి రక్తాన్ని త్రాగుతూ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు పెట్టామని అంటున్నారు. అనాథరైజ్డ్ షాప్స్ ను మూయండి, వాటి మీద నియంత్రణ పెట్టండి. దానిని ఆదాయ వనరుగా చూడకండి. ఏ విధంగా సమర్థిస్తారు? ఎక్సైజ్ ద్వారా రు.6000కోట్లు సెల్స్ ట్యాక్స్ ద్వారా రు.6000 కోట్లు అంటే మొత్తం రు.12000 కోట్లు వస్తుంది. మొత్తం సంక్షేమ కార్యక్రమాలను .....

(అంతరాయం)

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణ: క్లారిఫికేషన్ సర్. వారి డిప్యూటీ లీడర్ మాట్లాడుతూ వాకౌట్ చేస్తామని అన్నారు. మీ గొప్పతనం ఏమిటంటే ప్రపంచమంతా ఒప్పుకుంటుంది కాని మీరు ఒప్పుకోరు.

మిస్టర్ స్పీకర్: లీవ్ ఇట్ హియర్.

శ్రీ కొణతాల రామకృష్ణ: వారు అనుభవం ఉన్న ముఖ్యమంత్రి. ప్రతిపక్ష నాయకులుగా మంచి అనుభవం సంపాదించారు. హౌస్ కు వచ్చేటప్పుడు కొద్దిగా కోఆర్డినేట్ అయి ఎవరు మాట్లాడాలి, ఏ విషయం మీద స్టాండ్ తీసుకోవాలి అని నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది. వారి డిప్యూటీ లీడర్ ఒకటి అంటారు. వెంటనే వారి నాయకులు సెన్సార్ చేసి వాకౌట్ అంటూ కట్ కట్ అంటారు. మహిళా సోదరీమణి ఇంకొకటి అంటారు. ఒకే ఇష్యూ మీద నలుగురు ప్రాటెస్ట్ చేస్తామంటే, మీ పార్టీ పరిస్థితి ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. కనీసం ఎవరు మాట్లాడాలి? పార్టీ విధానం ఏమిటి? అసలు వారి పరిస్థితి అర్థం కావడం లేదు.

(అంతరాయం)

గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుల మీద మాకు పూర్తిగా గౌరవం ఉంది. వారు మొన్ననే 117 రోజులు బస్ యాత్ర చేశారు. అందులో అనుభవాల గురించి ఇక్కడ కంటే కూడా వేరే ఒక సమావేశం పెట్టుకొని చర్చించుకుందాము. రాజకీయ జీవితం మొదలు పెట్టాక పార్లమెంటులో ప్రాక్టీసిస్కు వ్యతిరేకంగా ఎప్పుడూ మాట్లాడలేదు. అన్పార్లమెంటులో భాష ఉపయోగించలేదు. ఏ సభ్యులనూ అగౌరవపరచలేదు. అందరినీ గౌరవించే విధంగా మాట్లాడుతున్నాను. ఈ సభలో సభ్యులు కాని వారిని మెన్షన్ చేయలేదు. ఒకసారి రికార్డు చూడండి. గౌరవ సోదరీమణి గురించి అగౌరవంగా మాట్లాడలేదు. వారికి ఇష్యూ లేదు, ఏదో ఒకటి మాట్లాడాలి కాబట్టి మహిళలను రెచ్చగొట్టాలనే తాపత్రయం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఆవిడకు పుట్టిన బుద్ధి కాదు. జనార్థన్ రెడ్డిగారు వెనుక నుండి పొడుస్తుంటే ఆవిడ అలా మాట్లాడింది. ఈ ప్రభుత్వం చాలా చిత్తశుద్ధితో ఉంది. ప్రతిపక్ష నాయకులు చాలా అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం పేదవారి రక్తాన్ని త్రాగుతున్నారని అన్నారు. వారు పూర్తిగా సంపూర్ణ నిషేధం చేస్తామని అన్నారు. వారు ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన రోజున మహాత్మాగాంధీగారి మీద ఆన చేసి రాష్ట్రంలోనే కాకుండా దేశ వ్యాప్తంగా కూడా అమలు చేస్తామని, మా ప్రభుత్వం కేంద్రంలో ఉందని వారు చెప్పారు. బహుశా వారు అది మరచిపోయారో ఏమో. దేశ వ్యాప్తంగా ఎలా ఉన్నా మన రాష్ట్రంలోనే ఆరు నెలలు తిరగకుండా ఈ సారాను తీసుకువచ్చారు. వారు బెల్టు షాప్సును పెంచి పోషించి చాలా బాగా అభివృద్ధి చేశారు. ఈ ప్రభుత్వం రక్తం త్రాగుతుందని అన్నారు. అంటే గతంలో సారా నిషేధం విధించాక వారు ఏ రక్తం త్రాగారు? వారు మనుష్యుల రక్తం త్రాగలేదా? వారికి సంతృప్తి కరమైన సమాధానం చెప్పే వరకు మేమంతా గొడవ పెడతామంటే ఎలా? వారు మాక్ అసెంబ్లీ పెట్టుకొని వారి సభ్యులతో ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులను పెట్టుకొని వారికి కావలసిన సమాధానం చెప్పుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు.

(అంతరాయం)

దశల వారీగా అంతా నిషేధం చేస్తామని చెప్పాము. అంతా నిషేధం చేస్తామని ఎక్కడా చెప్పలేదు. బెల్టు షాపు విషయంలో ఈ ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటంటే బెల్టు షాపును అరికట్టాలి. బెల్టు షాపు అనే పదం చట్టంలో లేదని కాదు. అసాధికారికంగా సారా అమ్మారు. షాపు లేవని చెప్పలేదు. అటువంటివి మా నోటీసుకు వచ్చాయి. అటువంటివి నాలుగు వేల కేసులు పెట్టాము. వాటిలో 3900 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఈ మహిళల మీద గౌరవం లేదని వారి సోదరీమణి చెప్పింది. దేశంలో ఏ ప్రభుత్వం అయినా మహిళల సాధికారిత మీద వారు సంపాదించుకొని వారి స్వశక్తి మీద ఆదాయం పెంచుకోగలిగారంటే అది మా ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలోనే. మహిళలకు పాపలా వడ్డీకి రు.11వేల కోట్లు రుణాలు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేస్తున్నాము. రాజ్యాంగపరంగా చట్ట సభలలో, స్థానిక సంస్థలలో 33 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించడం జరిగింది. బెల్టు షాపులను అరికట్టే విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉంది. అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటాము.

ఉ.11.50

అందులో అటువంటి ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఎక్కడైనా, మందిరాలు, మసీదుల దగ్గర షాపులుంటే, మా నోటీసుకు తీసుకొస్తే తప్పనిసరిగా కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాం, ఉప్పికించే సమస్య

లేదు. అన్ని కఠిన చర్యలు తీసుకోవడానికి మేము సిద్ధంగా వున్నామని మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అంతేగాకుండా..

MR. SPEAKER : Minister garu, one minute, they want to protest now.

శ్రీ కొణతల రామకృష్ణ : అధ్యక్షా, నేను ముందే చెప్పాను . వారు ప్రొటెస్ట్ లేదని చెప్పి కూర్చున్నారు. I am not going to yield.

MR SPEAKER: Now, we will leave it here.

శ్రీ కొణతల రామకృష్ణ : ఆయన పెద్ద కన్ఫ్యూజన్లో వున్నారు. ఒకసారి ప్రొటెస్ట్ అంటున్నారు, ఒకసారి కూర్చుంటున్నామన్నారు, ఒకసారి నాయకులంటారు, మరొకసారి డెప్యూటీ నాయకులంటారు, ఒకసారి సోదరీమణి మాట్లాడతారని అంటారు, ఏమీ నిర్ణయం తీసుకోలేకపోతున్నారు. వెనుక ఒక పాలసీ, ముందొక పాలసీ . రేపైనా ముందు నిర్ణయించుకొని రమ్మని చెప్పండి అధ్యక్షా . మొత్తం కన్ఫ్యూజన్లో వుంటూ సభా సమయాన్ని వృధా చేస్తున్నారు. ఈరోజు ప్రజలందరూ కూడా గమనిస్తున్నారు. దయచేసి ఈ సభా సమయాన్ని వృధా చేయకండి. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో వుంది. ఏదైతే చెప్పామో అది చేస్తాం, ప్రజలు మద్యపాన వ్యసనాన్ని మానుకోవడానికి కావలసిన అన్ని చర్యలు తీసుకోవడానికి ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కృషి చేస్తుంది. అధ్యక్షా, వారికి ఓపిక వుంటే మాతో సహకరించమని చెప్పండి. అందరమూ కలిసి చేద్దాం . వాళ్లు ఇప్పటికీ మద్యపాన నిషేధం చేస్తామని చెప్పలేకపోతున్నారు. ఎందుకంటే వాళ్లు ఇచ్చిన వాగ్దానం వాళ్లే తప్పి, ఈరోజు ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించారు. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమని, రెండు రూపాయలకు కేజీ బియ్యమని, హార్ప్సవర్కుకు రూ. 50 లని చెప్పి, చివరికి ఎజెండా మార్చి ఈరోజు ప్రతిపక్షంలో కూర్చునే పరిస్థితి వచ్చింది. రేపు ఆ పరిస్థితి కూడా రాదేమోననిపిస్తోంది.

MR. SPEAKER: The following papers are deemed to have been laid on the table of the House.

సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. "A copy in each of the following Ordinances, as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India:

1. The Andhra Pradesh University of Law Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.6 of 2008).
2. The Jawaharlal Nehru Architecture and Fine Arts University Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.12 of 2008).
3. The Jawaharlal Nehru Technological Universities Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.13 of 2008)"

2. "A copy of the Andhra Pradesh Rural Electric Co-operative Societies (Temporary Provisions) (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.4 of 2008), as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India"
3. "A copy of the Andhra Pradesh Land Reforms (Ceiling on Agricultural Holdings) (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No. 10 of 2008), as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India"
4. "A copy of the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.7 of 2008), as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India"
5. "A copy in each of the following Ordinances, as required under Clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India:
  1. The Andhra Pradesh Municipal Tramways (Construction, Operation and Maintenance) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.5 of 2008).
  2. The Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No. 9 of 2008).
  3. The Hyderabad Metropolitan Development Authority (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.11 of 2008)"
6. "A copy of the Andhra Pradesh Vaidya Vidhana Parishad (Amendment) Ordinance, 2008 (A.P. Ordinance No.8 of 2008), as required under clause 2 (a) of article 213 of the Constitution of India."

సభా సమక్షములో పెట్టిన పత్రములు

"A copy of the report on the decision of the Business Advisory Committee taken at its meeting held on 25th August, 2008."

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు (కొనసాగింపు)

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సభ్యులు పోడియం దగ్గరకు వచ్చారు.)

MR. SPEAKER : Protest has already been registered. వారు మాట్లాడతామన్నారు, మాట్లాడారు. He has already registered his protest. Kindly don't make mockery of the House. Please go back. Protest has already been registered. Kindly understand. The protest has been registered already. ముందు వాకౌట్ అన్నారు, తర్వాత కాదు, కూర్చుంటామన్నారు . That has been registered.

శ్రీ యన్ . చంద్రబాబు నాయుడు : మేము ఏమి చెప్పాలనుకుంటున్నామో అది మీరే చెప్పేస్తున్నారు. చాలా అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారు. మీరు రికార్డు చూడండి.

MR. SPEAKER : He has already registered his protest అని చెప్పాను. గౌరవ సభ్యులు వెంకట్రావుగారు మాట్లాడుతూ he has registered his protest.

శ్రీ యన్ . చంద్రబాబు నాయుడు : వారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. మీరు సరిగా వినకపోతే రికార్డు తెప్పించుకుని చూడండి.

MR. SPEAKER : O.K., I will ask for the records also. What is that you want now? Do you want to register the protest again? Kindly register your protest. Then if you want.... (with wrathful voice)

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : ఎందుకండీ మీకు అంత కోపం? ఆయన మాట్లాడితే మీకు కోపం లేదు, మేము మాట్లాడితే మాత్రం మీకు కోపం వస్తుంది.

MR SPEAKER: Kindly register your protest. What way can I help you? If there is confusion, I cannot say anything.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు : మాకు కన్ఫ్యూజన్ లేదు, మీకుంది, వాళ్లకుంది. మేము క్లారిటీతో వున్నాం .

MR SPEAKER: I may be confused. I agree. If there is confusion, it may be applicable to anybody, you may be confused or I may be confused. After all we are all human-beings. నేను కన్ఫ్యూజ్ అయితే మీరు చెప్పండి, మీరు కన్ఫ్యూజ్ అయితే నేను చెబుతాను. When, I am confused, you have to tell. There is nothing to worry. Only thing is..... Kindly listen to me. I want to just set the records straight. The issue here is all the Floor Leaders నిన్న డిస్కైడ్ చేశారు. అందరూ ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఏమి చెప్పారంటే, పది గంటలకల్లా క్వశ్చన్ అవర్ ముగించండి, any left over questions వుంటే deemed to have been answered అని చెప్పండని అన్నారు. ఈరోజు లాస్ట్ క్వశ్చన్ ఇంపార్డెంట్ అంటే దాన్ని 10.30 తర్వాత తీసుకున్నాం, till 11.30 a.m. it continued. వీళ్లు అడగాల్సింది వీళ్లు అడిగారు, వాళ్లు చెప్పాల్సింది వాళ్లు చెప్పారు. దాని తర్వాత, వెంకట్రావుగారు మాట్లాడుతూ - నేను నిరసన తెలిపేకంటే ముందు అరుణగారు మాట్లాడుతారు, దానికి మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెబుతారు, తర్వాత మేము నిరసన తెలుపుతామన్నారు. ఆమేరకు అరుణగారు మాట్లాడారు, మినిస్టర్ గారు సమాధానం చెప్పారు. But she is not happy. ఆ తర్వాత మీరు నిరసన తెలిపారని నేను భావించాను. మీరు ముందు వాకౌట్ అన్నారు, లేదు కూర్చుంటామన్నారు. O.K., I left it to you. Then, I wanted to give opportunity to other Members. మిగతా సభ్యులు కూడా అయిపోయారు, తర్వాత Leader of the Opposition లేచి లేదు, లేదు, నేను మాట్లాడుతానని అన్నారు. I have permitted him. క్వశ్చన్ అవర్ లో ఇంత flexibility, time ఎక్కడైనా దొరుకుతుందా? This is not good. నేను సబ్జెక్ట్ యొక్క ప్రాధాన్యతను తగ్గించడం లేదు. మీరు కావాలను కంటే దాన్ని అర గంట చర్చ క్రింద చేపట్టండి I myself volunteered that if the matter is important, kindly go for half an hour discussion. Even that is not agreeable.

డా. నాగం జనార్ధన్ రెడ్డి : ఇప్పుడే కన్వర్ట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్ధన్ రెడ్డిగారూ, ఏమి మాట్లాడుతున్నారు మీరు? ఇంతైన తర్వాత ఇప్పుడే కన్వర్ట్ చేయండంటే what is this ? ఇంత పట్టింపు ఎందుకు? With all respect, with all humility, I am appealing to you all. ఇంత flexibility వుంది .....

శ్రీ కె. రోశయ్య : అధ్యక్షా, నిన్న ఒంటి గంటకు చేసుకున్న నిర్ణయాలు ఈరోజు ఉదయం 8.30 గంటలకు అమలు చేసేందుకు వీలు లేకుండా ఆమాటను అక్కడే వదలేసి సభలో కార్యక్రమాలు సాగుతున్నాయి. మొట్టమొదట్లో నిన్న వారు కూడా చెప్పారు. నేను రిక్వెస్ట్ చేశాను చంద్రబాబు నాయుడు గారిని. ఏదైతే listed business వుందో అది టేకప్ చేద్దామని, price rise మీద మాట్లాడుకుందామని నిన్న మనమంతా ఒప్పుకున్నాం కదా అధ్యక్షా ! నిన్న ఒప్పుకున్న తర్వాత కూడా దాని మీద నేడు ఒక అరగంట వృధా చేశారు. వది గంటలకల్లా క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోతుంది, జీరో అవర్లో ఏమైనా వుంటే లిమిటెడ్ గా మాట్లాడుకుని, సభా కార్యక్రమాలు సజావుగా నడుపుకుందాం, ప్రజా సమస్యలపై చర్చించడానికి ఆస్కారం ఉంటుందని చెప్పాం . ఇటీవల వడిన అధిక వర్షాల వల్ల నష్టపోయిన రైతుల విషయం, అలాగే ఎరువులు దొరకడం లేదనే విషయాలన్నింటిపై సమగ్రమైన చర్చ తీసుకుందాం . టీ బ్రేక్ అయిన తర్వాత ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ వదలొండు గంటలకు మొదలు పెట్టి మధ్యాహ్నం 1.30 గంటల వరకు కంటిన్యూ చేద్దామనుకున్నాం . కానీ నేడు 12గంటల వరకు కూడా క్వశ్చన్ అవర్ పూర్తి చేసుకోవడానికి సాధ్యం గాకుండా ఎవరు వ్యవహరిస్తున్నారు? స్పీకర్ గారిని నిందిస్తే ఉపయోగమా? లేదు, ఎవరు కారణం?

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు : మీ వెనక వున్న వారే .

శ్రీ కె. రోశయ్య : అచ్చన్నాయుడు గారూ, మా వెనక వున్నవారు, మీ వెనక వున్న వారి సంగతి తర్వాత . నిన్న చేసిన నిర్ణయాన్ని నిన్ననే అక్కడే గాలికి వదలేసి ఈరోజు ఎవరు సభలో వ్యవహారం చేస్తున్నారు? వాళ్లలో నేనేదో మార్పు వస్తుందని అనుకున్నాను, మార్పు వస్తుందని ఆశించాను, మార్పు రావాలని కోరుకున్నాను. కానీ ఏ మార్పు కనిపించడం లేదు. నేను చెప్పినట్లే సభను నడిపించాలి, లేకపోతే సభ నడవడానికి వీలు లేదనే తీరులో వ్యవహరిస్తున్నారు. ఒక మాటంటే దానికి పరుషంగా రియాక్ట్ అయి మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడకూడదు . ఏమి పద్ధతి ఇది ?

MR SPEAKER: Yes, if you want to register your protest once again, please register.
మ. 12.00

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: మాకు ఎవరి ఆర్డర్ అవసరం లేదు. మీరు 24 గంటలూ డిల్లీకి వెళ్లి సలామ్ చేస్తూ *★★* చేస్తారు. మీకు మమ్మల్ని నిమర్శించే హక్కు లేదు. అది గుర్తు పెట్టుకోండి. ఇక్కడ ఉత్తరకుమారుడు ప్రగల్భాలు పలికి డిల్లీకి వెళ్లి అక్కడ ప్రదక్షిణలు చేసి వస్తారు. మాకు ఆ కర్మ పట్టలేదు. తెలుగువాడి ఆత్మగౌరవం కాపాడింది తెలుగుదేశం పార్టీ. మాకు ఏ విధమైన కన్ఫ్యూజన్ లేదు. మీకు కన్ఫ్యూజన్ ఉంది. ఏ విధంగా మిమ్మల్ని మీరు సమర్థించుకోవాలో తెలియక మమ్మల్ని అంటున్నారు. ఈ విషయంలో ఎన్నో మాటలు మాట్లాడారు. రేపు ఎన్నికలు జరిగితే ఇక్కడున్న వారు రారని చెబుతున్నారు. ఎవరు రారో తెలుస్తుంది. మీకు ధైర్యం ఉంటే ఈరోజే అసెంబ్లీని డిజాల్స్ చేయండి. డిజాల్స్ చేసాక ఎన్నికలకు వెళ్దాము. అప్పుడు ఎవరు గెలుస్తారో తెలుస్తుంది. మీరు ఊరికే మాట్లాడతారు. రేపటి ఎన్నికలలో ఎవరిని గెలిపించాలో ప్రజలు తేలుస్తారు. 70 మంది మూడవ ఫ్లోలో ఉన్నారని .....

* Expunged as ordered by the Chair

శ్రీ కె. రోశయ్య: అధ్యక్షా, ఒక్క మాట. సభా కార్యక్రమాలను సజావుగా నడుపుకుందాం అన్న దానికి ఇది నిదర్శనం అవుతోంది. మీరు డిల్లీకి ★★ అని వారన్నారు. ఇంకొకరు ఇంకొక దానికి ★★ అంటారు. ఈ ★★ సంగతి పక్కన పెట్టమనండి. ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో శాసనసభను రద్దు చెయ్యమంటారా? మీరేమైనా డిక్లేటారా? నలుగురు పార్లమెంట్ మెంబర్స్ గా ఉండి, పార్లమెంట్ ను రద్దు చెయ్యమంటారా? ఏమి కోరికలండి? బాగా కష్టపడి తిరిగొచ్చి కొంత ఆలోచనతో వస్తారు, ఎన్నో కార్యక్రమాలు జరుగుతాయనుకున్నాము. మీరు ఎంతో అనుభవం గడించారు. ఎన్నో విషయాలు చెబుతారు దానికి మేము కూడా కొంత చెబుదామని అనుకున్నాము. అంతేకాని, శాసనసభను రద్దు చెయ్యండి అంటారేంటి? శాసనసభ రద్దు కాదు. అయిదేళ్లూ శాసనసభ సక్రమంగా కొనసాగుతుంది. సకాలంలో ఎన్నికలు వస్తాయి. మీరు అక్కడ మొదటి వరసలో కూడా ఉండరు, వెనక్కి వెళ్లవలసిందే! మేము ఇక్కడే ఉంటాము. ఇది ప్రజల కోరిక.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, రోశయ్య గారంత దూరదృష్టి నాకు లేదు. రాబోయే ఎన్నికలలో వారు ఓడిపోతారని పేపర్స్ లో చూసాము. అప్పుడే కౌన్సిల్ సీటు కూడా రిజర్వ్ చేసుకొని, మార్చిలో కౌన్సిల్ కి వెళ్లాలని నిర్ణయించుకున్నారంట. వారికి చాలా దూరదృష్టి ఉంది. ఎవరు ఏ నిర్ణయం తీసుకుంటారో మీకే తెలుస్తుంది. మీరు లేటుగా వచ్చారు. మా ఎం.ఎల్.ఎ గారి గురించి మీ మంత్రి గారు మాట్లాడారు.

నేను గవర్నమెంట్ ని క్రిటిసిజ్ చెయ్యలేదు. డిపార్ట్ మెంట్ వారిచ్చిన లిస్ట్ ప్రకారం నేను మంత్రిగారిని అడిగాను. ఎంత ఆదాయం వస్తుందని అడిగితే మంత్రి గారు చెప్పలేదు. ఓన్లీ ఎక్సైజ్ ఆక్షన్ గురించి చెప్పారు, సేల్స్ ట్యాక్స్ గురించి చెప్పలేదు. బెవరేజ్ కార్పొరేషన్ కి ఎంత ఆదాయం వస్తుందంటే చెప్పడం లేదు. బెల్ట్ షాపులు టెక్నికల్ గా లేవని అంటున్నారు. అనాథరైజ్డ్ షాప్స్ ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఒక ఊరిలో పది, పదిహేను దాకా అన్ ఆథరైజ్డ్ బెల్ట్ షాపులున్నాయి. వాటిని క్లోజ్ చెయ్యండి అని అడిగాము. దానికి సమాధానం లేదు. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. చాలా మంది త్రాగుడుకి అలవాటు పడ్డారు. కొంత మంది బలహీన పడ్డారు. పేదవాళ్ల రక్తం పీల్చే విధంగా లిక్కర్ ధర పెంచారు. 25 రూపాయలుండే క్వార్టర్ బాటిల్ ఇప్పుడు యాభై నుండి తొంభై రూపాయలు పలుకుతుంది. ఇది వాస్తవం కాదా? వాస్తవం కాదని అంటే నేను నిరూపిస్తాను. దీనికి సమాధానం చెప్పలేరు. సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అంటున్నారు. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని పెట్టారు. లిక్కర్ రేట్స్ పెంచి పేద వాళ్లను దోచుకునేటట్లు చేస్తున్నారు. చీప్ లిక్కర్ వలన చాలా మంది అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారు. కొంత మంది చనిపోతున్నారు. తాగి తాగి ఆడవాళ్లను కొడుతున్నారు. విపరీతమైన గొడవలు జరుగుతున్నాయి. చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయి. అన్ ఆథరైజ్డ్ బెల్ట్ షాపులను క్లోజ్ చెయ్యమని అడుగుతున్నాము. చీప్ లిక్కర్ ని ఆదాయం క్రింద చూడొద్దని అడుగుతున్నాను. ఎక్సైజ్ కి సంబంధించి పదకొండు వేల కోట్ల రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. మీరు దానిని సమర్థించుకోలేరు. మీరు ఎలక్షన్ మానిఫెస్టోలో పెట్టిన దానిని అమలు చెయ్యండి. పేద వాళ్ల పొట్టను కొట్టి వారి రక్తం తాగి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామని చెబుతూ వారిని మోసం చేస్తున్నారు. జాతి నిర్వీర్యం అయిపోతుంది. చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం మొండి వైఖరితో ముందుకు వెళ్తుంది. మద్యపానాన్ని పెంచి పోషిస్తున్నారు, రాష్ట్రం చాలా భయంకరంగా తయారయ్యింది. ఆ రోజు మేము టోటల్ ప్రొహిబిషన్ అని చెప్పలేదు. మద్యపాన నియంత్రణ చెయ్యాలి. ఇటీవల ఒక జీవో తెచ్చారు. లూజ్ సేల్స్ అమ్ముతున్నారు. చీప్ లిక్కర్ ను ప్రమోట్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది.

ఒకప్పుడు మద్యంషాపులు ఎనిమిది, తొమ్మిది గంటలకు క్లోజ్ అయ్యేవి, ఇప్పుడు రాత్రి పన్నెండు అయినా క్లోజ్ అవ్వడం లేదు. తెల్లవారేదాకా తెరిచే ఉంటున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం పేద వాళ్ల రక్తం తాగుతున్నది. వారి డబ్బుతో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అంటున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదం. జాతి నిర్వీర్యం అయిపోతుంది. దీనిపైన ఎదురుదాడి చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు మానవతా దృక్పథంతో ఆలోచించాలి. దారుణమైన పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఏర్పడింది. వీళ్లు ఈ విధంగా చెయ్యడం వల్ల మేము నిరసన తెలియజేస్తూ వాకపుట్ చేస్తున్నాము.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీసభ్యులు సభ నుండి వాకపుట్ చేశారు)

SRI KOMIREDDY RAMULU(Metpally): Sir, we are all aware and the State is also aware that our Hon'ble Chief Minister and the Hon'ble Minister for Excise have done commendable job in the State as per the Policy. The Excise policy is good. There is no criticism from any quarter as such. చంద్రబాబు నాయుడు గారు పబ్లిసిటీ కోసం కావాలని క్రిటిసిజ్ చేస్తున్నారు. ఇప్పటి ప్రభుత్వంలో ఎలాంటి పొరపాట్లు లేవు. ఎక్సైజ్ పాలసీ చాలా బాగా నడుస్తుంది. ఎక్కడా క్రిటిసిజం లేదు. ఈయన కావాలని క్రిటిసిజ్ చేస్తున్నారు. అప్పర్ హౌస్ గురించి ఆయన కామెంట్ చేశారు. రోశయ్య గారు అసెంబ్లీకి రావడానికి కష్టం అందుకే కౌన్సిల్ కి వెళ్లాలని చూస్తున్నారని అన్నారు. **He is insulting the upper House.** సీనియర్ సిటిజన్స్ పార్లమెంట్ వర్క్ చెయ్యడం కోసం వెళ్తారు. మన్మోహన్ సింగ్ గారు కూడా అప్పర్ హౌస్ మెంబర్! పార్లమెంటరీ వర్క్ చెయ్యడం కోసం, అసెంబ్లీ వర్క్ చెయ్యడం కోసం, ప్రభుత్వ పని చెయ్యడం కోసం ఏ పొలిటికల్ పార్టీ అయినా అప్పర్ హౌస్ కి డెవ్యూట్ చేస్తారు.

మ.12.10

సాధారణంగా ఎగువసభను వారు విమర్శిస్తూ మాట్లాడడం మంచిది కాదు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా కూడా పనిచేశారు. ఎగువసభ గురించి వారికి తెలియకపోవడం, రోశయ్యగారి గురించి ఇలా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. వారు మాట్లాడుతూ ఈ పాలసీమీద మానవతా దృక్పథంతో టేకప్ చేయమని ముఖ్యమంత్రిని కోరారు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో వారు ఏమి చేశారు? పోలీసు స్టేషన్ లోనే సారాయిని పెట్టి పోలీసు స్టేషన్ ను సారాయి కొట్టులుగా తయారుచేశారు. గతంలో ఉన్న నిషేధాన్ని ఎత్తివేసి ఈ రాష్ట్రంలో అందరి కంటే ఎక్కువ తాగించే అలవాటు చేసిన ఆయన వైఖరికి నిరసనగా నేను ప్రోటెస్ట్ చేస్తున్నాను.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, చాలా దురదృష్టకరమైన పరిస్థితుల్లో ఈ సభ నడుస్తుందని చెప్పడానికి నాకు చాలా బాధగా ఉంది. నిన్న బీవీసీలో చర్చ జరిగి ఇప్పటికి ఇరవై నాలుగు గంటలు కూడా కాలేదు. బీవీసీలో నిర్ణయించిన ప్రకారం తప్పనిసరిగా పదిన్నర గంటలకు ప్రశ్నోత్తరాలు పూర్తిచేసి, తరువాత పదిహేను నిమిషాలు జీరో అవర్ కు కేటాయించి, ఆ తరువాత పదిహేను నిమిషాలు టీ బ్రేక్ ఇచ్చి, పదకొండు గంటలనుంచి ఒకటిన్నర గంటవరకు అనగా రెండు గంటలసేపు చర్చించాలని, మొదటిరోజున వ్యవసాయానికి, రైతులకు సంబంధించిన సమస్యలపై సభలో చర్చించాలనే విషయం అందరూ కలిసి మాట్లాడుకోవడం జరిగింది. బీవీసీలో నిర్ణయించిన ప్రకారం ఒక్కటి కాకపోతే ఒక్కటి కూడా అమలుజరగకుండా ఇక్కడ వ్యవహరించడం ఏమాత్రం వద్దతిగా లేదు. తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న పెద్ద మనిషి ప్రస్తుతం ప్రతిపక్ష నాయకులుగా ఉంటూ సభలో బాధ్యతగా వ్యవహరిస్తారని, హుందాగా అనుకుంటూ గానీ ఇంత బాధ్యత లేకుండా, ఇంత అన్యాయంగా చేస్తున్నారంటే ఏమనుకోవాలి. ఆయన ముందు సభలో లేడు, బయట ఉన్నాడు. ఎందుకు బయటకు వెళ్లారో తెలియదు. వారి పార్టీ తరపున కొత్తగా నియమితులై ఉన్న డిప్యూటీ స్పీకర్ లీడర్ సభలో ఉన్నారు. అంతకు ముందున్న డిప్యూటీ స్పీకర్ లీడర్ ఆయన పక్కన నాలుగు సంవత్సరాలున్న వ్యక్తి

ఆయనపై విశ్వాసం లేక బయటికి వెళ్లి కొత్త పార్టీ పెట్టుకున్నాడు. దానితో కొత్త డిప్యూటీ లీడరును తెచ్చుకున్నాడు. ఆయన ఎప్పుడు ఖాళీ చేస్తారోనని మా పార్టీ సభ్యులు కొందరు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. కానీ నేను అనడంలేదు. వారి పార్టీ తరపున వారి డిప్యూటీ లీడర్ నిరసన చెబుతూ వాకౌట్ అని కూడా ఉచ్చరించారు కానీ వాకౌట్ చేస్తున్నామని చెప్పలేదు. అంతలోపల వారి నాయకుడు వచ్చి కూర్చోనడంతో డిప్యూటీ ఫ్లోర్ లీడర్ కూర్చున్నారు.

ప్రతిపక్ష నాయకులు గంటసేపు ఇంత అన్యాయంగా, ★★ సభా సమయాన్ని వృథా చేయడం ఏమైనా న్యాయమా? మిగిలిన పార్టీలు ఎంత పద్ధతిగా వ్యవహరించాయి? టీఆర్ఎస్ పార్టీవారు నిరసన తెలిసి కూర్చున్నారు. ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు, ఎంఐఎం, బీజేపీ వాకౌట్ చేశాయి. జనతా పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని పూర్తిగా సపోర్ట్ చేసింది. బీఎస్పీ ఏమీ మాట్లాడలేదు. సభలో చిన్న పార్టీలను చూసి అయినా ప్రధాన ప్రతిపక్ష పార్టీ నాయకుడు నేర్చుకోవాలి. ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులు తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా చేసినా కూడా ఆయన టీఆర్ఎస్, బీఎస్పీ, బీజేపీ, జేపీలను చూసినా నేర్చుకోవాలి. ఆఖరుకు ఎంఐఎంను చూసి అయినా నేర్చుకోవాలి. వారు వ్యవహరించిన పద్ధతి బాగాలేదు.

పెద్దలు రోజయ్యగారిని క్యాబినెట్లో నిర్ణయించిన ప్రకారం మా అందరి తరపున అనగా మంత్రిమండలి తరపున అధికార ప్రతినిధిగా నియమించాం. ఇప్పుడు సందర్భం, చెప్పాల్సిన అవసరం వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను. అది కేబినెట్లో తీసుకున్న నిర్ణయం. రోజయ్యగారికి సంవత్సరం క్రితం గుండె ఆపరేషన్ జరిగింది. ఆ సందర్భంలో నేను వెళ్లి వారిని పరామర్శించి, మీకు ఇప్పటికి 76 సంవత్సరాల వయసు పైబడింది, మీరు నియోజకవర్గానికి వెళ్లలేరు కావున వద్దని చెప్పాను. కానీ మీరు వారానికో, రెండు వారాలకో ఒకసారి నియోజకవర్గానికి వెళ్లాలని ప్రయాణాలు చేస్తే ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుందని చెప్పాను. **I being a Doctor**, ఈ వయసులో ఏదైనా రెస్పిరేటరీ ఇన్ఫెక్షన్ వస్తే ఎదురయ్యే ఇబ్బంది నాకు తెలుసు. గతంలో ఇదే సభలోని సభ్యులు శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు చాలా చిన్న వయసులో రెస్పిరేటరీ ఇన్ఫెక్షన్ వల్ల ఎంతో ఇబ్బంది పడి చనిపోయిన విషయం మనం చూశాం. రోజయ్యగారు ఆసుపత్రిలో ఆపరేషన్ చేయించుకున్నప్పుడు నేను పరామర్శించడానికి వెళ్లి, మంచిచెడ్డలు మాట్లాడి, మీకు వయసు 76 సంవత్సరాలు పైబడింది కాబట్టి, ఇక ప్రత్యక్ష ఎన్నికలలో పాల్గొనకపోవడం మంచిదని, ఎలాగూ శాసనమండలి వచ్చింది కాబట్టి మీకు అది సరైన వేదిక అవుతుందని చెప్పి, మీరు ఉన్నంతకాలం మీ సేవలను కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉపయోగించుకుంటుందని, దయచేసి ఇక నుంచి నియోజకవర్గానికి పోవడం తగ్గించమని, తప్పనిసరైన పరిస్థితుల్లో వెళ్లవలసివస్తే హెడ్ క్వార్టర్లలోనే ఉండి నలుగురిని పిలిపించుకొని మాట్లాడమని, గ్రామాలకు వెళ్లవద్దని, వచ్చే శాసనసభ ఎన్నికల్లో పోటీచేయవద్దని చెప్పాను. తరువాత నాలుగైదు సార్లు ఆయన వెళతానంటే వద్దని కోరాను. ఆయన ఇంకొకసారి వెళ్లవలసివస్తే మీతో చెప్పి వెళతానని చెప్పి వీలైనంతవరకు తగ్గించారు. అయినా కానీ తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో నియోజకవర్గానికి వెళుతున్నారు.

ఈ మధ్యన జరిగిన కేబినెట్ మీటింగ్ కు వెళ్లే ముందు సత్తిబాబు (శ్రీ బొత్త సత్యనారాయణ), రఘు (శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి) తదితర నలుగురైదుగురు మంత్రులు సమావేశానికి కలిసి వెళ్లవచ్చునని నావద్దకు వచ్చారు. వారు వచ్చినప్పుడు త్వరలోనే ఎన్నికలు వస్తున్నాయని చెబుతూ, ఈ మధ్య ఏదో సమస్య వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఎస్-ఈజడ్లపై, ఆరోగ్యశ్రీ పథకంపై విమర్శించినప్పుడు సంబంధిత మంత్రి అందుబాటులో లేకపోతే నేను వెంటనే రోజయ్యగారితో మాట్లాడి, ఒక రోజు ఆలస్యమైనా సంబంధిత మంత్రిని వీలుంటే

పిలిపించుకొని, ఇంకా అవసరమైతే అధికార్లను పిలిపించుకొని ప్రతిపక్షాలు నిమగ్నమైన విషయాల మీద రిబట్టల్ ఇవ్వాలి వచ్చిందని చెబుతూ, ఎలక్షన్ దగ్గరకు వస్తున్నందున మనం ఒప్పుకున్నా, ఒప్పుకోకపోయినా మంత్రులు ఎక్కువగా ఆ జిల్లాల్లో పర్యటిస్తుంటారు కావున ప్రభుత్వం పని చేయాలంటే మంత్రిమండలి తరపున స్పోక్స్ పర్సన్ ఉంటే బాగుంటుందని మీరు ఒప్పుకుంటే మంత్రిమండలి సమావేశంలో ఈ ప్రతిపాదన పెడతానంటే ఆ ఐదారుగురు మంత్రులు వెంటనే బాగుందని, అందరం ఎన్నికల సంవత్సరం కాబట్టి బిజీగా ఉంటాం కావున మీరు చెప్పింది బాగుందని చెప్పి నేను చెప్పిన ప్రతిపాదనను అంగీకరించారు. రోజయ్యగారికి ఆవరేషన్ జరిగినపుడు కూడా ఈ విషయం రోజయ్యగారిని కలిసి మాట్లాడినపుడు వచ్చే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేయవద్దని చెప్పాను. ఆయన కూడా స్థూలంగా ఒప్పుకున్నారు.

రెండు సమస్యలమీద నేను మాట్లాడమని చెప్పినపుడు, సంబంధిత ఆఫీసర్లను పిలిచి, సంబంధిత మంత్రులు కూడా హైదరాబాదులో ఉన్నారు కాబట్టి వారితో మాట్లాడి ప్రెస్ కాన్ఫరెన్స్ పెట్టి ప్రభుత్వ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ బాగా రిస్పెక్ట్ అవుతుందని చెప్పాను. నేను ఇంకొకటి కూడా అన్నాను. ఇంతకు ముందు ఎంత గట్టిగా మాట్లాడినా కూడా మన పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ ప్రజలకు తెలిసేది కాదు. ఎందుకంటే రెండు అత్యధిక సర్క్యూలేషన్ ఉన్న ప్రధాన పత్రికలు పూర్తిగా వన్ సైడెడ్ గా ఉన్నాయి. కానీ అదృష్టవశాత్తూ మన పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ తెలియజేయడానికి మంచి అవకాశం వచ్చింది కాబట్టి, అత్యధిక సర్క్యూలేషన్ ఉన్న పేపర్ మనది కాబట్టి ఇబ్బంది ఉండదని చెప్పి మన పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ ప్రజలకు వెళ్లాలని చెప్పాను.

మ.12.20

మన పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ ప్రజల్లోకి పోవాలి. **What all we are trying to say** అనేది మేము అనుకున్నది మా పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ ప్రజల్లోకి పోతే, మాకు వ్యతిరేకమైన పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ ఏదన్నా ఉంటే వాళ్ల పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ వాళ్లకు సంబంధించిన పత్రికల్లో వాళ్లెటూ తీసుకొని పోతున్నారు. చివరకు ప్రజలు నిర్ణయించుకొంటారు. **It is for the people to decide.** ఇంతకు ముందు వాళ్ల పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ వరకే ప్రజల్లోకి వెళ్లేది, ఇవాళ మన పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ కూడా ప్రజల్లోకి వెళుతుంది కాబట్టి ఇది ప్రాపర్ గా ఉంటుందని నాకు అనిపిస్తున్నది. కేబినెట్ లో ఇన్ ఫార్మల్ గా మాట్లాడుకొని **we have requested our Finance Minister to talk on behalf of the Government and we have also requested him to be our spokesman here in Hyderabad** అని అన్నాను. కేబినెట్ రొటీన్ ఎజెండా అయిపోయిన తరువాత మేమంతా కూర్చొని మాట్లాడుకొనే సమయంలో రోజయ్య గారిని రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. నేను ఆ ప్రపోజల్ పెడితే అందరూ ఒప్పుకొన్నారు. ఎలక్షన్ లో కంటెస్ట్ చేయకుండా పూర్తిగా దీనికి సంబంధించిన గవర్నమెంటు స్పోక్స్ మెన్ గా ఉండటానికి, కేబినెట్ స్పోక్స్ మెన్ గా ఉండటానికి నాకు అభ్యంతరం లేదని రోజయ్య గారు కూడా ఒప్పుకొన్నారు. ఆ విషయం రాంనారాయణరెడ్డి గారు బ్రీఫింగ్ లో కూడా చెప్పడం జరిగింది. దానికి అంత సీనియర్ ని వట్టుకొని వీళ్ల అంటారు, నువ్వు ఓడిపోతావని చెప్పి అనుకొని ఎలక్షన్ కు రావడం లేదు అంటున్నారు.

అధ్యక్షా, పాలిటిక్స్ లో ఉన్న వాళ్లు ఓడిపోవడం, గెలవటం అంత ముఖ్యమా? చంద్రబాబు నాయుడు గారి సొంత నియోజక వర్గం చంద్రగిరి. ఆ నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన ఎంఎల్ ఏ, మంత్రి శ్రీమతి అరుణ. ఆయన అక్కడ ఎందుకు కంటెస్ట్ చేయలేకుండా ఉన్నారు? మొత్తం రాష్ట్రంలో ఆ ప్రాంతంలో అత్యంత వెనుకబడ్డ నియోజక వర్గంలో అయితే తప్ప తాను గెలవటానికి అవకాశం లేదని కుప్పం నియోజక వర్గానికి

వెళ్లారు. ఆయన రోజయ్య గారి గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఇది తప్పు. పెద్ద పెద్ద వాళ్లు కామరాజ్ నాడార్ లాంటి వాళ్లే ఎలక్షన్లో ఓడిపోయారు. ఇందిరాగాంధీ లాంటి వాళ్లే ఎలక్షన్లో ఓడిపోయారు. ఓడి పోయారని నేను చంద్రబాబు నాయుడు గారిని విమర్శించడం లేదు. ఎన్టీఆర్ లాంటి వాళ్లు ఓడిపోయారు. పాలిటిక్స్లో ఉన్నవాళ్లకి గెలుపు, ఓటములు తప్పవు. 9 సార్లు ఎలక్షన్లో కంటెస్ట్ చేసి ఏ ఒక్కరోజు ఓడిపోలేదని నేను చెప్పుకోను. ఇది వద్దతి కాదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు మానవతా దృక్పథం గురించి మాట్లాడారు. దెయ్యాలు వేదాలు వల్లించినట్లుగా ఆయన మానవతా దృక్పథం గురించి మాట్లాడుతూ, నేను ముఖ్యమంత్రిగా మానవతా దృక్పథం వహించి పూర్తిగా ఈ మద్యసానాన్ని కంట్రోల్ చేయడం, బెల్ట్ షాపులను కంట్రోల్ చేయడం చేయాలని చెప్పారు. మానవతా దృక్పథం గురించి ఆయన చెబితే ఎలాగ? ఆయనకు కొంచెమైనా మానవతా దృక్పథం ఉండి ఉంటే ఎన్టీ రామారావు గారు ఇప్పటికీ బ్రతికి ఉండేవారని నేను అనుకుంటున్నాను. మామ అని కూడా ఆలోచన చేయని ఆయన మానవతా దృక్పథం గురించి మాట్లాడితే ఎలా? ఇవాళ వ్యవహారం మొత్తం చూడండి.

మద్యసానం అన్నది సమాజానికి మేలు చేస్తుందని ఏ ఒక్కరూ అనరు. ఇది ఒక సమాజ రుగ్మత. సమాజ స్పృహ ఉన్న ప్రతి వాళ్లమూ నిర్లక్ష్యంగా ఈ అలవాటును ఖండించవలసి ఉంది. దీంట్లో ఏ మాత్రం తేడా లేదు. ఏ ఒక్కరిలోనూ ఈ విషయంలో తేడా లేదు. ముఖ్యంగా బాగా అభివృద్ధి చెందిన వెస్ట్రన్ దేశాలలో అయితే ఇది సోపలైజేషన్ కొరకు వాడుకొంటారేమో గానీ మన లాంటి ప్రాంతాల్లో, విషయ పరిజ్ఞానం తక్కువ ఉంటుంది, మనకు సంబంధించిన ఆలోచన చేయడం తక్కువ ఉంటుంది, చదువులు కూడా తక్కువగా ఉంటాయి. సోపలైజేషన్ కూడా తక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి, మన ప్రాంతాల్లో చాలా చోట్ల, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల్లో ఇటువంటివి లాభం కంటే నష్టం ఎక్కువ చేస్తాయి. సోపలైజేషన్ సంగతి దేవుడెరుగు గానీ దీని వలన అందరూ ఈ రుగ్మతకు ఎడిక్ట్ అయ్యి ఆరోగ్యాలు చెడగొట్టుకోవటం, గృహ హింసకు పాల్పడటం రకరకాలైన న్యూసెన్సు చేస్తున్నారనడంలో ఏ ఒక్కరూ కాదనడం లేదు. నిర్లక్ష్యంగా ఇది కరెక్ట్. ప్రతి వాళ్లమూ ఖండించాల్సిందే. కానీ ఒక్క విషయం 1994వ సంవత్సరంలో జరిగిన ఒక విషయాన్ని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. 1994వ సంవత్సరంలో ఎన్నికలు జరగడానికంటే ముందు ఆరోజు ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఉన్న తెలుగుదేశం పార్టీ ఎన్నికల సమయంలో ఒక ప్రధానమైన వాగ్దానం చేసింది. ఆ ప్రధానమైన వాగ్దానం వాళ్లు అధికారంలోకి వస్తే సంపూర్ణ మద్యసాన నిషేధం అమలు పరుస్తామని. సంపూర్ణ మద్యసాన నిషేధం అమలు పరుస్తామనేది ఒక ప్రధాన వాగ్దానం కాగా, మరొక ప్రధానమైన వాగ్దానం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం ఇస్తామని. మూడవ ప్రధానమైన వాగ్దానం రు.50/- కి హార్ప్ పవర్కి కరెంటు ఇస్తామని. ఈ మూడు ప్రధానమైన వాగ్దానాలు రామారావు గారు ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులుగా 1994 సంవత్సరంలో ఎన్నికలకు పూర్వం ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో చాలా ప్రధానంగా ప్రజలందరి దగ్గరికి తీసుకు వెళ్లి ప్రజల అభిమానం చూరగొని, ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసి ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా రామారావు గారు అధికారంలోకి వచ్చారు.

రామారావు గారు 1994 వ సంవత్సరం చివరలో అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 9 మాసములు కూడా తిరగకుండానే ఈ మానవతావాది మామను ఏ విధంగా పదవీచ్యుతుని చేశాడు, ఏ విధంగా వెన్నుపోటు పొడిచాడనే విషయాలను గురించి నేను చెప్పదలచుకోలేదు. రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ ఈ విషయం తెలుసు. ఎంతో అన్యాయంగా ఆయన్ని మానసిక క్షోభకు గురి చేశారు, చరిత్రలో నిలచి పోయేటట్లు, ఆఖరుకి చెప్పులతో కూడా కొట్టిన ఘనత వీళ్లది. ఈ సభలో ఆయన మాట్లాడటానికి ప్రయత్నం చేస్తే మాట్లాడనివ్వలేదు. కనీసం మాట్లాడే అవకాశం కూడా ఇవ్వలేదు. ఇదెక్కడి న్యాయం? ఈ మానవతావాది ఆనాడు మామను వెన్నుపోటు పొడచి

అధికారంలోకి వచ్చిన ఈయన ఏమన్నాడు? మామ సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం అన్నారు, ఛీఫ్ నేను మామ లాంటి వాడను కాదు, నేను పరిపూర్ణమైన మద్యపాన నిషేధాన్ని అమలు పరుస్తానన్నాడు. మామ కాలంలో కనీసం హెల్తు పర్మిట్లు ఉన్నాయి, హెల్తు పర్మిట్లు కూడా తీసివేస్తామన్నాడు. ఏ ఒక్కచోట కూడా మద్యం వాసన లేకుండా చేస్తామన్నాడు. ఆరు నూరైనా, నూరు ఆరైనా, అగ్రహారం బీడైనా రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం తప్పనిసరిగా అమలు పరుస్తామన్నాడు. రు.50 కి హార్స్ పవర్ కరెంటు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని కూడా తప్పనిసరిగా చేస్తామన్నారు. ఇవన్నీ చేయడానికి ఆర్థికంగా ఇబ్బంది ఉన్నది మీరు సహకరించాలని రాష్ట్ర ప్రజల పైన రు.3000 కోట్లు అదనంగా పన్నులు రుద్దాడు. ప్రతి దాని మీద పన్నులు పెంచారు. సేల్సు టాక్సులు , రిజిస్ట్రేషన్లు ఇవన్నీ పెంచి రు.3000 కోట్ల ఆదాయం పెంచిన తరువాత కనీసం సంవత్సరం రోజులు కూడా తిరగకుండానే చెప్పిన మూడు ప్రధానమైన వాగ్దానాలను తుంగలో తొక్కాడు. రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం కాస్తా రు.5.25 అయింది. రు.50 హార్స్ పవర్ కాస్తా రు.250 నుంచి చివరకు రు.550/- వరకూ పోయింది. ఇదేమీటని అడిగిన కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలను పిట్టల్లా కాల్చివేశారు. ఉద్యమాలు చేస్తే ఉద్యమాలను అణగగ్రొక్కారు. ఇక సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధాన్ని పరిపూర్ణ మద్యపాన నిషేధం అని హెల్తు పర్మిట్లు కూడా రద్దు చేశారు. ఎక్కడవడితే అక్కడ షాపులను మరలా ఓపెన్ చేయించారు. పరిపూర్ణ మద్యపాన నిషేధానికి పూర్తిగా గండి కొట్టాడు. వేల కొలది రాష్ట్రంలో షాపులు, బార్లు అన్నీ తెరపించి నేను సారా ఒప్పుకోను, IMFL వరకే ఒప్పుకొంటున్నానని IMFL షాపులు ఓపెన్ చేయించారు.

సు.12.30

IMFL అంటే విస్కీ, బ్రాంది ఇంకా రకరకాలైన Indian Made Foreign Liquor షాపులను ఓపెన్ చేయించారు. ఆరోజుల్లో ప్రతి చోటా IMFL విస్కీ, బ్రాంది ప్రవహిస్తూ ఉంటే, మా చంద్రగిరి శాసనసభ్యురాలు, మంత్రి గల్లా అరుణకుమారి గారు చెబుతున్నారు, ఆరోజు పేవర్లు కూడా ప్రధానంగా రాశాయి. నారావారిపల్లెకు నారావారిపల్లె అని పేరు పెట్టడం తప్పు దీనికి సారావారిపల్లె అని పెట్టమన్నారట. ఎక్కడవడితే అక్కడ బ్రాంది, విస్కీ ఏరులై పారే పరిస్థితిని ఈ రాష్ట్రంలో కల్పించింది ఎవరని నేను అడుగుతున్నాను. వేలకొలది షాపులను ఈ రాష్ట్రంలో ఓపెన్ చేసింది ఎవరని అడుగుతున్నాను. అసలు బెల్ట్ షాపులనే పేరు, ఎవరు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు వచ్చింది? ఈ బెల్టు షాపు అని ముద్దు పేరు పెట్టింది ఎవరు? చంద్రబాబునాయుడు గారా? నాకైతే తెలీదు. కానీ ఆయన అధికారంలో ఉన్నప్పుడే, ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే ఈ బెల్టు షాపులనే పేరు వచ్చింది. ఈయన మనసులో మాట అనే పుస్తకాన్ని కూడా 2000, 2001 ప్రాంతంలో రాసుకొన్నారు. ఆ మనసులో మాట పుస్తకంలో కూడా చాలా క్లియర్ గా రాశారు, అసలు మద్యపాన నిషేధం అన్నది బుద్ధిలేని పని. ఇది ఎవరూ అమలు చేయలేరు. ఇటువంటి పనులన్నీ కేవలం ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టించడానికి పనికొస్తాయి తప్ప, ఇది ప్రభుత్వ ఆదాయాలు గండికొట్టడానికి పనికొస్తాయి తప్ప మరొక దానికి పనికి రావని అన్నారు. ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఇదే స్థలంలో నిలబడి ఇంటలిజెన్సు నివేదికల ప్రకారం ఆరోజు విస్కీ, బ్రాంది IMFL వ్యాపారాల్లో మునిగి తేలుతున్న రాష్ట్రంలోని 72 మంది ప్రముఖ నాయకుల పేర్లు చదివి వినిపించారు. ఆ 72 మంది తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు, నాయకులే. ఆరోజు IMFL కి సంబంధించి రేట్లు ఫిక్స్ చేసే కార్యక్రమాలు జరుగుతూ ఉంటే, ఆరేట్లు ఫిక్స్ చేయడం తన ముడుపుల కోసమే తాను చేసుకొన్నట్లు మేము కాదు గదా అన్నది, ఆంజనేయరెడ్డి అనే విజిలెన్స్ కమీషనర్ ఆరోజు జరిగిన రేట్ల ఫిక్సేషన్ కి సంబంధించి ఏ విధంగా జరిగిందనే విషయాన్ని కూలంకషంగా అధ్యయనం చేసి చంద్రబాబు నాయుడు గారు తన దగ్గరకు ఫైల్ వచ్చిన తరువాత తాను ఏ విధంగా ఈ ఎక్సైస్ పేమెంట్లకు అనుమతించాడు, ఈ ఎక్సైస్ పేమెంట్ల వల్ల కనీసం రు.350 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానాపైన అదనంగా భారం

పడిందని విజిలెన్స్ కమీషనర్ రిపోర్టు ఇస్తే ఆ రిపోర్టు మీద ఎంక్వైరీ జరగాలని ఏసీబీ కోర్టుకి వెళితే, ఏసీబీ కోర్టు ఎంక్వైరీ చేయమనంటే, ఆ ఎంక్వైరీ మీద సుప్రీం కోర్టు దాకా వెళ్లి స్టే తెచ్చిన ఘనత చంద్రబాబునాయుడు గారిది కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈయనకేమి సంబంధం లేకపోతే స్టే తేవలసిన అవసరం ఎందుకుంది? ఇన్వెస్టిగేషన్ జరగనివ్వాలని అనుకోవచ్చు కదా. ఈయన దాని పైన స్టే తీసుకు వచ్చారు. రు.350 కోట్లు ప్రభుత్వానికి సంబంధించి నష్టం వస్తుందని వచ్చారు. ఈయన ఇనాళ ప్రతిపక్షంలో ఉండి తన ఇష్టమొచ్చినట్లు మాట్లాడుతున్నారు. అసలు బెల్టు షాపులు ఎవరు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఆవిర్భవించాయి? ఈరోజు బెల్టుషాపులు ఎక్కడైనా ఉంటే చెప్పండి. తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించి .....

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సభ్యులు సభ లోనికి వచ్చారు)

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

అధ్యక్షా, I would request you to please bring the House in order.

శ్రీ ఎన్.ఘనీరాజ్ : అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల నాయకుడు నిరసన తెలియజేసి వాకౌట్ చేశారు. నాయకుడితో పాటు మీరు కూడా వాకౌట్ చేశారు. వాకౌట్ చేసిన తరువాత మళ్ళీ ప్రభుత్వం తరపున సమాధానం ఇచ్చే ఆనవాయితీ, సంప్రదాయం ఈ శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టింది వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు. అదే ప్రకారం ఇప్పుడు మాట్లాడుతూ ఉంటే, ఇది సభ సాంప్రదాయమా? వాళ్ల నాయకుణ్ణి ఒంటరిని చేసి వీరంతా తిరిగి సభలోనికి వచ్చారా? వీళ్లకు ఈ సభ మీద నమ్మకం లేదు. వాళ్ల నాయకుడి మీద అంత కంటే నమ్మకం లేదు. వాళ్ల నాయకుడు వీళ్లను ముంచుతుంటే, వీళ్లు వాళ్ల నాయకుణ్ణి ముంచుతున్నారు. చివరకు అందరూ మునిగిపోతున్నారు. నేను తీవ్రంగా గర్హిస్తున్నాను. వాకౌట్ చేసిన వాళ్లు మరొక సబ్జెక్ట్ రాకుండానే తిరిగి సభలోనికి ఎంటర్ కావడం అసైతికం, వీళ్లకు ఈ సభ మీద నమ్మకం, గౌరవం లేవు. ఇది ఏమాత్రం సాంప్రదాయం కాదు. దీని మీద మీరు ఒక రూలింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే సభకు అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్ధన్ రెడ్డి గారూ వినండి. ఒక ప్రశ్నపై సుమారు రెండున్నర గంటల చర్చ జరిగింది. After two and half hours మిగతా పోలిటికల్ పార్టీలు, మీరు అందరూ వాకౌట్ చేశారు. ఒక్కసారి వాకౌట్ అయిన తరువాత మీరు ప్రొటెస్ట్ తెలుపుతున్న సమయంలో మీరు కొన్ని aspersions, allegations చేసినప్పుడు the Government has got a right to reply అనేది it was a direction given by one of the former Speakers. It is a part of the proceedings of the House. Those are the directions. కాబట్టి మీరు నిరసన తెలిపిన తరువాత అనేక అంశాలు చర్చకు వచ్చాయి కాబట్టి దాని పైన Leader of the House is responding to it. Now the question is how long will it go on అని అంటున్నారు. That is what you wanted. నేను మార్నింగ్ చెప్పాను. క్వశ్చన్ అవర్ని ఉ.10.30 కి లిమిట్ చేసి అన్నీ పోలిటికల్ పార్టీలు సహకరిస్తే it will be good for the House. కానీ ప్రతి ఒక్కరూ మేము చేసేది చేస్తాం, మేము చెప్పేది చెబుతాం, ఈ విధంగా ఉంటే the House cannot be in order. నేను మీకు అందుకే ఆప్షన్స్ కూడా ఇచ్చాను. సబ్జెక్ట్ ఇంపార్టెంట్ అయితే అరగంట సేపు ప్రత్యేకమైన చర్చ పెడతామని అన్నాను. అది కాదు అన్నారు. See, the Leader of the House is entitled for being given time, more so when 4, 5 political parties while walking out, have registered their

protests by raising so many issues and for which he is reacting and responding కాబట్టి మీరు కొంచెం సేపు కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

Please be seated, let the Leader of the House complete and then we will take up the next agenda. Now please sit down. మీరే చెప్పండి, ఒక ప్రశ్న రెండున్నర గంటలు నడిపించి ఇప్పుడు ఇది న్యాయమా అని అడిగితే ఏమి చెప్పాలి చెప్పండి.

మ. 12.40

(తెలుగుదేశం, సిపిఐ, సీపీఎం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీకు ఎక్కువ సమయం కావాలంటే వేరే రూలు క్రింద పెడతామని చెప్పాము. It is not good. Please sit down.

(తెలుగుదేశం, సిపిఐ, సీపీఎం, బీజేపీ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

డా. నాగం జనార్దన రెడ్డి: ఇది చాలా అన్యాయంగా వున్నది సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నర్సింహయ్యగారు, గఫూర్ గారు, శ్రీహరి గారు.. Please sit down. This kind of attitude is not good. Good sense will prevail on all the Members - అయితేనే హౌస్ నడుస్తుంది. మేము మాట్లాడేదేదో మేము మాట్లాడతాం , మిగతా వాళ్ళు మాట్లాడకూడదు అంటే కుదరదు. నేను ముందే చెప్పాను కదా. 10.30 గంటలకు ముగిసే క్వశ్చన్ అవర్ను మీరు 2 గంటలు పొడిగించి మరల మీరు ఎవ్వరూ మాట్లాడవద్దు అంటే కుదరదు. There is a direction The Leader of the House is definitely entitled to reply on the issues raised.

(తెలుగుదేశం, సిపిఐ, సీపీఎం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం. "ఇది సభ సాంప్రదాయం కాదని, ఇది గాంధీభవన్ కాదని" నినాదాలు చేశారు. " సభను గౌరవంగా నడుపుతారని ఆశిస్తున్నాం" అన్నారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : హౌస్ పట్టు తప్పిందని మార్నింగ్ చెప్పాను. Who is responsible for that? ప్రతి ఒక్క పార్టీ మేము చెప్పిందే నడవాలంటే ఎట్లా? It cannot go on like that. Now, you don't want the House to run. మీరు హౌస్ లోకి వచ్చారు. Please be seated. The leader of the House will complete. ఆ తరువాత మీరు మాట్లాడండి. Thereafter, the next subject will come up. Please be seated.

(INTERRUPTIONS)

శ్రీహరి గారు there is no debate on this. These are all well established conventions. అందరూ మాట్లాడేది ఓపికతో వినడం నేర్చుకోవాలి మనం. It applies to every one. మేము మాట్లాడినప్పుడు మిగతా వాళ్ళు మాట్లాడకూడదు అంటే కుదరదు. Every member is entitled to speak in the House. అందుకే మార్నింగ్ రిపిలెడ్ గా గౌరవ సభ్యులకు చెప్పడం జరిగింది. ఇది క్వశ్చన్ అవర్. పట్టు తప్పుతున్నారు. ఒక గంట, రెండు గంటలు ఒక క్వశ్చన్ మీద డిస్కషన్ చేస్తే మిగతా సబ్జెక్ట్స్ రావు అంటే తప్పనిసరిగా మేము మాట్లాడతామన్నారు. మీరు మాట్లాడిన తరువాత ఏదైతే నిరసన వ్యక్తం చేశారో definitely the Government is entitled. నేను చెప్పేటప్పుడు మీరు వినాలి. You kindly bear with

me. ఒకసారి కాదు, రెండు సార్లు నిరసన తెలుపుతామన్నా కూడా మిమ్ములను అలా చేస్తాను. అంతేకాని వేరే వాళ్ళు మాట్లాడతామంటే వాళ్ళను మాట్లాడవద్దనేది చాలా తప్ప.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం. ఇది "సభ సాంప్రదాయం కాదని, ఇది గాంధీభవన్ కాదని మరల నినాదాలు చేశారు".)

గృహం గారు, గంటలు తరబడి అని మీరు అంటున్నారు. నేను ముందే చెప్పాను కదా. ఇది క్వశ్చన్ అవర్. లిమిటేషన్స్ వుంటాయి. సబ్జెక్టుపై చర్చించాలంటే అరగంట సమయం ఇస్తానని చెప్పాను. అంగీకరించ లేదు. ప్రతి ఒక్క సబ్జెక్టుకు సంబంధించి రెండున్నర గంటలు నడిచింది. ఆ తరువాత అందరు వాకౌట్ చేశారు. వాకౌట్ చేసిన తరువాత Government is entitled to reply. అందుకే నేను చెప్పాను. మీరూ మాట్లాడారు. అందరూ మాట్లాడారు. What is this?

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

MR. SPEAKER: I will read out the earlier Ruling given by the Chair.

(తెలుగుదేశం, సిపిఐ, సీపీఎం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం.)

MR. SPEAKER: You see at any time if there is any violation, you should realise that the other side will have a right to reply.

(INTERRUPTIONS)

I am not giving any ruling. I am reading out the earlier ruling given by the then Speaker which is a part of the proceedings of the House. This was the ruling given on 31.03.1999 by the then Speaker. "On the point raised by Sri M. Kodanda Reddy to restrain the Members from making comments on the walk-outs and suspensions, I would like to draw the attention of the House to my earlier ruling given on 20.04.1998 wherein it has been made clear that if any allegation or defamatory or incriminatory is made while registering the protest before the walk-out, the Chief Minister or Minister or any other Member affected by such remarks has the right to rebut the comment to set the record straight even though the Member who has made such comments is not present in the House." The matter is so clear. So, if you are not disputing that, there is no dispute now. Please cooperate. Please sit down.

(INTERRUPTIONS)

You are only willfully wasting the time of the House. You are deviating from what you have agreed in the BAC. I am trying to reiterate.

మ.12.50

MR.SPEAKER: It cannot happen like that. The Government is entitled to give reply. Please be seated.

SRI KADIAM SRIHARI : I am on a Point of Order. I will quote the Rule.

MR.SPEAKER: I have reiterated the ruling. There is no ambiguity at all. What did I say now? I have enlightened the Members. గౌరవసభ్యులను enlighten చేశాను. I have enlightened you on the procedure. శ్రీహరి గారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ అంటూ వచ్చారు, అవి పర్మిట్ కావని నేను మీకు చెప్పాను. కానీ, మీరు పట్టుబడితే మిమ్మల్ని అలా చేశాను. మీరు

మాట్లాడదల్చుకున్నది మాట్లాడారు. మీరు చేసిన ఆరోపణలపైన the Government has the right to respond. మేము వినము, ఈ హౌస్‌లో కూర్చోము అని మీరు నిరసన తెలిపారు. Some of you have walked out. Now you have come back. I am asking you to sit. You kindly be in the House. Let the Government complete its business. Then we can take up the next subject.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం కొనసాగింపు)

శ్రీహరి గారూ, సభాపతి మాట్లాడే సమయంలో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉండదు.

(ఈ దశలో మొదట శ్రీ కడియం శ్రీహరి, తదనంతరం తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు పోడియం వద్దకు దూసుకువెళ్లారు)

MR. SPEAKER: The House is adjourned for 10 minutes.

(Then the House adjourned at 12.53 p.m.)

(The House re-assembled at 1-15 pm with
the Hon'ble Dy. Speaker in the Chair)

ప్రకటన

1. శాసనసభ XIV సమావేశానికి ప్యానెల్ అధ్యక్షుల పట్టిక

MADAM DEPUTY SPEAKER: I am to announced to the House that I have nominated the following Members to be on the panel of Chairman for the XIV Session. 1) Sri R.Gurunadha Reddy Garu 2) Sri B.Veda Vyas Garu 3) Sri Nadendla Manohar Garu 4) Smt. V.Sunitha Laxma Reddy Garu 5) Sri D.Narendra Kumar Garu 6) Dr.K.Nagesh Garu.

2. తెలంగాణ రాష్ట్రసమితి అధ్యక్షుని నుండి వచ్చిన సమాచారం గురించి

I am to announce to the House that as per the communication received from the President, Telangana Rashtra Samithi, Sri E.Rajender, MLA as floor leader, Dr.K.Nagesh and Sri Komurri Pratap Reddy, MLA as deputy leaders. Sri Koppula Eshwar MLA as Secretary, and Sri V.Laxmi Kanta Rao Garu MLA as Whip of the TRS Legislative party in the House.

3. శ్రీ ఇ. దయాకరరావు మరియు శ్రీ ఎ. ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి, XII శాసన సభ సభ్యుల రాజీనామాలను గురించి

I am to announce in the House that Sri Errabelli Dayakar Rao, Member of XII Andhra Pradesh Legislative Assembly has resigned on 12th June, 2008 and accepted by me. I am also to announce to the House that Sri Indrakiran Reddy, Member of XII Andhra Pradesh Legislative Assembly has resigned on 13th June, 2008 and accepted by me.

4. XII శాసన సభ సభ్యుడు శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్ రాజీనామా గురించి

I am further to announce to the House that Sri T.Devender Goud Member of XII Andhra Pradesh Legislative Assembly has resigned on 24th June, 2008 and accepted by me.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

**1.2008, ఆంధ్రప్రదేశ్ విలువ ఆధారిత పన్ను (రెండవ సవరణ) బిల్లు
(ప్రతిపాదించబడినది)**

SRI KONATHALA RAMAKRISHNA: Madam Deputy Speaker, I beg to move:

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2008"

MADAM DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2008"

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was introduced.

**2. 2008, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానిక ప్రాంతాలలోనికి మోటారు వాహనాల ప్రవేశం పై
పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినది)**

SRI KONATHALA RAMAKRISHNA: Madam Deputy Speaker, I beg to move:

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Tax on Entry of Motor Vehicles into Local Areas (Amendment) Bill, 2008"

MADAM DEPUTY SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Tax on Entry of Motor Values into Local Areas (Amendment) Bill, 2008"

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was introduced.

సభా హక్కుల సమితి నివేదిక సమర్పణ

MADAM DEPUTY SPEAKER: Now, presentation of the report of the Committee of Privileges by Sri Gade Venkata Reddy

Sri Gade Venkata Reddy (Chairman Committee of Privileges): Madam Deputy Speaker: I beg to move:

" That the Third Report of the Committee of Privileges on the case relating to the breach of Privilege against Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, M.L.A. be taken into consideration and adopted "

MADAM DEPUTY SPEAKER: Motion moved.

Now, I would like to bring some of the important aspects of this report before proceeding further. The first Privilege motion was introduced by Mr.N.Kiran Kumar Reddy,

మ.1.20

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి: శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారి మీద, శ్రీ యన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు ఇంకా 5 గురు సభ్యులు శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి స్పీకర్ గారి మీద అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేశారనే అభిప్రాయంతో ప్రీవిలేజ్ మోషన్ స్పీకర్ గారికి ఇవ్వడం జరిగింది. స్పీకర్ గారు ఈ ప్రీవిలేజ్ మోషన్ కమిటీకి రిఫర్ చేయడం జరిగింది. ఎవరూ ఈ ప్రీవిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చారంటే శ్రీ యన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు తర్వాత డాక్టర్ యస్. శైలజా నాథ్, శ్రీ విశ్వ రూప్, వి. వెంకయ్య, ఎన్. నరేంద్ర కుమార్, ఇ. ప్రతాప్ రెడ్డి, against Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, మొట్టమొదట ఈ విషయాన్ని గురించి చెప్పాలంటే ఈ కమిటీలో 15 మంది సభ్యులం వున్నాం. శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు కూడా ఈ కమిటీలో మెంబర్. మొట్టమొదట 11.04.2008 నాడు సమావేశం అయినాం. 11.04.2008 నాడు

సమావేశం రోజున శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు కూడా మిటింగుకు వచ్చారు. అందరం కలిసి ఏమి నిర్ణయం చేశామంటే, ఇందులో ఎవరైతే ఈ ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చారో, వారి ఎవిడెన్స్ రికార్డు చేసిన తర్వాత, నన్ను విచారించమని శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు అనటం దానిని కమిటీ అంగీకరించడం కూడా జరిగింది. తర్వాత కమిటీ 19వ తారీకు నాటికి వాయిదా వేసింది. 19వ తారీకున అడిగినప్పుడు ఆయన రాకుండా " 7.05.2008 వరకు నాకు ప్రజాపథం కార్యక్రమము వుంది, ఒక పెళ్లికి వెళ్లవలసిన అవసరం వుంది. కాబట్టి నేను రావడానికి వీలు లేదు " అనే మాటగా చెప్పారు. దాని ప్రకారం నేను అందరి యొక్క అభిప్రాయం తీసుకొని **intentionally avoided to appear before the Committee and to take time on this issue.** అనేది అందరి అభిప్రాయం ప్రకారం నేను మరల ఆయనకు టైమ్ ఇచ్చి విచారించడం జరిగింది. ఎవరైతే ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇచ్చారో, వారి అందరి యొక్క ఎవిడెన్స్ తీసుకొన్న తర్వాత శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారిని విచారించడం జరిగింది. శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు ఒక సి.డి.ని కమిటీకి **present** చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా శ్రీ యన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు కూడా ఒక సి.డి.ని **present** చేయడం జరిగింది. శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారి ఎదుటనే ఆ మీటింగ్ లో చూపించడం జరిగింది. వారు కూడా చూశారు. దానిలో **main version** ఏమి వున్నదంటే స్పీకర్ గారిని బయటకు రమ్మన్నాము. ఈమెను కాదు. లోపల వున్న దొంగను. ఈ స్పీకరు వాళ్లతో కొల్పాడై ఒక శిఖండిని అడ్డం పెట్టుకున్నట్లుగా పెట్టుకొని, అతని ద్వారా తమ నోళ్లను నొక్కివేస్తున్నారు. అనేది స్పీకర్ గారి మీద ఈ ఆరోపణ చేశారు. కాబట్టి ప్రధానమైన అంశంగా తమకు మనవి చేస్తున్నాం. అట్లాగనే శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు సాక్ష్యం చెబుతూ, నేను ఆయనను అనలేదు. నేను రోజయ్య గారిని గురించి చెప్పడం జరిగిందనేటటువంటి మాట కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ విధంగా వారు టైమ్ అడిగినప్పుడల్లా వారికి టైమ్ ఇస్తూ వచ్చినాం. వారిని గౌరవించాల్సిన స్థాయిలో గౌరవించాం. చాలా సార్లు అడ్జర్న్ మెంట్ కూడా చేస్తూ వచ్చాం. అడ్జర్న్ మెంట్ అడిగినప్పుడు కూడా రెండు, మూడు సార్లు కూడా అడ్జర్న్ కూడా చేసినాం. మా మెంబర్స్ అంగీకరించపోయినా కూడా ఆయనకు **ample opportunity** ఇవ్వాలనేటటువంటి అభిప్రాయంతో వాయిదా వేసే కార్యక్రమము చేయడం జరిగింది. ఇది నా స్వంత అభిప్రాయం కాదు. ఫైనల్ గా అందరు సభ్యుల అభిప్రాయాలు తెలుసుకొని ఒక **conclusion** కు వచ్చాం. దీనిలో తెలుగు దేశం పార్టీ వారు వున్నారు. అటు సి.పి.ఎం. పార్టీ వారు కూడా వున్నారనే మాట మీకు మనవి చేస్తున్నాను. అందుకే అబ్జర్వేషన్స్ అయిపోయిన తర్వాత, నేను చదివి వినిపిస్తాను.

According to Kaul and Shakdar, Practice and procedure of Parliament no Member should make any comments against the Hon'ble Speaker inside or outside the House. So, this is the important aspect to be taken into consideration. Any comment made by any Member against the Hon'ble Speaker is contempt of the House. The decisions taken by the Hon'ble Speaker are final and they should never be questioned by any Member inside or outside the House. So, the point for consideration is that the Hon'ble Speaker post is an important post and nobody can question on his decision or on his ruling. The Committee also observed that there is difference in variation in two C.Ds. i.e. one produced by Sri N.Kiran Kumar Reddy, Chief Whip, and another produced by Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, MLA. The Committee also observed that the reply given by Sri Karanam Balarama Krishna Murthy during his evidence is arrogant in nature. The Committee further observed That Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, made derogatory remarks against the Hon'ble Speaker and it comes under breach of Privilege. As there is a beach of Privilege the member deserves punishment. After hearing the views of the Members of the Committee and also perusing the available information it is clearly established that Sri Karanam Balarama Krishna Murthy MLA has made derogatory remarks against the Hon'ble Speaker which is a breach of Privilege and contempt of House. అందరూ యునానిమస్ గా

అన్ని పార్టీ వాళ్లం కూడా ఇది ఖచ్చితంగా breach of privilege and contempt of House దీంట్లో రాజకీయ వక్షాల విభేదం లేదనేమాట మనవి చేస్తున్నాను. కాని రెకమెండేషన్స్కు వచ్చేలోపల, వారి పనిప్రొఫైట్కు సంబంధించినంత వరకు ఏమి వచ్చిందంటే సి.పి.ఎం. పార్టీ వారు suggest చేసినారు. The Chairman sought the individual opinions of the Members of the Committee regarding the report and also the quantum of sentence to be awarded against Sri Karanam Balarama Krishna Murthy. MLA, Sri S.Ranga Raju, G.Ravi Kumar, Sri M.Maheedhar Reddy, Sri N.Subramanyam, Sri Pagadala Ramaiah, Sri Alluri Rama Krishna Raju, Sri R.V. Sujaya Krishna Ranga Rao, Sri Routhu Surya Prakasa Rao, Sri Chittem Ram Mohan Reddy, MLAs have opined that Sri Karanam Balarama Krishna Murthy should be suspended from the service of the House for six months. Sri Narayan Rao Patel has opined that Sri Karanam Balarama Krishna Murthy. MLA, should be suspended from the House for three months. Sri J.Ranga Reddy and Sri S.V.Subba Reddy, have opined that the Member tender un-conditional apology to the Hon'ble Speaker in the House then he will be exempted. Otherwise, Sri Karanam Balarama Krishna Murthy. MLA, will be suspended from the service of the House for this Session. These are the different recommendations made from different parties. So punishment should be given. అందరి అభిప్రాయం కూడా శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి గారు స్పీకర్ గారి మీద మాట్లాడిన మాటలు నీచవూరితంగా వున్నందున breach of privilege and contempt of the House. He deserves punishment అనే మాట ఏకగ్రీవంగా అభిప్రాయం వచ్చిన మాట నేను మనవి చేస్తున్నాను. పనిప్రొఫైట్ ఇవ్వాలా? లేదా? అనే సమస్య వచ్చినప్పుడు కమిటీకి సంబంధించినంతవరకు difference of opinion వున్నది. అది సవరించాలనే మాట మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

Keeping in view the suggestions made by the Members the Committee recommend the House that Sri Karanam Balarama Krishna Murthy. MLA, Addanki, Constituency, Prakasham District, be suspended from the service of House for six months. This is the report which is submitted to the House and is circulated to the Members and it is the consideration of the House as to what action has to be taken keeping in view of the report given by us. Thank you.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: మేడమ్ స్పీకర్, ఇప్పుడు కమిటీ చైర్మన్ గారు రిపోర్టు చదవడం జరిగింది. ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు లెజిస్లేటివ్ పార్టీ నుంచి కూడా ఒక రెప్రజెంటేషన్/ ఒక పిటీషన్ స్పీకర్ గారికి ఇవ్వడం, దాని మీద various aspects వున్నాయి. స్పీకర్ గారికి వారు 6వ తారీఖున సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. దానిని వెరిఫై చేసి, దాని కంటెంట్స్ సి.డి., ఇవి అన్ని కూడా ఏవో పెట్టమని చెప్పి జిరాక్స్ కాపీ ఒకటి మాకు సర్క్యూలేట్ చేయడం కూడా జరిగింది.

మ.1.30

దీనిలో ఉన్న కంటెంట్స్ గురించి గాదె వెంకటరెడ్డి గారు చెప్పారు. దీనిలో కూడా స్పష్టంగా ఆ రోజున ఇక్కడ జరిగిన ఇన్సిడెంట్ను మా జిల్లా మంత్రి రోశయ్య గారు దానిని ఏ విధంగా టీల్డ్ చేసి దుష్ప్రచారం చేశారో మా జిల్లా ప్రజలకు తెలియచెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇక్కడ జరిగిన ప్రొసీడింగ్స్కు సంబంధించిన సిడి ని మా జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్లో డిస్ట్రిబ్యూట్ చేశాము. మేము ముందుగా కూడా అరేంజ్ చేసుకోలేదు. ఇక్కడ జరిగిన విషయం మీకు కూడా తెలుసు. ఫిబ్రవరిలో పడిన అకాల వర్షాల కారణంగా జరిగిన నష్టానికి ప్రభుత్వం నుండి స్పందన రాలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ విషయమై రైతులను ఆదుకుంటామని స్టేట్మెంట్ ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. డిస్కషన్ జరిగిన రోజున మీరు కూడా ఇక్కడే ఉన్నారు. ఆ డిస్కషన్లో నష్టపోయిన వేరుశనగ,

శనగ, ప్యాడీ పంటలను ఆదుకుంటామని ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. కాని చెప్పిన విధంగా చర్యలు తీసుకోకుండా కాలయాపన చేయడం వలన రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని, వారిని పట్టించుకోవడం లేదనే కారణంతో ప్రభుత్వంపై వత్తిడులు తీసుకురావడం, ధర్నాలు చేయడం జరిగింది. ఫైనల్ గా మీరు ఇచ్చిన స్టేట్ మెంట్ ను, ప్రొసీడింగ్స్ ను తీసుకొని రోశయ్య గారు వారి బుర్రను ఉపయోగించి దానిని ఏ విధంగా వక్రమార్గంలో పెట్టారో ప్రజలకు తెలియచెప్పడం గురించే సిడి ని అక్కడకు తీసుకువెళ్లి చూపించడం జరిగింది. ఒంగోలు కలెక్టరేట్ ఎదురుగా ఉన్నటువంటి టెంట్ లో దాన్ని చూపించడం జరిగింది. ఆ రోజున మాకు ఈ సమస్య వస్తుందని కూడా తెలియదు. సీడీ ని చూడడంలో కొన్ని పాసింగ్ రిమార్క్స్ చోటు చేసుకున్నాయి. ఈ పేపర్లు బహుశా అందరికీ ఇచ్చే ఉంటారు. ఈ నోటీసును ఇచ్చిన కాంగ్రెస్ లెజిస్లేచర్ పార్టీ సభ్యులు ఎవ్వరూ కూడా అక్కడ జరిగిన దానికి ప్రత్యక్ష సాక్షులు కారు. వారు ఇచ్చిన పేపర్స్ లోనే ఒక వాక్యం ఉంది. " అనలు దొంగలు ఎవరో చెప్పాలి, కరణం బలరాం నిప్పులు " అనలు దొంగలు అంటే ఈ ఎసిసోడ్ తయారు చేసిన వారు ఎవరు ఉన్నారో బయటకు తీసుకురావాలనే మాట వాస్తవం . దీనిని స్పీకర్ గారికి ఆపాదించి దానిని ఇంకొక రకంగా తీసుకురావడం కరెక్ట్ కాదు. వారు రెండు సీడీ లను సబ్మిట్ చేశారు. నేను మా ఛైర్మన్ గారికి తెలుర్లు వ్రాయడం కూడా జరిగింది. 04.04.2008, అదే విధంగా 2-5-08, 6-05-08 మరియు 12-5-08న నేను మూడుసార్లు కమిటీని రిక్వెస్టు చేశాను. మీరు మాకు ఆ సి.డి.ని ఇవ్వండి, మీకు ఉన్న ఎవిడెన్స్ మాకు ఇవ్వండి, దాని మీద నేను రెస్పాండ్ అవుతానని కూడా చెప్పడం జరిగింది. సరే, నేను కమిటీలో మెంబర్ గా ఉన్నా, మామూలుగా అయితే కోర్టు సాంప్రదాయాల ప్రకారం, ఎవరినైనా ముద్దాయిగా చేర్చినా, సాక్షులుగా పెట్టినా, వారిని క్రాస్ ఎగ్జామిన్ చేయాలి. కాని వీళ్లు motivated గా చేశారనే దానికి కొన్ని నిదర్శనాలున్నాయి. నేను రెండుసార్లు వాయిదా అడిగాను. వెంకటరెడ్డిగారు మాత్రం నేను ఎక్కువసార్లు అడిగానని చెబుతున్నారు. అయితే నేను ఎప్పుడెప్పుడు అడిగానో వ్రాతపూర్వకంగా పెట్టి ఉన్నాను....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం. శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి మాట్లాడేందుకు లేచి నిలబడ్డారు)

I am not yielding. వాస్తవాల్లో మీరు చెప్పుకునే టైమ్ లో మీరు చెప్పుకోండి.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఒక్క నిమిషం కృష్ణమూర్తిగారు కూర్చోండి. మళ్ళీ మీకు అవకాశం ఇస్తాను. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు.

SRI N KIRAN KUMAR REDDY: Madam Deputy Speaker, any comments being made against the investigation of the Committee will again become contempt. ఆ విషయాన్ని నేను వదులుతున్నాను. ఇప్పుడు వాళ్లు చేసిన ప్రొసీజర్ ను క్రిటిసిజ్ చేస్తూ, దానికి మళ్ళీ పాలిటికల్ రంగు ఇచ్చినట్లయితే, Political motivation is also a contempt.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మీరందరూ కూర్చోండి. కృష్ణమూర్తిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : మేడమ్ నేను చెప్పుతున్నది --సరే మీరు ఆ రకంగా మాట్లాడితే నేను చాలా విషయాలు మాట్లాడవలసి వస్తుంది. ఎక్కడ conspiracy జరిగింది, ఏమి జరిగింది అనే దాంట్లోకి

నేను పోవడం లేదు. వాళ్లు ఏదో ఉలిక్కి పడుతున్నారు. పైగా వారు కమిటీలో మెంబర్స్ కూడా కాదు. అదే విధంగా నేను 2, 6, 12 వ తేదీల నాడు నాకు సి.డి.లు ఇవ్వమని స్పష్టంగా లెటర్స్ వ్రాశాను. ఎందుకంటే వాళ్లు ప్లే చేసిన సి.డి.కి, వేరే ఛానల్లో వచ్చిన దానికి రెండింటికీ తేడాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి రెండింటిలో ఏది కరెక్ట్ తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా వీళ్లు వాళ్ల ఎవరినీ పిలిచి, విచారించలేదు. ఎవిడెన్స్కు అందర్నీ పిలవండి, అందులో ఏది న్యాయంగా ఉంటే, ఆ ప్రకారంగా పోండిని చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా నా మీద ఆరోపణలు వచ్చాయి కాబట్టి కమిటీలో నేను ఉంటే బాగుండదు అనే ఉద్దేశ్యంతో ఫస్ట్ మీటింగ్కు అటెండ్ అయిన తర్వాత, మిగతా మీటింగులకు నేను హాజరు కాలేదు. అయితే వీళ్లు చేసే పరిస్థితులను చూసి, వేరే మీటింగుల్లో కూడా వాళ్ల attitude బాగా లేదని చెప్పి నేను ఆ కమిటీకి రిజైన్ కూడా చేశాను. ఆ రిజిగ్నెషన్ను మీకూ పంపించడం జరిగింది, స్పీకర్ గారికి కూడా పంపించడం జరిగింది....

(దానికి దీనికి సంబంధం ఏమిటని కొంత మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులు అన్నారు)

అవును, how motivation is going అనే దాని గురించి చెబుతున్నాను. దానికి దీనికి సంబంధం ఉంది, అందుకు రిజైన్ చేశాను అని చెబుతున్నాను.

(ఈ దశలో శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి మాట్లాడేందుకు లేచి నిలబడ్డారు)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఒక నిమిషం బలరామకృష్ణమూర్తిగారు. వెంకటరెడ్డిగారు చెప్పండి....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఇస్తున్నాం కదండీ ! బలరామకృష్ణమూర్తిగారికి కూడా ఇస్తున్నాం కదా ! ఒక గంట ఇవ్వాలా? ఆయన్ని కూర్చోమని అనలేదు కదా ! మధ్యలో మీరు రికమెండ్ చేయలేదని. మీరు చేసిన తర్వాత ఇద్దామని. మాట్లాడండి.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : మధ్యలో ఈ ఇంటర్వెన్షన్ ఉండకూడదు మేడమ్....

మ.1.40

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మీకు ఇస్తున్నాం కదండీ !

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : మీరు ఉండబట్టే నాకు ఈ అవకాశం వచ్చింది.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : నేను లేకపోయినా మీకు వస్తుందేలేండి. పద్ధతి ప్రకారం ప్రొసీడింగ్స్ నడిస్తే, అందరికీ అవకాశాలు వస్తాయి. మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : మధ్యలో ఇంటర్వెన్షన్ వస్తే, కంటిన్యూయేషన్ దెబ్బ తింటుంది మేడమ్. అదే విధంగా కమిటీ రిపోర్టును ఒకసారి పరిశీలిస్తే, సరే మిగతా కమిటీలు ఎంతో త్వరగా తమ రిపోర్టులు ఇస్తున్నాయి, వాటి మీద ఏం రిజల్టు వచ్చింది అనే విషయాల్లోకి నేను లోతుగా వెళ్లడం లేదు. ఏది ఏమైనా, ఈ ఇన్ఫిడెంట్ జరిగిన వెంటనే సి. డి. మా జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ప్లే చేయడం జరిగింది. ఎందుకంటే మా జిల్లా మంత్రి ఇలా మాట్లాడటం వల్ల జిల్లా పరపు పోతుందనే ఉద్దేశ్యంతో మేము డిస్ ప్లే చేసి,

ప్రజల్నే న్యాయం నిర్ణయించమని అడిగాము. ఆ నిధంగా చీరాలలో కూడా పెట్టాము. అదే నిధంగా ప్రతి మండలంలో ఈ సి.డి.లను డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలని కూడా మేము నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దాంతో వీళ్లు ఏదో హడావుడి చేసి, దీనికి ఏదో రకంగా అడ్డుకట్ట వేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేశారు. ఆ జిల్లాలో నేను ఒక్కడినే ప్రతిపక్షపార్టీ ఎమ్.ఎల్.ఎ.ను. కాబట్టి నాకు అడ్డుకట్ట వేయాలనే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ కమిటీలో ఉన్న నల్లరు మెంబర్స్ ప్రకాశం జిల్లాకు చెందిన వారు. ఈ రోజు అక్కడ ఎట్లా రాజకీయ పరిస్థితి ఉంటుందో తెలుసు. పార్టీల మీద జనరల్ గా విమర్శలు చేసుకుంటూ ఉంటాము. ఈ విషయంలో మొదటి నుండి కూడా వీళ్లు ఏవో పాసింగ్ రిమార్క్స్ కూడా చేశారు. చేతులు కుట్టుకుని, తల వంచుకుని సమాధానం చెప్పలేదన్నట్లు పాపం ఫీలింగు కూడా రిపోర్టులో ఎక్స్ప్రెస్ చేశారు. వెంకటరెడ్డిగారూ, మీరు ఇంత సీనియర్ నాయకులు, అటువంటి **words** పెడతారని నేను అనుకోలేదు. ఏదేమైనా కూడా నేను కూడా తోటి శాసనసభ్యుడినే. ఎవరికి ఉండే గౌరవం వారికి ఉంటుంది. ఎలక్టు అయిన తర్వాత ఎవరు మంత్రులు అయినా, ఎవరు ముఖ్యమంత్రి అయినా, స్పీకర్ అయినా ఆ బార్డర్ నుండి రావలసిన వాళ్ళమే. ఏ పదవిలో ఉన్నా ఆ పదవి గౌరవం కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా నేను అనేకసార్లు ఈ విషయం మీద స్పీకర్ గారిని కలిసి మాట్లాడుదామనుకున్నాను. ఏదో ఛానల్ లో ఇట్లా వస్తున్నదని మా వాళ్లు చెప్పితే, నేను వెంటనే స్పీకర్ గారిని ఫోన్ లో ట్రై చేశాను. చేస్తే, ఆయన ఎక్కడో నిజమాబాద్ లో ఉన్నారని చెప్పారు. ఆయన ఫోను నంబరు కూడా 15565 అని. అది సెల్ ఫోన్. రావడం లేదు. తర్వాత నేను ల్యాండ్ లైన్ నంబరు 23327149 చేశాను. చేస్తే, అక్కడ ఉన్న అతను చెప్పింది ఏమిటంటే, స్పీకర్ గారు ఊర్లో లేరని చెప్పారు. ఎక్కడకు వెళ్లారంటే నిజమాబాద్ కు వెళ్లారన్నారు. నీ పేరేంటని అడిగితే ప్రభాకర్ అని చెప్పాడు. సరే, నేను ఇట్లా ఫోన్ చేశానని చెప్పవయ్యా, ఒంగోలు నుండి మాట్లాడుతున్నాను, ఆయన రాగానే ఫోన్ చేయమని చెప్పు అని చెప్పాను. ఆ తర్వాత కొద్దిసేపటికి...

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి అంతరాయం)

ఈ విషయాలన్నీ జనానికి కూడా తెలియాలి కదా ! దాని తర్వాత నేను స్పీకర్ గారికి స్వంత బాబాయి వెంకటరమణారెడ్డి అనే ఆయన ఉన్నాడు. ఆయన నాకూ స్నేహితుడే. అదే విధంగా స్పీకర్ గారికి కూడా స్వంత పిన్ని భర్త....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి తిరిగి అంతరాయం)

సంబంధం ఉంది. వారికి నేను ఫోను చేసి చెప్పాను ఇలా నేను కంటాక్టు చేస్తుంటే దొరకడం లేదు, నువ్వు convey చేయి అని, నేను అన్న మాటలు misquote అయినట్లుగా ఉంది, ఈ విధంగా మా వాళ్లు చెప్పితే నేను కూడా టి.వి. చూశాను, అని చెప్పడం జరిగింది. జరిగితే, వెంటనే ఆయన ఏమన్నాడంటే, స్పీకర్ గారు రాగానే నేను చెప్తాను రేపటికి వస్తాడనుకుంటూ అని అన్నారు. సరే ఆ విధంగా జరిగిపోయింది. జరిగిపోయిన తర్వాత, కమిటీ వాళ్లు ఈ విధంగా రెస్పాండ్ కావడం, వాళ్లు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసిన సి.డి.లో తేడా ఉంది కాబట్టి, ఆ సి.డి.ని ఇవ్వమని నేను కోరడం జరిగింది. నేను వ్రాతపూర్వకంగా ఇచ్చిన లెటర్స్ కు కూడా వారు కనీసం రిప్లయ్ కూడా ఇవ్వలేదు. వ్రాతపూర్వకంగా వ్రాసిన వాటి గురించి నేను ఛైర్మన్ గారికి, అదే విధంగా అసెంబ్లీ సెక్రటేరియట్ స్టాఫ్ కు కూడా చెప్పాలని వారిని నేను పర్సనల్ గా కలిసి ఇచ్చాను. ఎందుకంటే వారి దగ్గర ఉన్న ఎవిడెన్స్ ఏమిటి అనే దాని గురించి తెలుసుకోవాలని. పొరపాటు జరిగిందా? జరిగితే ఏం జరిగింది చూద్దామని అడిగాను. వాళ్లు ఏం చెప్పారు, రెండింటిలో తేడా ఉందని అన్నారు. కాబట్టి ఏది వాస్తవమో చెప్పుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దానికి సమాధానం చెప్పకుండా, మా దగ్గర available గా ఉన్న ఇన్ ఫర్మేషన్

ప్రకారం చేశామన్నారు. వాస్తవానికి, స్పీకర్ గారి రోల్ ఇక్కడ రావడానికి అవకాశమే లేదు. సాధారణంగా అసెంబ్లీలో మాట్లాడేందుకు అవకాశం లేనప్పుడు కాస్త ఎక్కువుగా ఒత్తిడి తీసుకుని వస్తుంటాము. ఒక్కొక్కప్పుడు అవకాశం ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది, ఒక్కొక్కప్పుడు ఇవ్వకుండా పోతుండటం జరుగుతుంటుంది. అసెంబ్లీలో జనరల్ గా ఇవన్నీ జరుగుతూనే ఉంటాయి. కాని అక్కడ అంత అవసరం లేదు. జనరల్ గా వేరే occasion లో ప్రజా సమస్యలు గురించి మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నిస్తుంటే, మార్షల్స్ తో మమ్మల్ని బయటకు తోస్తున్నారు, దాన్ని ఆ సి.డి. ద్వారా అందరూ చూశారు. వారితో సొత్తు పెట్టుకుని సోటీ చేసిన సిపిఐ, సిపిఎం పార్టీ వాళ్లను కూడా బయటకు పంపించడం జరిగింది. ఆఖరుకు టి.ఆర్.ఎస్. వాళ్లను కూడా బయటకు పంపించిన రోజులున్నాయి. ఇవన్నీ నేను అక్కడ ఆ రోజున చెప్పడం జరిగింది. అవన్నీ ఆ సి.డి.లో ఉన్నాయి. మా సమస్యలు చెప్పకోనీయకుండా, బయటకు రానీయకుండా మా నోరు నొక్కేస్తున్నారని చెప్పడం జరిగింది. ఇక్కడ ఈ పరిస్థితులు ఇలా ఉంటే, ఆఖరుకు మా డి.ఆర్.సి. మీటింగులు ఏ స్థాయిలో ఉన్నాయంటే, ప్రతిపక్షానికి చెందిన ఒక్క శాసనసభ్యుడే ఉన్నాడు కాబట్టి, ఆయన్ని మాట్లాడనీయకుండా చేయాలని, వారు చేస్తున్న అవినీతి కార్యక్రమాలు బయటకు ఎక్కడకు వస్తాయో అనే ఉద్దేశ్యంతో, ఆ మీటింగుల్లో కూడా తాగి వచ్చి పెద్దఎత్తున గొడవ చేయడం మొదలుపెడుతున్నారు. మేము ఎక్కడ చెప్పుకోవాలా?.....

(కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన గౌ.సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

ఏ ఫోరమ్ లో మేం చెప్పుకోవాలి? మాకు ఉన్న అవకాశం అసెంబ్లీ.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : డి.ఆర్.సి. మీటింగుల గురించి ఇక్కడ ఎందుకండీ? రిపోర్టుకు సంబంధించి మాట్లాడండి. జిల్లాల ఇష్యూ, మండలాల ఇష్యూ ఇక్కడ ఎందుకు?

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా.....

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ముఖ్యమంత్రిగారు...

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : నాకు సరిగా వినవడలేదు. I just want a clarification. ఆయన మాట్లాడుతూ, ★★ అన్నారా?

(అంతరాయం)

నేనేమైనా పొరపాటుగా విన్నానా అని చెప్పి. డి.ఆర్. సి. మీటింగులో, ★★ నా మీద ఏదో దౌర్జన్యం చేశారని అనే నద్దతిలో అన్నారా మీరు? దయచేసి క్లారిఫై చేయండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : ముఖ్యమంత్రి ఏదయితే అడుగుతున్నారో, నేను అందర్నీ అనలా ! ★★ వాళ్ల గురించి మాట్లాడాను. మీ మంత్రులే సాక్ష్యం ముఖ్యమంత్రిగారు.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుండి తీవ్ర అంతరాయం కొనసాగింపు)

మీరెందుకు భుజాలు తడుముకుంటారు? మీ మంత్రులే సాక్ష్యం. ఎస్....మీ మంత్రుల సాక్ష్యం. మీ మంత్రుల ఎదుటే జరిగింది. పైగా ★★ లేకుండా చెప్పుకుంటున్నారు.

(అంతరాయం)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : కృష్ణమూర్తిగారు మాట్లాడుతారా? కూర్చోంటారా?

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : మాట్లాడుతాను.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మాట్లాడుతానని మీరు సబ్జెక్టును డైవర్ట్ చేస్తున్నారు. రిపోర్టుకు సంబంధించి మాట్లాడండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మాట్లాడాలి అనుకుంటే మాట్లాడండి. లేకపోతే కూర్చోండి. మీరు సబ్జెక్టును డైవర్ట్ చేస్తున్నారు. దయచేసి మీరంతా కూర్చోండి.

(శ్రీ బొత్సా సత్యనారాయణ నుండి అంతరాయం)

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : .... బొత్సా నీ సంగతి నాకు తెలుసు కూర్చో.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : కృష్ణమూర్తిగారూ, మీకు సంబంధించినంతవరకు మాట్లాడండి. మీరు రిపోర్టుకు సంబంధించి మాట్లాడండి. డైవర్టు చేయవద్దు.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : మేడమ్, నేను డైవర్ట్ చేయడం లేదు. పాపం ముఖ్యమంత్రిగారు ★★ తెలియనట్లు, ఇప్పుడే నిద్రపోయి లేచినట్లు అడుగుతున్నారు.....

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి అంతరాయం)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మళ్ళీ మీరు డైవర్ట్ అవుతున్నారు.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : నేను డైవర్ట్ చేయడం లేదు. డైరెక్టుగానే మాట్లాడుతున్నాను. అదే విధంగా మాములుగా ఎక్స్క్యూజ్ చేసినా, చెప్పుకునే అవకాశం ఇస్తారు. వాళ్లు అడిగిన ఇన్ఫర్మేషన్ను వీళ్లు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఏ కమిటీ అయినా.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు అడిగేది, వారు ఇచ్చేది, ఎవిడెన్స్ ఇవ్వడం అంతా అయిపోయి, ఫైనల్ గా ఇప్పుడు రిపోర్టును ఆమోదించే స్టేజీలో ఉన్నాము.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : నేను చెప్పుకున్న వాటికి కనీసం .....

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : కమిటీకి మిమ్మల్ని ఇన్వైట్ చేశారు కదా !

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి : నేను అడిగిన సి.డి. ఇవ్వలేదు. మేము అడిగిన ఎవిడెన్స్ కాపీలు వాళ్లు మాకు ఇవ్వలేదు. మా దగ్గర ఉన్న ఇన్ఫర్మేషన్ ప్రకారం అని చెప్పారు. వాళ్లు ఏదో కల గని, తపీమని ఇచ్చేశారు. నాకు ఉన్న బాధను నేను చెప్పుకుంటున్నాను. నేను రిటెన్ గా అడిగానో లేదో వాళ్లనే అడగండి. కావాలంటే మీరు చూడండి. పైగా మేము ఇవ్వకూడదనే నిర్ణయం తీసుకున్నామని ఈ కమిటీ రిపోర్టులో స్పష్టంగా ఉంది. మీరు ఒకసారి కమిటీ రిపోర్టులోని అయిదవ పేజీలో చూడండి. కమిటీ వాళ్లు యునానిమస్ గా నిర్ణయం చేశారని చెప్పారు.

మ . 1 . 50

అంటే సాక్ష్యం ఏముంది అని నేను అడిగితే, మామూలుగా ఏ ప్రిన్సిపల్ ప్రకారం చూసినా కూడా ఇవ్వాలిని బాధ్యత ఉంది . కోర్టులో అడిగినా, జాతీయ న్యాయ విచారణకు అడిగినా కూడా అన్నీ సబ్మిట్ చేస్తాము . ఎక్కడ అడిగినా కూడా ఇవ్వాలి . కానీ మూడుసార్లు తెలియపర్చి పెట్టినా కూడా ఇవ్వకుండా , మిగిలిన రిపోర్టు కూడా ఏమయిందో తెలియదు . కొంతమంది వొత్తిడితో కావాలని కక్ష తీర్చుకోడానికి ఇది వేదికగా వాళ్లు ఉపయోగించుకోడానికి చేసిన ప్రయత్నం , అదిరించి, బెదిరించితే ఎట్లాగో చేయగలుగుతామనే భ్రమ . ఇందులో స్పీకరుగారి అంశం లేదు . కావాలని దానిని తీసుకుని వచ్చి లింకప్ చేయడం కరకట్ట కాదు . ఇప్పుడయినా నేను రిక్వెస్ట్ చేసేది ఇంఫార్మియల్ గా చేయండి . ఏమన్నా తప్పు ఉంటే పరిశీలించండి . స్పీకరుగారి అంశం ఇందులో లేనే లేదు . లేనిదానిని ఆపాదించుకుని విధంగా చేయడం కరకట్ట కాదనేది నా భావన . మిగిలిన ప్రతిపక్షాల వారు కూడా ఉన్నారు . మీరే చూడండి . నేను రిపోర్టు అడిగితే వాళ్లు ఇవ్వలేదనేది నేను ఎడ్మిట్ చేస్తున్నాను . కారణం నేను చెప్పలేను . స్పీకర్ గారు నేను స్నేహితులుగా ఉంటాము . వేరే నాతాపరణం మా ఇద్దరి మధ్య లేదు . ఆయనను చూచి, ఆయనతో ఏదో తెచ్చుకోవాలనే ఆలోచన మాకు లేదు . సభలో ప్రతిపక్షంగా మేము యాక్ట్ చేసేప్పుడు మేము కొన్ని అంశాలు మీద్యష్టికి తెచ్చి, ఈ సభద్వారా ప్రజలలోకి తీసుకొని పోవడానికి వొత్తిడి చేస్తాము . అంతమాత్రాన వ్యక్తిగతంగా మేము కోపం పెట్టకుంటాము, అని అనుకోవలసిన అవసరం లేదు . పార్టీ అంశాలు వేరు . సభ వేరు .

మేడమ్ డెవ్ లూటి స్పీకర్ : మీరు సబ్మిట్ చేసే విధానం కూడా గౌరవప్రదంగా ఉండాలి .

శ్రీ కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తి : మేడమ్, ఆ కుర్చీలో కూర్చున్నవారికి శాసనసభ్యులంగా గౌరవం ఇవ్వాలిని బాధ్యత మాకు ఉంటుంది . శాసనసభ్యులకు గౌరవం ఇవ్వాలిని బాధ్యత మీకూ ఉంటుందని ఈ సభలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆలోచన చేయాలని ఈ సందర్భంగా , స్పీకరుగారి విషయం , ఈ సందర్భంగా మంత్రుల విషయం వచ్చింది . అదేవిధంగా సిడిలలో ముగ్గురు మంత్రులు వచ్చారు . వాళ్లు నాలుగు నెలలు అడ్రసు లేరు . ఏమీ జరగలేదు . ఎవరికోసమో కాదు . మేము ఎక్స్ ప్రెస్ చేసేది మా జిల్లా మంత్రి పట్టించుకోలేదనే బాధ ఉంది . మా జిల్లా మంత్రి అయి వుండి అక్కడి ఇబ్బందులు పట్టించుకోవాల్సిన బాధ్యత ఉంది . ఆయనతో చెప్పినా కూడా, కనీసం జిల్లాకు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు బాధ్యతలు నిర్వహించాలని చెబితే ఆయనకు ఉన్న బాధలేమిటో నాకు తెలియదు . ఏది ఏమన్నా ఉన్న వాస్తవాలు మీముందు పెడుతున్నాను . స్పష్టంగా స్పీకరుగారి గురించి మటుకు కామెంట్ చేయలేదు .

శ్రీ గాదె వెంకట రెడ్డి : మేడమ్ , ప్రధానంగా వారు శ్రీ కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తిగారు ఇచ్చిన తెలర్స్ అంతా కూడా రిపోర్టులోని ఎపెండిక్స్ లో పొందుపరచడం జరిగింది . మీరు చదవండి. ఆ ఉత్తరాలు గమనించితే మొదట ఎవాయిడ్ చేశారు . తరువాత టైం కావాలని అడిగారు . తరువాత మాట్లాడి రెండు మూడుసార్లు టైం ఇచ్చాము . సిడిల విషయం చెప్పారు . రెండు సిడిలు ఆయన చూశారు . సివిలీస్ తరపున సిడిలు వచ్చినవాటిని ఆయన చూశారు . చూడలేదని చెప్పమనండి . వారు ఇచ్చిన సిడిలు ఒకటికి రెండుసార్లు పరీక్షించి కన్క్లూజన్ ఇవ్వడం తప్ప మేము ఏకపక్షంగా కన్క్లూజన్ కు వచ్చి చర్య తీసుకోవాలనే అభిప్రాయం, ఆలోచన మాకు లేదు . అంటే సంప్రదాయం ప్రకారం స్పీకరుగా ఉన్నవారిని గౌరవించాలి . స్పీకరు స్థానంపై రిమార్కులు చేయడం మంచిది కాదు . ప్యూచర్ లో వేరెవరైనా ఈ విధంగా చేయడం మంచిది కాదనే సభ్యుల అభిప్రాయం మేరకు నిర్ణయం చేశాము . రిజిగ్నీషన్ తెటరు పంపామనే మాట చెప్పారు . మేము అది చూడలేదు . ఏ తెటరు వచ్చినా కూడా కమిటీ ఆఫీసర్స్ కు చెప్పాము . వారు ఏదయితే కావాలని అడుగుతున్నారో వాటికి సంబంధించి సమగ్రంగా ఇండివిడ్యుయల్ ఒపీనియన్ రికార్డు చేయించి, సిపిఎం, టిడిపి, కాంగ్రెస్ సభ్యుల ఏకగ్రీవ నిర్ణయం మేరకు **definitely, it comes under breach of privilege, contempt of the House and it is necessary to punish him** అని కన్క్లూజన్ కు వచ్చారు . ఇందులో భేదాభిప్రాయం లేదు . కమ్యూనిస్ట్ పార్టీవారు, నారాయణ రావు పాటిల్ గారు , టిడిపి వారు కూడా ఒక్కటే చెప్పారు . పనిష్మెంట్ ఇవ్వాలి . సభలోకి వచ్చి నేను తప్పుచేశాను, పొరబాటు జరిగింది అని క్షమాపణ కోరితే అప్పుడు హౌస్ కన్సిడర్ చేయాలని చెప్పారు తప్ప రిపోర్టును మీరు ఒకసారి వింటే బాగుంటుంది . నేను నా అభిప్రాయం ప్రోసీజర్ లో కూడా ఒకసారి రికార్డు చేసిన తరువాత , సిడి చూపించిన తరువాత, సిడి కావాలని కోరితే ఇవ్వడానికి వీలులేదు అనలేదు . **It is for the House to consider.** దాని ప్రకారం యాక్ట్ చేశాము తప్ప , అవకాశం కూడా మూడుసార్లు ఇచ్చాము . ప్రోసీజర్ ఫాలో అయ్యాము . **It is not my individual opinion. It is the opinion of the entire committee, which you can see it from the report of the committee. "The Chairman sought the individual opinions of the Members of the Committee regarding the draft report and also quantum of punishment to be awarded to Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, M.L.A.**

Sri S. Ranga Raju, Sri Gottipati Ravi Kumar, Sri M. Maheedhar Reddy, Sri N. Subramanaym, Sri Pagadala Ramaiah, Sri Alluru Krishnam Raju, Sri R.V. Suja Krishna Ranga Rao, Sri Rothu Surya Prakasa Rao, Sri Chittam Ram Mohan Reddy and Smt. K. Prabhavathamma M.L.As., have opined that Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, M.L.A., should be suspended from the service of the House for six months. Sri Narayana Rao Patil has opined that Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, M.L.A., should be suspended from the service of the House for three months. Sri J. Ranga Reddy and Sri S.V. Subba Reddy, M.L.As., have opined that if the Member tenders unconditional apology to the Hon'ble Speaker in the House he will be exonerated. Otherwise, Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, M.L.A, may be suspended from the service of the House for that session."

These are the opinions expressed by various Members belonging to various political parties అనేమాట మనవిచేస్తున్నాను ." There is nothing wrong. We have given ample opportunity to Sri Karanam Balarama Krishna Murthy as he is one of the Members of the Privileges Committee. అని దృష్టితో చేశాము తప్ప వేరేవిధంగా చూడలేదు . స్పీకరుస్థానాన్ని

గౌరవించవలసిన బాధ్యత సభ్యులందిరిపైన ఉంది . వారు నాలుగయిదు సార్లు శాసనసభ్యునిగా, ఎంపిగా కూడా ఉన్నారు . స్పీకరు మాట్లాడారు, మీరు మాట్లాడారు, ఈ విధంగా మాట్లాడడం బ్రీచ్ ఆఫ్ ప్రీవిలేజ్ క్రిందకు వస్తుందని మీకు తెలియదా ? వస్తుంది అని చెప్పాను . నేను ఈ విధంగా మాట్లాడితే స్పీడరు మాటలు మాట్లాడవద్దు అన్నారు . ఒకసారి రోశయ్యగారికి సంబంధం లేదని అంటారు . ఒకసారి రోశయ్యగారే చేయించారు అంటారు . ఎవిడెన్స్ రికార్డు చేసే సమయంలో సభ్యులందరూ ఉన్నారు . సభ్యులందరూ కూడా ఇచ్చిన సమాధానం బాగాలేదు వారు ఫీల్ అవుతున్నారు అంటే ఆ రోజు బ్లంట్ గా చెప్పారు that it is a breach of privilege and contempt of the House. I request the Hon'ble Speaker to adopt this report as it is. That is my personal request.

శ్రీ కె . రోశయ్య : మేడమ్, నేను ఇందులో జోక్యం చేసుకుని మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదుగానీ ప్రత్యేకంగా గౌరవనీయులు బలరామ కృష్ణమూర్తిగారు ఒకటికి రెండుసార్లు మా జిల్లా మంత్రి అయిన రోశయ్యను అన్నాను అంటున్నారు . ఎల్లా ఉందంటే తాడిచెట్టు మీదకు ఎందుకు ఎక్కావంటే దూడమేత కోసం అన్నారట ఒకాయన . నీమీద ప్రీవిలేజ్ మోషన్ వస్తే దానికి సమాధానం చెప్పుకోలేక మధ్యలో రోశయ్యను అంటున్నారు . ఇదివరలో ఏమి జరిగిందో వెంకటరెడ్డిగారు చదివి వినిపించారు . నేను వాస్తవంగా కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిని అడిగాను . ఇది వరకు నాకు తెలియదు . నేను శాసనసభలో అన్నాడు అనుకున్నాను . బయట ఒక క్యాంపైన్ పెట్టి వీడియో ద్వారా మాట్లాడుతూ, వారికి ఉన్న స్థోమత, అలవాటు, పద్ధతి వారికి ఉన్నది . దానిని ఎవరూ మార్చలేరు . ఇప్పుడు మీరు సభలో అన్నారు . త్రాగివచ్చి డి ఆర్ సిలో మాట్లాడారు అనే మాట అన్నారు . సభంతా కూడా సాక్ష్యం ఉంది . అంతే కాకుండా సిగ్గు, ఎగ్గు లేకుండా, ముఖ్యమంత్రి అతితెలివి అని ఆయన వాడిన పదాలు చెబుతున్నాను . సభ్యులను గౌరవించాల్సిన అవసరం మీకూ ఉంటుంది .

మ.2.00

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

అంటే ఈ రకంగా పరువమైన పదజాలాన్ని ఉపయోగించి, శాసన సభలో ప్రత్యేకంగా మోషన్ పెట్టి, అది చర్చకు వచ్చిన సందర్భంలో, మోషన్ ను అడ్వాస్ట్ చేయవలసి వస్తే .....

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తిరిగి అంతరాయం)

మీరు కూర్చోండి. మిమ్మల్ని ఒక మాటంటే మీరు విరుచుకు పడతారే. ఇక్కడ నా ప్రస్తావన తేవలసిన సందర్భం ఏముంది ? రోశయ్యకు ఏమి సంబంధం ?

(తిరిగి అంతరాయం)

నువ్వు సి.డి.లు ఎన్ని చూపించుకుంటే, అన్నీ చూపించుకో. మేడమ్, నేను ఎవరి పేరునూ ప్రస్తావన చేయలేదు. నా పేరు ప్రస్తావన చేస్తే ఒక సభ్యునిగా సభలో వుండి జనాబు చెప్పుకోలేని అసమర్థుడిని కాదు. నేను నాకు సంబంధించి జనాబు చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తాను. మరొక ఆయన లేచి ఇంకొక విషయం మాట్లాడడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇది సాంప్రదాయం కాదు, పద్ధతి కాదు.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తిరిగి తీవ్ర అంతరాయం)

నీ తెలివి తేటలు నీకున్నాయి, ఎవరి తెలివితేటలు వారికి వుంటాయి. తెలివితేటలు ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క రకంగా వుంటాయి. నాకుండే తెలివితేటలు నాకు వుంటాయి. నీకుండే తెలివితేటలు కొంచెం ఎక్కువగా వుంటాయి. కూర్చో, తిరిగి మాట్లాడొచ్చావు.

(తిరిగి తీవ్ర అంతరాయం)

మేడమ్, నా పేరు పెట్టి ఒకటికి రెండు సార్లు మాట్లాడారు కాబట్టి నేను జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ప్రజలకు కూడా తెలియాలి. అసలు రామాయణంలో పిడకల వేటలాగ కంటెంట్ వస్తే నేను రోశయ్యను అన్నానని అంటే, నేను మంచి వాడిని కాబట్టి, తిరిగి ఏమీ అనలేనని కదా. దీని మీద చర్చ అక్కర లేదు, సభ ముందు రిపోర్టు వుంది, సభలో కమిటీ చైర్మన్ గారు చదివి వినిపించారు, ఏ ఏ మెంబర్ ఏ రకమైన భావనలు వెలిబుచ్చారో చెప్పారు. కమిటీ ఒక విషయం నిర్ధారణగా ఏకగ్రీవంగా చెప్పింది. వారు మాట్లాడిన మాటలు అభ్యంతరకరంగా వున్నాయి. శిక్ష ఏమి వెయ్యాలనే దాంట్లో భిన్నాభిప్రాయాలు వున్నాయన్నట్లుగా వారు స్పష్టంగా చెప్పారు, తమ ముందున్న రిపోర్టులో కూడా వుంది. నేను కోరేదేమిటంటే, నా అభిప్రాయమేమీ చెప్పనక్కర లేదు.

(తిరిగి అంతరాయం)

నాకు వేరే అభిప్రాయం లేదు, నీకు చెప్పనక్కరలేదు. నా అభిప్రాయంతో నీకు పని లేదు.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

ఏమమ్మా, ఇట్లాగే మాట్లాడుతూ వుంటారు, తిరిగి ఏమైనా అంటే మమ్మల్ని అన్నారు, మమ్మల్ని అన్నారని అంటారు. ఎందుకు గింజుకోవడం ? అందువల్ల నాకు వేరే అభిప్రాయం లేదు. అచ్చన్నాయుడు గారూ, సభ అభిప్రాయమే నా అభిప్రాయం . సభ ముందు ఒక రిపోర్టు వుంది, రిపోర్టులో తప్పు చేసినట్లుగా నిర్ధారణ చేసి పెట్టారు. రిపోర్టు సభ ముందు వుంది, సభను నిర్ణయం చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : మేడమ్ స్పీకర్, కరణం బలరామకృష్ణ మూర్తి గారు, సభ అయిన తరువాత, ఒంగోలులో సభలో జరిగిన దానిని ఏమీ జరిగిందో ఆయన ఒక క్యాసెట్ పెట్టి రన్నింగ్ కామెంటరీ ఇస్తూ వ్యాఖ్యానాలు చేయడం జరిగింది.

(తెలుగుదేశం బెంచెస్ నుంచి ' మీరు చూసారా ' అని వినవచ్చింది)

వాస్తవంగా నేనైతే ఐ విట్ నెస్ కాదు. అక్కడ జరిగిన విషయాలను మేము సబ్జిక్ట్ చేసిన లెటర్స్ తోపాటు ఆంధ్రజ్యోతి, ఆంధ్ర భూమి, సాక్షి, వార్త, ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ - ఇన్ని పేపర్స్ క్వారీ చేసాయి. వాటిని ప్రివిలేజెస్ కమిటీ ముందు పెట్టడం జరిగింది. దానితోపాటుగా అన్ని చానెల్స్ న్యూస్ లో ఆయన చెప్పిన మాటలను టెలికాస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఆ టెలికాస్ట్ చేసినదానినే రికార్డ్ చేసి ప్రివిలేజెస్ కమిటీ ముందు ఇవ్వడం జరిగింది.

ఇక్కడ వున్న సమస్య ఒక్కటే. ప్రివిలేజెస్ కమిటీ బలరామకృష్ణమూర్తి గారికి అవకాశం ఇవ్వడం జరిగిందని రిపోర్టులో పేర్కొనడం జరిగింది. ఆయన ఏమైనా చెప్పుకోవాలంటే, ఆ కమిటీ ముందు ఎక్స్ ప్రెసేషన్

ఇచ్చుకోవడం కాని, స్పీకర్ గారికి అపాలజీ చెప్పుకోవడం కాని చేయవచ్చు. అది హాజ్ కు సంబంధం లేదు. ఆ కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టును ఇక్కడ పెట్టడం జరిగింది. బలరామకృష్ణమూర్తి గారు ఒక కామెంట్ చేశారు. ఆయన మాట్లాడిన తరువాత ప్రివిలేజెస్ కమిటీ వేసినట్లుగా, నలుగురు సభ్యులను ఒంగోలు నుంచి వేసినట్లుగా చెప్పారు. ఈ కమిటీలో సభ్యులను సిక్స్ అక్టోబరు 2007 నాడు వేయడం జరిగింది.

ఆ రోజు మాకు తెలియదు, ఫలానా సభ్యులు వున్నారని కాని, బలరామకృష్ణమూర్తి గారు స్పీకర్ గారిపైన ఇట్లా మాట్లాడతారని కాని మాకు తెలియదు. 5 మంది సభ్యులు ఇతర పార్టీల నుంచి కూడా వున్నారు. ఆయా పార్టీల నుంచి వచ్చిన లెటర్స్ ప్రకారం వారిని ఇందులో మెంబర్స్ గా వేయడం జరిగింది. శ్రీ ఎస్ వి సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ రంగారెడ్డి, శ్రీ బలరామకృష్ణ మూర్తి, శ్రీ గుమ్మడి నర్సయ్య, శ్రీ నారాయణరావు పాటిల్ - వీరందరినీ ప్రివిలేజెస్ కమిటీలో మెంబర్స్ గా వేయడం జరిగింది.

ఆ కమిటీ మీటింగ్ లో ఏమి జరిగిందో వెంకటరెడ్డి గారు చెప్పారు. ఇక్కడ రెండు విషయాలను చెప్పాలి. డిగ్నిటీ ఆఫ్ ది హౌజ్ . ఖచ్చితంగా మన స్పీకర్ ను మనం అవమానించుకుంటే, మనల్ని మనం అవమానించుకున్నట్లేనని మనకు స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది. దీంట్లో ఎటువంటి కాంప్రమైజ్ వుండదు. బలరామకృష్ణమూర్తిగారు మా కంటే ముందు నుంచీ శాసన సభ్యులుగా వున్నారు, వారు మాకంటే చాలా సీనియర్. ఆయనను సస్పెండ్ చేయాలని కమిటీ రికమెండ్ చేస్తే మాకేమీ సంతోషంగా లేదు. కాని కొన్ని నిబంధనలను పాటించవలసిన అవసరం ఖచ్చితంగా వుంది.

కౌల్ అండ్ షర్ట్, పేజ్ 123లో జవహర్ లాల్ నెహ్రూ గారు చెప్పింది ఇక్కడ ఒకసారి చెప్పవలసిన అవసరం వుందని అనుకుంటాను.

" The Speaker represents the House. He represents the dignity of the House, the freedom of the House and because the House represents the nation, in a particular way, the Speaker becomes symbol of the nation's freedom and liberty. Therefore, it is the right that that should be honoured position, a free position and should be occupied always by men of outstanding ability and impartiality. "

దీంట్లో స్పీకర్ గారిని, లేక స్పీకర్ స్థానంలో ఎవరు కూర్చున్నా కూడా వారిని అవమానిస్తే మనల్ని మనం అవమానించుకున్నట్లు గానే మనం అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. డిగ్నిటీ ఆఫ్ ది హౌజ్, డిగ్నిటీ ఆఫ్ ది చైర్ అంటే మన స్పీకర్ గారిని మనం గౌరవించుకోకపోతే ఎవరు గౌరవిస్తారని మనం అర్థం చేసుకోవాలి.

సారసాటు చేసినపుడు ఖచ్చితంగా అపాలజీని కమిటీ ముందు సబ్మిట్ చేసి వుంటే ఈ సమస్య వుండేది కాదు. కాని వారు పదేపదే తోటి సభ్యులను గురించి చులకనగా మాట్లాడుతూ వున్నారు. మరి మీ సంస్కారం ఏమిటి, మీరు ఏ విధంగా ఎంపెల్ లను ప్రాజెక్ట్ చేస్తున్నారు ? పార్టీలు ఏమైనా కావచ్చు , ఒకసారి మనం రూలింగ్ పార్టీలో వుండవచ్చు, ఇంకోసారి అపొజిషన్ లో వుండవచ్చు. స్పీకర్ గా వున్న వారిని, లేక ఆ చెయిర్ లో కూర్చున్న వారిని అవమానిస్తే, ఏ రకమైన సందేశాన్ని మనం ఇస్తున్నాము, మనం నాయకులుగా ఏ విధంగా వున్నామో, అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది.

ప్రివిలేజెస్ కమిటీ చేసిన రికమండేషన్ను ఓటింగ్కు పెట్టాలని కోరుకుంటూ, వాటికి రుజువులు, సంజాయిషీలు ఇచ్చుకునే స్థానం ఈ హౌజ్ కాదని, వాటిని కమిటీ ముందు ఇన్వాలిడ్ వుందని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను. ప్రివిలేజెస్ కమిటీ రిపోర్టును ఈ హౌజ్ అడాప్ట్ చేస్తోందా లేక అడాప్ట్ చేయడం లేదా అనేది ఇక్కడ చూడాలి. ఇక్కడ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసుకోవలసిన అవసరం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. ఖచ్చితంగా దీనిని ఓటింగ్కు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. దీని మీద ఏమైనా చర్చ అవసరమనుకుంటే, హాఫ్ యాన్ అవర్లోగా చర్చ పూర్తి కావాలని కూడా నిబంధనలు వున్నాయి. హాఫ్ యాన్ అవర్ పైన టైమ్ అయింది, ఖచ్చితంగా దీనిని ఓటింగ్కు పెట్టాలి, అడాప్ట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లారు)

MADAM DEPUTY SPEAKER: The question is:

" That the Third Report of the Committee of Privileges on the case relating to the breach of Privilege against Sri Karanam Balarama Krishna Murthy, M.L.A. be taken into consideration and adopted. "

(PAUSE)

The motion was carried and the report was adopted.

MADAM DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned to meet at 8.30 a.m., tomorrow the 27th August, 2008.

(Then the House adjourned at 2.09 p.m., to meet again at 8.30 a.m., on Wednesday the 27th August, 2008)